

Nawî Mndaî

Kiç u Kuî Kurdî Nwê

Be Rênûsî Latînî u Aramî

Kokrdnewe u be Latînîkrdnî
Dr. Fereydun Qeftan

Nawî Mndaî
Kiç u Kuî Kurdî Nwê
Be Rênûsî Latînî u Aramî

Dr. Fereydun Qeftan

ناوی مندائی
کچ و کوری کوردیی نو
به رینووسی لاتینی و ئارامی

دکتۆر فەرەیدون قەفتان

Çapî Yekem

چاپی یه‌که‌م

Brîtiye le (4870) Nawî
Nwêy Kuî u Kiç

بریتانییه له (٤٨٧٠) ناوی
نوی کور و کچ

2725 î Kurdî
2025 î Zayînî

٢٧٢٥ ی کوردیی
٢٠٢٥ ی زاینیی

Pîrojey Qeftan   **پڕۆژەی قەفتان**

Le blawkrawekanî

له بلاوکراوه‌کانی

Pîrojey Qeftan

پڕۆژەی قەفتان

bo çap u blawkirdnewe - (22)

بو چاپ و بلاوکردنه‌وه - ژماره (٢٢)

ناوی په‌رتوك : ناوی مندالێ كچ و كورێ كوردیی نوێ

به رینووسی لاتینی و ئارامی

كۆكردنه‌وه‌و به لاتینی‌كردن : دكتور فه‌ره‌یدون قه‌فتان

بাবে‌ت : ناوی كوردیی كچ و كور

پڕۆژه : پڕۆژه‌ی قه‌فتان ژماره (22)

ژماره‌ی چاپ : چاپی یه‌كه‌م

تیراژ : 1000 دانه

چاپخانه : پاندا

ژماره‌ی سپاردن : (1374) ساڵی 2025

Nawî Pertuk : Nawî Mndalî Kiç u Kuî Kurdî Nwê

Be Rênûsî Latînî u Aramî

Kokirdnewe u be latînîkirdn : Dr. Fereydun Qeftan

Babet : Nawî Kurdî Kiç u Kuî

Pêoje : Pêojey Qeftan Jmare (22)

Jmarey Çap : Çapî Yekem

Tîraj : 1000 dane

Çapxane : Panda

Jmarey Spardin : (1374) Salî 2025

Pêşkeşe be:

پێشکەشە بە:

- * Ew Kurdaney ke boyan derkewtwe ke rênûsî latîni bo zmanî Kurdî karêkî zor pêwîste.
* ئەو کوردانەی کە بۆیان دەرکەوتووە کە رێنووسی لاتینی بۆ زمانی کوردی کارێکی زۆر پێویستە.
- * Ew korpaney ke le dahatû ledayk ebn.
* ئەو کۆرپانەی کە لە داھاتوو لەدایک ئەبن.
- * Ew dayk u bawkaney ke mindalêkanyan be Kurdî naw enên.
* ئەو دایک و باوکانەی کە منداڵەکانیان بە کوردی ناو ئەنێن.
- * Ew rolaney ke wek mom bo gel u nîştman esûtên.
* ئەو رۆلانەی کە وەک مۆم بۆ گەل و نیشتمان ئەسوتێن.
- * Ew daykaney be şîrî xawên mindalêkanyan perwerde eken.
* ئەو دایکانەی بە شیرێ خاوەن منداڵەکانیان پەرەردە ئەکەن.
- * Hemû takêkî Kurd.
* ھەموو تاکێکی کورد.
- * Ġîyanî pakî Şehîd Dîlşad Merywanî ke le katî rjêmî Be's şehîd kra be tometî ewey ke xwêndkarekanî fêrî rênûsî Kurdî latîni kirdbû.
* گێانی پاکی شەھید دێلشاد مەریوانی کە لە کاتی رژیمی بە عەس شەھیدکرا بە تۆمەتی ئەوەی کە خوێندکارەکانی فیزی رێنووسی کوردی لاتینی کرد بوو.
- * Ġîyanî pakî Mamosta Hoşyar Qeftan ke le 1960 ekana le namîlkeyekî benrxa hemû nawe Kurdîyekani be rênûsî Aramî kokrdewew blawî krdewe.
* گێانی پاکی مامۆستا ھۆشیار قەفتان کە لە ۱۹۶۰ دکانا بە نامیلکەییەکی بەنرخا ھەموو ناوە کوردییەکانی بە رێنووسی ئارامی کوکردەووە و بلاوکردەووە.
- * Be hawserm (Mahabad).
* بە ھاوسەرم (مەھاباد).
- * Be Alay kiçm, (Ann u Ava)y Kçezam u Bawkyan (Mîran).
* بە ئالای کچم ، (ئان و ئاڤا) ی کچەزام و باوکیان (میران).
- * Be Aree u (Mîna w Tîna)y kuhezam u daykyan (Gulan).
* بە ئاری و (مینا و تینا) ی کۆرەزام و دایکیان (گولان).
- * Akoy kuîm u Yari hawserî.
* بە ئاکۆی کۆرم و (یار) ی ھاوسەری.

Pêşekî :

پێشهکی :

Bo em karey ber destî beîrêztan piştman be dû serçawe bestuwe ke emanen:

بۆ ئەم کارە بە دەستی بەرێزتان، پێشمان بە دوو سەرچاوە بەستوووە کە ئەمانەن:

1- Pertukî (Nawî Kurdî Nwê) y Mamosta Hoşyar Qeftan 2007 î zayînî ; 2707 î Kurdî, em serçawe ke bo yekem car le Kurdistan Mamosta Hoşyarî le salî (1968) ewe xerîkî bû w yekem çapî lew sale berhemhêna w le xoburduane paş nwê kirdnewey yekbîne ta salî (2007) hewt car be çapî geyanduwe, karekanî be encamî zor baş geyîştun u jmareyekî yekcar zor le daykan u bawkanî gelî Kurd be şanazîyewe nawekanyan be rolekanyan helgirtuwe, rêzu newazş bo gîyanî ew ke le pyawey ke erkêkî qursî neteweyî girtbuwe esto.

١ - پەرتوکی (ناوی کوردی نوێ) ی مامۆستا هۆشیار قەفتان ٢٠٠٧ ی زاینی : ٢٧٠٧ ی کوردی، ئەم سەرچاوەیە کە بۆ یەکەم جار لە کوردستان مامۆستا هۆشیار لە ساڵی (١٩٦٨) هەوێکی بوو و یەکەم چاپی لەو ساڵە بەرەمھێنا و لە خوێندوانە پاش نوێکردنەوەی یەکبێنە تا ساڵی (٢٠٠٧) هەوت جار بە چاپی گەیاندوو، کارەکانی بە ئەنجامی زۆر باش گەیشتون ژمارەییەکی یەکجار زۆر لە دایکان و باوەکانی گەلی کورد بە شانازییەو ناوەکانیان بە روڵەکانیان هەڵگرتوو، ریزو نەوازش بۆ گێانی ئەو کە ئە پیاوێ کە ئەرکیکی قورسی نەتەوێی گرتبوو ئەستۆ.

2- (Ferhengî Henbane Borîne) key Mamostay paye berz Mamosta Hejar, ew ferhengey Ke hemîşe le dil u derûnî rolekânî gelî Kurd mawetewe.

٢ - فەرھەنگی (ھەنبانە بۆرینە) کە ی مامۆستای پایە بەرز مامۆستا هەزار، ئەو فەرھەنگە کە ھەمیشە لە دل و دەروونی روڵەکانی گەلی کورد ماوەتەو.

Boçî ebêt zmanî Kurdî be hemû şêwe zarekanîyewe be rênûsî latînî bnûsrê u bixwênrêtewe?:

بۆچی ئەبێت زمانی کوردی بە ھەموو شێوەزارەکانییەو بە رێنووسی لاتینی بنووسرێ و بخوێنرێتەو؟

1- Hemû Kurdanî Bakûr u Rojava ke jmareyekî zor le gelî Kurd pêk ehênn be rênûsî latînî enûsin u exwênnewe.

١ - ھەموو کوردانی باکوور و روژئاوا کە ژمارەییەکی زۆر لە گەلی کورد پێک ئەھێنن بە رێنووسی لاتینی ئەنووسن و ئەخوێننەو.

2- Jmarey ewaney be rênûsî latînî enûsn u exwêninewe le Başûr u Rojhaîlat le helkşanî berdewamdaye.

٢ - ژمارە یەوانە بە رێنووسی لاتینی ئەنووسن لە باشوور و روژھەلات لە ھەلکشانی بەردەوام دایە.

3- Wşê, pîtekan u manakanî zmanekeman be rênûsî latînî zor be cwanî Derdebêrêrên.

٣ - وەشو پیتەکان و ماناکانی زمانە کەمان بە رێنووسی لاتینی زۆر بە جوانی دەر دەبرێن.

4- Le buwarî derbînî deng u fonetîk zor be tewawî be rênûsî latînî pîtekan cîya ekrênnewe wek: Ğ u G, Ê u K.

٤ - لە بواری دەر برینی دەنگ و فۆنەتیک زۆر بە تەواوی بە رێنووسی لاتینی پیتەکان جیا ئەکەینەو وەک: گ و ک، ک و ک.

Pîte Kurdîyekanî Rênûsî Latînî:

A a	ا ، ئا	B b	ب	C c	ج	Ç ç	چ	D d	د
E e	ه، ئه، ئه	Ê ê	ئ، ئی	F f	ف	G g	گ	Ĝ ĝ	گ، وەك کێڵ
H h	ه	Ĥ ĥ	ح	I i	بزرۆك	Î î	ی، یی، ئی	J j	ژ
K k	ك	Ķ ķ	ك، وەك ئی	L l	ل	Ļ ļ	ل	M m	م
N n	ن	O o	و، ئو	P p	پ	Q q	ق	R r	ر
Ř ř	ړ	S s	س	Ş ş	ش	T t	ت	U u	و
Ū ū	وو	V v	ف	W w	و	X x	خ	Ẃ ẃ	غ
' '	ع	Y y	ی	Z z	ز				

Bo nusînî zmanî Kurdî be rênûsî pîtî latînî debê:

1- Pîte bizwên le pîte nebizwên cîya bikrênewe:

Pîte bizwênek:

A a	E e	Ê ê	I i	Î î	O o	U u	Ū ū

Pîte Nebizwênek:

B b	C c	Ç ç	D d	F f	G g	Ĝ ĝ	H h	Ĥ ĥ	J j
K k	Ķ ķ	L l	Ļ ļ	M m	N n	P p	Q q	R r	Ř ř
S s	Ş ş	T t	V v	w W	X x	Ẃ ẃ	' '	Y y	Z z

2- Yek wşê le çend pîtêk pêkdê w debê:

a- **Pîtêkî bizwên Lepal** pîtêkî nebizwên bê wek: **da, le, rê, mî, bo, su, dû.**

b- Pîtêkî bizwên le nawefastî dû pîtî nebizwên bê wek wşey:

Newroz = new + roz

c- Eger le naw wşêke pîtî bizwên nebu debê pîtî bizrok wate (i) bçête nêwan 2 pîtî nebizwênewe wek wşey: **kirdîn, mirdîn, bîrdîn.**

d- Eger wşêke le 3 - 4 pîtî nebizwên pêk hatbû belam yek pîtî bizwênî tya bû ekrêt (i) wate bizrokî bo danenrêt wek wşey: **blaw, bwar, bnar, çwar, nwê, srud, wşê ..htd.**

e- Le rênûsî Kurdîya pîtî (R r) ke le seretay wşêda bû xoy qelêwe w pêwîstî be (ˆ) nîye wek: Rêzman, Raw, rênûs, rêbendan, belam le nawefast u şwênekanî tra pêwîste: şofş, brîn, sîn.

Nawî Kiç : 2088 naw

ناوی کچ : ۲۰۸۸ ناو

Pîtî A: ئا

→ → → → → → → → → → → → → 111			
Acaî 1	ئاجار	Ada 2	ئادا
Adan 3	ئادان	Adgar 4	ئادگار
Adonês 5	ئەدوئیس	Aferîn,	ئافەرىن
Aftaw	ئاقتاو	Aheng	ئاهەنگ
Ahî 6	ئاهی	Ahu 7	ئاهو
Ajar 8	ئاژار	Ajîn 9	ئاژین
Alîn 10	ئالین	Alka 11	ئالکا
Alan	ئالان	Al	ئال
Ala	ئالا	Alaî 12	ئالائ
Alav	ئالاف	Alşik 13	ئالشک
Alakok	ئالاکۆک	Alék	ئالەک
Alê	ئالئ	Altun	ئالتون
Alu	ئالو	Alude14	ئالودە
Alya 15	ئالیا	Amanc	ئامانج

1 Acaî: Reg u bnî gîya, ئاجار: رەگ و بنی گیا

2 Ada: Dîlawayî, sexawet, pispofî.. ئادا: دئلاوایی، سەخاوەت، پسپۆڤ

3 Adan: Zewî be pît, ئادان: زەوی بە پیت

4 Adgar: Ruxsar ئادگار: رووخسار

5 Adonês: Nawî ruwekêke, ئادوئیس: ناوی روەکیکە

6 Ahî: Aske ئاهی: ئاسکە

7 Ahu: Ask ya kejal, ئاهو: ئاسک یا کەژال

8 Ajar: Awedan, ئاژار: ئاوەدان

9 Ajîn: Ew cogeyeye ke le nêwan dar u drexta têpeî ebêt be şêwezari Hewramî, ئاژین: ئەو جۆگەییە کە لە نێوان دارو درەختا تێپەر ئەبێت بە شێوەزاری هەورامیی

10 Alîn: Lapal şax, damênî çîya, ئالین: لە پال شاخ، دامینی چیا

11 Alka: Nawî xêlêkî Kurde, ئالکا: ناوی خێلێکی کوردە

12 Alaî: Gîyayekî bon xoşê, ئالائ: گیایەکی بۆن خوشە

13 Alşik: Şewnim, ئالشک: شەونم

14 Alude: Hogr, ئالودە: هۆگر

15 Alya: Xunçe, ئالیا: خونچە

Amêz 1	ئامیز	Apoê 2	ئاپۆه
Ara	ئارا	Aîal	ئاپال
Aram	ئارام	Aran 3	ئاران
Aras	ئاراس	Arayîşt	ئارایشته
Arezû	ئارهزوو	Arên	ئارین
Arêz 4	ئاریز	Argon	ئارگون
Aring 5	ئارنگ	Arîn 6	ئارین
Arîne 7	ئارینه	Arîşe 8	ئاریشه
Armoş	ئارموش	Arvas	ئارقاس
Arwa 9	ئاروا	Aryan	ئاریان
Arzî 10	ئارزی	As 11	ئاس
Asa	ئاسا	Asayîş	ئاسایش
Aske	ئاسکه	Askê	ئاسکی
Asok 12	ئاسۆک	Askol	ئاسکۆل
Asoz	ئاسۆز	Asude	ئاسووده
Astane	ئاستانه	Asan	ئاسان
Asman	ئاسمان	Aso	ئاسۆ
Asya	ئاسیا	Aşkra	ئاشکرا

1 Amêz: Bawesh ئامیز: باوهش

2 Apoê: Qelebalî, قه‌له‌بانغ ئاپۆه:

3 Aran: Binkey jîyanî zistaney koçeran, ئاران: بنگه‌ی ژيانی زستانه‌ی کۆچه‌ران

4 Arêz: Şaxêke le Kurdistanî Rojhelat, ئاریز: شاخیکه له کوردستانی رۆژه‌لات

5 Aring: Brîskedar, Brîqedar, ئارنگ: بریسکه‌دار, بریقهدار

6 Arîn : Zewî pîtdar, ئارین: زهوی پیتدار

7 Arîne: Nawî gulêke, ئارینه: ناوی گولیکه

8 Arîşe: Sext u dijwar, ئاریشه: سه‌خت و دژوار

9 Arwa: Nawî frîşteyeke le ayînî zerdeştî, ئاروا: ناوی فریشته‌یه‌که له ئایینی زه‌رده‌شتیی

10 Arzî: Awat u arezû, ئارزی: ناوات و ئاره‌زوو

11 As: Gîyanewerêke le tîrey smore tukî spîye w kewlî benirxe,

ئاس: گیانه‌وه‌ریکه له تیره‌ی سموره‌ توکی سپییه و که‌وڵی به‌نرخه

12 Asok: Sêber, ئاسۆک: سیبه‌ر

Aşo 1	ناشو	Aştî	ناشتیی
Aşme 2	ناشمه	Aşna 3	ناشنا
Aşnabend	ناشنا به ند	Aşnayî	ناشنایی
Aştyar	ناشتیار	Ate	ناته
Atlya 4	ناتلیا	Atosa 5	ناتوسا
Ava	نافا	Avan 6	نافان
Avar	نافار	Avdar	نافدار
Avêsta 7	نافیستا	Avî 8	نافیی
Avîng	نافینگ	Avzer	نافزمر
Awa	ناوا	Awan	ناوان
Awat	ناوات	Awaz	ناواز
Awedan	ناوعدان	Awêne	ناوینه
Awêsta	ناویستا	Awêste	ناویسته
Awête	ناویته	Awêje 9	ناویژه
Awêser	ناویسەر	Awêz	ناویز
Awêzan	ناویزان	Awêze 10	ناویزه
Awg	ناوگ	Awîn	ناوین
Awnag	ناوناگ	Awng	ناونگ

1 Aşo: Wçan ya pşû, ناشو: وچان یا پشوو

2 Aşme: Mang be zazayî, ناشمه: مانگ به زازایی

3 Aşna: Nasyaw ناشنا: ناسیاو

4 Atlya: Şarêkî kon buwe le Hewraman le 885 î zayînî, ناتلیا: شاریکی کون بووه له هه ورامان له ۸۸۵ ی زایینی

5 Atosa: Nawî yekêk le kçezadekanî Kurd buwe le 714 y pêş zayîn, ناتوسا: ناوی یه کیك له کچه زاده کانی کورد بووه له ۷۱۴ ی پیش زایین

6 Avan: Awedan, نافان: ناوعدان

7 Avêsta: Ktêbî ayînî zerdeşte, نافیستا: کتیبی نایینی زهرده شته

8 Avî: Zewî awî, نافیی: زهوی ناویی

9 Awêje: Zewî berîn, ناویژه: زهوی به رین

10 Awêze: Koçra, ناویزه: کوچرا

Awring	ئاورنگ	Awrîn 1	ئاورین
Awrîşm	ئاوریشم	Awrîn	ئاورین
Awşar 2	ئاوشار	Axçebaş 3	ئاخچهباش
Ayde	ئایده	Aysan 4	ئایسان
Azîn 5	ئازین	Azîta 6	ئازیتا
Azîz	ئازیز		

1 Awrîn: Çyaye ئاورین: چیايه

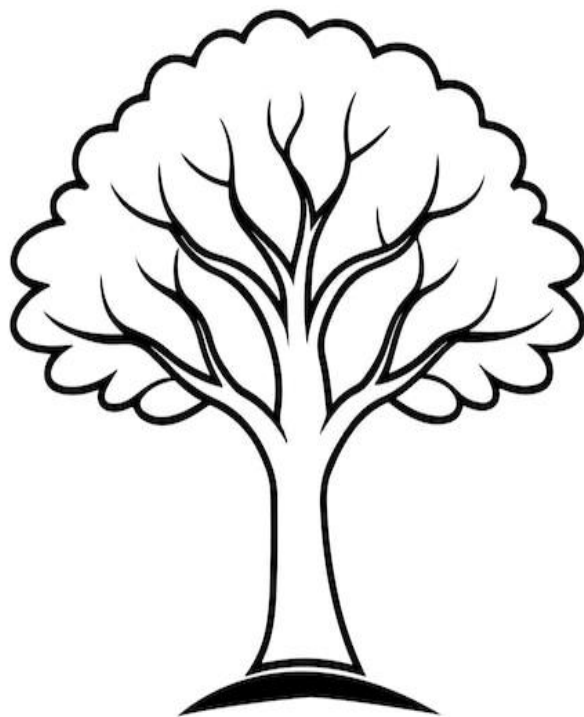
2 Awşar: Tavge, ئاوشار: تافگه

3 Axçebaş: Gîyayekî beharîye, ئاخچهباش: گیایهکی به هارییه

4 Aysan: Cwanî ئایسان: جوانیی

5 Azîn: Rêge ya druşm, ئازین: ریگه یا دروشم

6 Azîta: Şarêkî Kurdane le nêwan Amêdî w Dyarbekr, ئازیتا: شاریکی کوردانه له نیوان نامیدی و دیاربهر

Pîtî B: ب

→ → → → → → → → → → → → → 173			
Badîn 1	بادین	Bajîn	باژین
Bakove 2	باکوڤه	Bała	بالا
Balaberz	بالا بهرز	Balacwan	بالا جوان
Baling	بالنگ	Bálnexşîn	بالانه خشین
Ban	بان	Bana 3	بانا
Bane 4	بانه	Banû	بانوو
Banya	بانیا	Banyan 5	بانیان
Barava 6	باراڤا	Barêne 7	بارینه
Barêse 8	باریسه	Barêze	باریزه
Basnê	باسنی	Bastan 9	باستان
Başme	باشمه	Batuv 10	باتوف
Bavê 11	باقی	Bavya 12	باقیا
Bawan	باوان	Bawexan	باوه خان
Baweř	باوهر	Baweřcwan	باوهر جوان
Baweřpak	باوهر پاک	Bax	باخ
Baxan	باخان	Baxe 13	باخه
Baxçe	باخچه	Baxçan	باخچان

- 1 Badîn: Zêyekî gewreye le nêwan Hewlêr u Muslî بادین: زێیهکی گه‌وره‌یه له نیوان هه‌ولێر و موسڵ
- 2 Bakove: Mîwey negeyîw باکوڤه: میوه‌ی نه‌گه‌ییو
- 3 Bana: Dwaroj be şêwezari Feylî بانا: دواروژ به شیوه‌زاری فه‌یلی
- 4 Bane: Şarêkî Kurdistanî Rojhelate بانه: شارێکی کوردستانی روژه‌ه‌لاته
- 5 Banyan: Core dextêke بانیان: جوهره دره‌ختیکه
- 6 Barava: Hozêkî kurde le nêwan Amêdî w Dyarbekra ejin باراڤا: هۆزێکی کورده له نیوان ئامێدی و دیاربهره‌کرا نه‌ژین
- 7 Barêne: Gelâyekî sewzî spî peŕeye بارینه: گه‌لایه‌کی سه‌وزی سپیی په‌ره‌یه
- 8 Barêse: Dewar باریسه: ده‌وار
- 9 Bastan: Dêrîn باستان: دێرین
- 10 Batuv: Gîyayeke gulî sur derdekate باتوف: گیایه‌که گولێ سور ده‌رده‌کاته
- 11 Bavê: Nawî eşkewtêke le Duhok باقی: ناوی نه‌شکه‌وتیکه له ده‌وک
- 12 Bavya: Dextêke le nawçe germekan, rengî sur u bonxoşe, باقیا: دره‌ختیکه له ناوچه گهرمه‌کان، رهنگی سور و بو‌نخوشه
- 13 Baxe: Komelêk gîya باخه: کۆمه‌لێک گیا

Baxte 1	باخته	Bazinde	بازنده
Bazin	بازن	Bazîng	بازنگ
Bazî	بازی	Bazu	بازو
Bedexşan	به ده خشان	Befran	به فران
Befraw	به فراو	Befrî	به فری
Befrîn	به فرین	Beha	به ها
Behar	به هار	Behest	به هه ست
Beheşt	به هه شت	Beheştî	به هه شتی
Behê	به هی	Behre	به هره
Behredar	به هره دار	Behrewer	به هره وەر
Bejîn	به ژین	Bejnîn	به ژنین
Belar	به لار	Belenc	به له نج
Belence	به له نجه	Belên	به لئین
Belênpak	به لئین پاک	Belkê	به لکی
Belsa 2	به لسا	Benar 3	به نار
Benaw	به ناو	Benaz	به ناز
Benden 4	به نندن	Benduşe	به ندوشه
Bener 5	به نه ر	Benewşe	به نه وشه
Berame 6	به رامه	Berat	به رات
Beraw	به راو	Beîzeza 7	به ریزا
Beîz	به ریز	Bergîn 8	به رگین

1 Baxte: Sema باخته : سه ما

2 Belsa: Belge به لسا : به لگه

3 Benar: Zincîre şax به نار : زنجیره شاخ

4 Benden: Çîya, kêw, kej به نندن : چیا ، کیو ، که ژ

5 Bener: Damênî şax به نه ر : دامینی شاخ

6 Berame: Bonî xoş به رامه : بونی خوش

7 Beîzeza: Gîyayekî sruştîye le çîyakanî Kurdistan heye به ریزا : گیایه کی سروشتیه له چیاکانی کوردستان هه یه

8 Bergîn: Dêrîn, le mêj به رگین : دیرین ، له میژ

Berhem	به رهههه	Berî 1	به ریی
Berîn 2	به رین	Berîvan 3	به ریشان
Bermo	به رمۆ	Beñoşk	به رۆشک
Bersîle	به رسیله	Berxê	به رخی
Berze	به رزه	Berzî	به رزی
Besê 4	به سی	Besmen	به سمهن
Besoz	به سۆز	Beste	به سته
Bestê	به ستی	Bestên 5	به ستین
Bexşan	به خشان	Bexş	به خش
Bexşinde	به خشنده	Bexşî	به خشی
Bexşîn	به خشین	Bextan	به ختان
Bextewer	به ختهوهر	Bextîn	به ختین
Beyad	به یاد	Beyan	به یان
Beyar	به یار	Beyban 6	به بیان
Beybûn	به بیوون	Beyxan	به یخان
Bêbak	بیپاک	Bêcan 7	بیجان
Bêder	بیدهر	Bêgerd	بیگهره
Bêhawta	بیهاوتا	Bêjan	بیژان
Bêjen	بیژهن	Bêla 8	بیلا
Bêlo 9	بیلو	Bêna 10	بینا

1 Berî: Deşt بهری: دهشت

2 Berîn: Frawan بهرین: فراوان

3 Berîvan: Nawbjîker بهریشان: ناوېژیکەر

4 Besê: Mangir بهسی: مانگر

5 Bestên: Zuqmî کنار دهریا بهستین زوقمی که نار دهریا

6 Beyban: Nawî gundêke له کوردستان به بیان: ناوی گوندیکه له کوردستان

7 Bêcan: Êwêke له باشووری رهواندوز بیجان: کیویکه له باشووری رهواندوز

8 Bêla: Balêxane به شیوهزاری باکوور بیلا: باله خانه به شیوهزاری باکوور

9 Bêlo: Serçaweyeke له بهاران نهژیته وه بیلو: سهرچاوهیه که له بهاران نهژیته وه

10 Bêna: Ta ser بینا: تا سهر

Bêner	بێنەر	Bêre 1	بێره
Bêrê	بێرێ	Bêrind 2	بێرند
Bêrî	بێرێ	Bêrîvan	بێریشان
Bêrîwan 3	بێریوان	Bêsan	بێسان
Bêstan	بێستان	Bêşe	بێشه
Bêxal	بێخال	Bijwên	بژوین
Binçîn	بنچین	Binçîne	بنچینه
Binyan 4	بنیان	Binyat	بنیات
Bîrwa	بروا	Birya	بریا
Biske 5	بسکه	Bizwên	بزوین
Bîlan 6	بیلان	Bîna	بینا
Bînayî	بینایی	Bîner	بینەر
Bîrsa 7	بیرسا	Bîza 8	بیزا
Bjon 9	بژۆن	Blur	بلور
Blêse	بلیسه	Bnawan	بناوان
Bnawîn 10	بناوین	Bnar	بنار
Bnaw	بناو	Bnewş	بنهوش
Bnewşan	بنهوشان	Bnewşe	بنهوشه
Bnêr	بنیر	Bokan	بوکان

1 Bêre: Cêgey doşînî mef بێره: جیگای دوشینی مهر

2 Bêrind: Bejn u bała بێرند: بهژنوبالا

3 Bêrîwan: Şîrdoş بێریوان: شیردوش

4 Binyan: Bê naw بنیان: بی ناو

5 Biske: Bizey lêwî xoşî ببسکه: بزهی لیوی خوشیی

6 Bîlan: Nawçeyekî kurdnşîne le kurdistanî Rojava بیلان: ناوچهیهکی کوردنشینه له کوردستانی رۆژئاوا

7 Bîrsa: Mentîq be zmanî 'Erebî بیرسا: (منطق به زمانی عهرهبی)

8 Bîza: Gîyayekî berze le Kurdistan sewz ebê بیزا: گیایهکی بهرزه له کوردستان سهوز نه بییت

9 Bjon: Herdî pîf gîya w lewef, pak u xawên بژۆن: ههردی پر گیاو له وهه, پاک و خاوین

10 Bnawîn: Dêyeke le nawçey pêncwên بناوین: دێیهکه له ناوچهی پێنجوین

Bojane 1	بۆژانە	Bondar	بۆندار
Bone	بۆنە	Bonxoş	بۆنخۆش
Boşnax	بۆشناخ	Botan	بۆتان
Brew	برەو	Brîske	بریسکە
Brîve	بریڤە	Bûjan	بووژان
Bûk	بووک	Bûkan	بووکان
Bûke	بووکە	Bûkexan	بووکەخان
Bûkê	بووکى	Byam 2	بیام
Byare 3	بیارە	Bzan	بزان
Bze 4	بزە		

1 Bojane: Ġîyayekî bonxoşe le nawçey Hewraman بۆژانە : گیایەکی بۆنخۆشە لە ناوچەی هەورامان

2 Byam: Bfo بیام : برۆ

3 Byare: Dêyekî dîlgîre le nawçey Hewraman بیارە : دێیەکی دڵگیرە لە ناوچەی هەورامان

4 Bze: xende بزە : خەندە

Pîtî C: ج

→ → → → → → → → → → → → → → → 35			
Can 1	جان	Canê 2	جانى
Cawan 3	جاوان	Cejn	جه‌ژن
Cejne	جه‌ژنه	Cengawer	جه‌نگاوهر
Cewşen 4	جه‌وشه‌ن	Ceyran 5	جه‌يران
Cîhan	جيهان	Cîla 6	جيلا
Cgergoş	جگه‌رگۆش	Cgersoz	جگه‌رسۆز
Crîwe	جریوه	Corcîn 7	جۆرجین
Corî	جۆریی	Cvan	جشان
Cwan	جوان	Cwana	جوانا
Cwane	جوانه	Cwanê	جوانى
Cwannaw	جوانناو	Cwandil	جواندل
Cwanendam	جواننه‌ندام	Cwanî	جوانیی
Cwanîka	جوانیکا	Cwanguî	جوانگول
Cwankîj	جوانکیژ	Cwanîta	جوانیتا
Cwanko	جوانکۆ	Cwankar	جوانکار
Cwanpak	جوانپاک	Cwanpoş	جوانپۆش
Cwanîro	جوانرۆ	Cwanxwaz	جوانخواز
Cwanyar	جوانیار		

1 Can: Cwan, gîyan جان: جوان ، گیان

2 Canê: Besteyekî nawdare le goranî dewitrê جانى: به‌سته‌یه‌کی ناوداره له گۆرانیی ده‌وتری

3 Cawan: Hozêkî kurde le kurdistanî Başûr u Rojhelat ke le paşan bû be cwanîro جاوان: هۆزێکی کوردی له کوردستانی باشوور و رۆژه‌لات که له پاشان بوو به جوانرۆ

4 Cewşen: Gulêkî cwane جه‌وشه‌ن: گۆلیکی جوانه

5 Ceyran: Nask جه‌يران: ناسک

6 Cîla: Cûlanewe جيلا: جوولانه‌وه

7 Corcîn: Core gulêke جۆرجین: جۆره گۆلیکه

Ç: Pîti

→ → → → → → → → → → → → → → → 60			
Çaçan	چاچان	Çake	چاکه
Çaran	چاران	Çavîn 1	چافین
Çawan	چاوان	Çawcwan	چاوجوان
Çawe	چاوه	Çaweŕwan	چاوه‌روان
Çawge	چاوگه	Çawgelawêj	چاوگه‌لاویژ
Çawgeş	چاوگه‌ش	Çawkejaĭ	چاوگه‌ژال
Çawmest	چاومه‌ست	Çawrôşn	چاورۆشن
Çawg	چاووگ	Çawxumar	چاوخومار
Çeleng	چه‌له‌نگ	Çem	چه‌م
Çemen	چه‌مه‌ن	Çeper	چه‌پهر
Çepk	چه‌پک	Çepke	چه‌پکه
Çeşme 2	چه‌شمه	Çeşmen	چه‌شمه‌ن
Çeşn	چه‌شن	Çeşne	چه‌شنه
Çeşnîn	چه‌شنین	Çevîn 3	چه‌شین
Çeyman 4	چه‌یمان	êÇje	چیژه
Çilçra	چلچرا	Çirke	چرکه
Çirpe	چرپه	îÇk 5	چیک
Çîlan 6	چیلان	Çîlyan 7	چیلیان
Çîmen	چیمه‌ن	Çîya	چیا
Çîyaw	چیاو	Çîyawan	چیاوان

1 Çavîn: Kanî serçawe چافین: کانی سه‌رچاوه

2 Çeşme: Kanî چه‌شمه: کانی

3 Çevîn: Çemînewe, xwarbûnewe چه‌شین: چه‌مینه‌وه، خواربوونه‌وه

4 Çeyman: Deryaçeyeke le Kurdistanî Bakûr چه‌یمان: ده‌ریاچه‌یه‌که له کوردستانی باکوور

5 Çîk: Pîşkî aw چیک: پ‌یشکی ناو

6 Çîlan: Engoçke soranî barîk چیلان: نه‌نگۆچکه سورانی باریک

7 Çîlyan: Jûrî agr چیلیان: ژووری ناگر

Çlan	چلان	Çlur	چلور
Çlure	چلوره	Çnar	چنار
Çnaran	چناران	Çnare	چناره
Çnarok	چنارۆك	Çnûr	چنوور
Çopî	چۆپی	Çovan 1	چۆشان
Çovîn	چۆشین	Çoman	چۆمان
Çra	چرا	Çradan 2	چرادان
Çraxan	چراخان	Çrîke	چریکه
Çrîske	چریسکه	Çro	چرۆ
Çwarçra 3	چوارچرا	Çwêse	چوئسه

1 Çovan: Peyman چۆشان: په یمان

2 Çradan: Cêgey çra, ew şwêney çray lê dadenrêt ئەوشوینە ی چرای لێدادەنرێت چرادان: جیگای چرا، ئەوشوینە ی چرای لێدادەنرێت

3 Çwarçra: Gofepanêke le şarî Mehabad ke tyaya [Qazî Mhemed u hevalêkanî] le sêdare dran چوارچرا: گۆرەپانیکە لە شاری مەهاباد کە تیایا (قازی محەمەد و هەڤالەکانی) لەسێدارەدران

Pîtî D: د

→ → → → → → → → → → → → → → → 136			
Daban	دابان	Dabîn	دابین
Dahat	داهات	Dajyar 1	داژیار
Dakan 2	داکان	Dalya	دالیا
Dalyan 3	دالیان	Daman	دامان
Danaz 4	داناڤ	Darçîn	دارچین
Darîn 5	دارین	Dastan	داستان
Daxwaz	داخواز	Denğîn 6	دهنگین
Dejwan 7	دهژوان	Demkul	دهمکول
Derewyan 8	دەرویان	Derûn	دەروون
Derwa	دەروا	Derya	دەریا
Deryan	دەریان	Deşnê 9	دەشنی
Deştî	دەشتی	Dewar	دەوار
Dewen	دەومن	Dewlêt	دەولەت
Dêber	دییەر	Dêkan	دیکان
Dêlav 10	دیلاڤ	Dêlê 11	دیلی
Dênî	دینیی	Dêran	دیران
Dêraw	دیراو	Dêre 12	دیره

1 Dajyar: Mayey jîyan u guzeran داژیار: مایه‌ی ژیان و گوزهران

2 Dakan: Dayîkan داکان: دایکان

3 Dalyan: Surbûn Leser rayek دالیان: سوربوون له سه‌ر رایه‌ک

4 Danaz: Lutkey çîyay sefîn داناڤ: لوتکه‌ی چییای سه‌فین

5 Darîn: Drexî zor دارین: دره‌ختی زۆر

6 Denğîn: Nasraw دهنگین: ناسراو

7 Dejwan: Gundêkî dîlgîre le nawçey pişder دهژوان: گوندیکی دنگیره له ناوچه‌ی پشدر

8 Derewyan: Dêyekî cwan u dîlgîre le Kurdistanî Başûr دەرویان: دییه‌کی جوان و دنگیره له کوردستانی باشوور

9 Deşnê: Lence دەشنی: ده‌شنی: له نه‌جه

10 Dêlav: Rêjgey çem u zê دیلاڤ: ریزگه‌ی چه‌م و زی

11 Dêlê: Şaxêke le nawçey Hewlêr دیلی: شاخیکه له ناوچه‌ی هه‌ولێر

12 Dêre: Dreng دیره: دره‌نگ

Dêrê 1	دێرێ	Dêrîn	دێرین
Dêvîn	دێشین	Dêvrîn 2	دێشترین
Dijkam 3	دێکام	Dilyan 4	دلیان
Dîlbaz	دلباز	Dîlbend	دلبه‌ند
Dîlber	دلبهر	Dîlbest	دلبه‌ست
Dîlbexş	دلبه‌خ‌ش	Dîlbîn	دلبین
Dîlcwan	دلجوان	Dîlçak	دلچاک
Dîldar	دلدار	Dîldost	دل‌دوست
Dîldoz	دل‌دۆز	Dîle	دله
Dîlfênk	دلفینک	Dîlfênk	دلفینک
Dîlfrên	دلفرین	Dîlgeş	دلگه‌ش
Dîlgîr	دلگیر	Dîlguşad	دلگوشاد
Dîlhan 5	دلهان	Dîlko	دلکۆ
Dîlkeş	دلگه‌ش	Dîlkêş	دلگیش
Dîlingar	دلنگار	Dîlman 6	دلمان
Dîlmend	دل‌مه‌ند	Dîlmeng	دل‌مه‌نگ
Dîlmest	دل‌مه‌ست	Dîlnas	دل‌ناس
Dîlnaw	دل‌ناو	Dîlnerm	دل‌نهرم
Dîlnewa	دل‌نه‌وا	Dîlnewaz	دل‌نه‌واز
Dîlnya	دل‌نیا	Dîlnîga	دل‌نیگا
Dîlovan	دل‌لوفان	Dîlpak	دل‌پاک
Dîlpesend	دل‌په‌سه‌ند	Dîlfewên	دل‌په‌وین
Dîlrûn	دل‌روون	Dîlrûvên	دل‌ر‌فین

1 Dêrê: Dêyekî dîlgîre le nawçey Şarbajêfî ser be şarî Slêmanî

دێرێ: دێیه‌کی دلگیره له ناوچه‌ی شارباژێڕ سه‌ر به شاری سلێمانی

2 Dêvrîn: Qezayeke le Kurdistanî Bakûr دێشترین: قه‌زایه‌که له کوردستانی باکوور

3 Dijkam: Xoparêz le xoşî jîyan دێکام: خۆپاریز له خوشیی ژیان

4 Dilyan: Kej دلیان: که‌ژ

5 Dilhan: Kej, yekêk leber tîşkî xor çawî nebînêt دلهان: که‌ژ، یه‌کیک له‌به‌ر تیشکی خۆر چاوی نه‌بینیت

6 Dîlman: Xefet xwardin, zwîrbûn دلمان: خه‌فه‌ ت‌خواردن، زویربوون

Dîlsaf	دٚلساف	Dîlsan 1	دٚلسان
Dîlsoz	دٚلسۆز	Dîlstan	دٚلستان
Dîlşad	دٚلشاد	Dîlteř	دٚلتهړ
Dîlvân	دٚلٚوان	Dîlvîn 2	دٚلٚښ
Dîlwîst	دٚلوښت	Dîlxas	دٚلخاس
Dîlxwaz	دٚلخواز	Dîlxoş	دٚلخوښ
Dîlyar	دٚليار	Dîlzar	دٚلزار
Dirwêne	دٚروښنه	Diryaz 3	دٚرياز
Dîba 4	دٚبیا	Dîdar	دٚیدار
Dîde	دٚیده	Dîden	دٚیدمن
Dîdegeş	دٚیدهگه‌ش	Dîdem	دٚیدم
Dîlan 5	دٚیلان	Dîlvan 6	دٚیلٚوان
Dîma 7	دٚیما	Dîmen	دٚیمه‌ن
Dîna 8	دٚینا	Dîye	دٚیبه
Dîlan	دٚلان	Dîlara	دٚلارا
Dîlaram	دٚلارام	Dîlavîn	دٚلٚښ
Dîlawêz	دٚلاويز	Dîe	دٚله
Dîlendaz	دٚلنه‌نداز	Dîlman	دٚلیمان
Dîln 9	دٚلین	Dîln	دٚلین
Dîlvan 10	دٚلیٚوان	Dlo	دٚلو
Dloman	دٚلومان	Dlovan	دٚلوٚوان

1 Dîlsan: Dîlfrawan دٚلسان: دٚلفراوان

2 Dîlvîn: Şeyda دٚلٚښ: شه‌یدا

3 Diryaz: Gundêke le nîk Mehabad دٚرياز: گونديکه له نزيك مه‌هاباد

4 Dîba: Parçe awrîşmêkî grane دٚبیا: پارچه ناوړیشمیکي گرانه

5 Dîlan: Bezm u şayî دٚیلان: به‌زم و شايی

6 Dîlvan: Yarmetîder دٚیلٚوان: یارمه‌تیدەر

7 Dîma: Dîdar, rûxsar دٚیما: دیدار، رووخسار

8 Dîna: Be fêwazanîn, [fetwa be zmanî 'Erebî] دٚینا: به‌ره‌وازانین، فتوی به زمانی عه‌ره‌بی

9 Dîln: Hest u xoşewîstî دٚلین: هست و خوښه‌ویستی

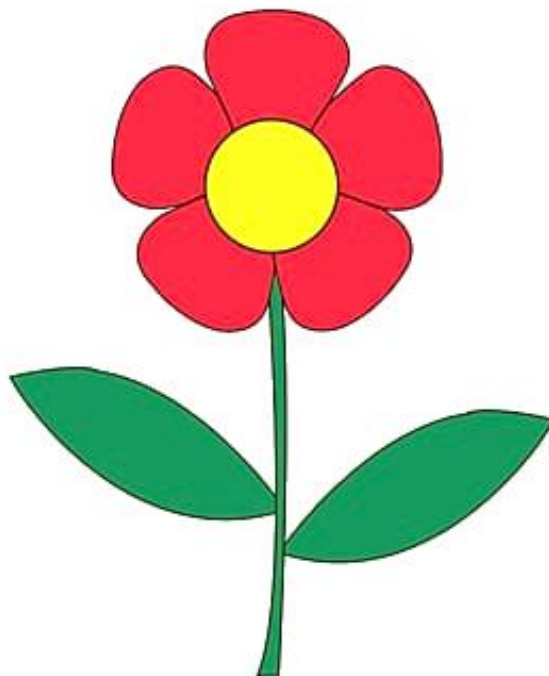
10 Dîlvan: Nawefastî behar u hawîn دٚلیٚوان: ناوه‌فاستی به‌هار و هاوین

Dost	دۆست	Dostan	دۆستان
Dostî	دۆستی	Drewşan	درهوشان
Drexşan	درهخشان	Drîvan	دریشان
Drûne	دروونه	Dulber	دولبەر
Dvîn	دڤین	Dwîn 1	دوین
Dya 2	دیا	Dyana	دیانا
Dyar	دیار	Dyarî	دیاری

1 Dwîn: Şarêkî konî kurdan buwe le ser rubarî [RIS] u xanwekanî le şuşe w blur drust krabun

دوین: شاریکی کۆنی کوردان بووه له سه‌ر رووباری (رس) و خانووه‌کانی له شوشه‌و بلور دروستکرا بون

2 Dya: Rwanîn, dîmen دیا: روانین، دیمه‌ن

Pîtî E: ئە

→ → → → → → → → → → → → → → → 32			
Efsûn 1	ئەفسوون	Ecê	ئەجی
Ejîn	ئەژین	Ekîlya 2	ئەکیلیا
Elkan 3	ئەلکان	Elmas	ئەلماس
Elwen	ئەلۆمن	Elwend	ئەلۆوند
Encum	ئەنجوم	Endam	ئەندام
Engur 4	ئەنگور	Engure 5	ئەنگوره
Enguş 6	ئەنگوش	Erdeweş	ئەردەوێش
Erdewşan	ئەردەوشان	Ermîn 7	ئەرمین
Ernîka 8	ئەرنیکا	Erîvan	ئەریشان
Erxewan 9	ئەرخەوان	Esrîn	ئەسرین
Estê	ئەستی	Estêr	ئەستێر
Estêre	ئەستێره	Eşk	ئەشک
Evan	ئەفان	Evdîn 10	ئەفدین
Esrîn 11	ئەسرین	Evîdar	ئەفیدار
Evîn 12	ئەفین	Ewîn	ئەوین
Evrîst	ئەفرست	Exter	ئەختەر

1 Efsûn: Cadû, sîhr ئەفسوون: جادو، سىحر

2 Ekîlya: Rêhane reşe ئەکیلیا: ریحانه رهشه

3 Elkan: Tîreyekî kurdî reşmal nşîne, ئەلکان: تیرەیهکی کوردی رهشمالنشینە

4 Engur: Trê ئەنگور: تری

5 Engure: Ser le êware ئەنگوره: سەر له ئیواره

6 Enguş: Beşêke le beşekanî [Avêsta] ئەنگوش: بەشیکه له بەشەکانی (ناقیشتا)

7 Ermîn: Estêrey qîble [cedî] ئەرمین: ئەستێرهی قیبله (جەدی)

8 Ernîka: Core gulêke bo pijmîn bekar dê ئەرنیکا: جۆره گولیکه بو پێژمیین به کاردی

9 Erxewan: jorêke le daru drect ئەرخەوان: جۆره دارو درهختیکه

10 Evdîn: Tolê ئەفدین: تۆله

11 Esrîn: Frmêsk ئەسرین: فرمیسک

12 Evîn: Xoşewîstî ئەفین: خوشه ویستی

Pîtî Ê: ئى

→ → → → → → → → → → → → → → → 3			
Êja 1	ئىزا	Êla	ئىلا
Êlax 2	ئىلاخ		

1 Êja: Awatî dil, ئىزا: ناواتى دىل

2 Êlax: Kêwêstan ئىلاخ: كويستان

Pîtî F: ف

→ → → → → → → → → → → → → → → 22			
Fala 1	فالا	Feramoş	فهراموش
Ferengê 2	فهرهنگ	Fênk	فینک
Fênkî	فینکی	Ferîk	فهریک
Ferjîn 3	فهرژین	Fermende	فهرمانده
Fermend	فهرمه‌ند	Feîsenê 4	فهرسه‌نگ
Ferxî	فهرخی	Ferzinde	فهرزنده
Firmêsk	فرمیسک	Firya	فریا
Firyad	فریاد	Fraz 5	فراز
Fre	فره	Frêz 6	فریز
Frîsk 7	فریسک	Frîşte	فریشته
Fro	فرو	Frozan 8	فروزان

1 Fala: Krawe be [Zazayî], فاله: کراوه به (زازایی)

2 Ferengê: Ferhenê, فهره‌نگ: فهره‌نگ

3 Ferjîn: Parçe parçebûn be şewezarî Bakûrî, فهرژین: پارچه پارچه‌بوون به شیوه‌زاری باکووری

4 Feîsenê: Senê u pîroz, فهرسه‌نگ: سه‌نگین و پیروز

5 Fraz: Bîlind, فراز: بلند

6 Frêz: Perêz, gundêke le Kurdistanî Başûr, فریز: په‌ریز, گوندیکه له کوردستانی باشوور

7 Frîsk: Gulêkî kêwîye le werzî behar eîwê, فریسک: گولیکی کیویه له‌وه‌زی به‌هار نه‌روی

8 Frozan: Dagîrsaw, فروزان: داگیرساو

Pîtî G: گ

→ → → → → → → → → → → → → → → 138			
Garô	گارو	Gargaro 1	گارگارو
Gelawêj	گه لاوێژ	Gela	گه لا
Gelâle	گه لاله	Gelaîezan	گه لاپیزان
Gencê 2	گه نجی	Gencîne	گه نجینه
Gerdane	گه ردانه	Gerdbîn	گه ردبین
Gerde	گه رده	Gerdin	گه ردن
Gerdîn	گه ردین	Gerdûn	گه ردوون
Geş	گه ش	Geşaw	گه شاو
Geşawe	گه شاهه	Geşbîn	گه شبین
Geşbîr	گه شبیر	Geşdar	گه شدار
Geşe	گه شه	Geşê	گه شێ
Geşîn	گه شین	Geşt	گه شت
Geştî	گه شتی	Gever	گه شهر
Geware	گه واره	Gewher	گه وههر
Gewrê 3	گه وری	Gezîn	گه زین
Gezîze	گه زیزه	Gezne 4	گه زنه
Gezo	گه زو	Geylan	گه یلان
Êlan 5	گیلان	Êlas	گیلاس
Êlaxe	گیلاخه	Êsya	گیسیا
Gift	گفت	Gijk 6	گژک

1 Gargaro: Hêlaney mel le kunî dar, گارگارو: هیلانه‌ی مه‌ل له کونی دار

2 Gencê: Gundêkî nawçey Şarbajêfe le Slêmanî, گه نجی: گوندیکی ناوچه‌ی شارباژێره له سلێمانی

3 Gewrê: Jin ya afretî spî pêst, گه وری: ژن یا نافرته‌ی سپیی پیست

4 Gezne: Gulêkî cwane bo romantizme be kelêke, گه زنه: گونیکى جوانه بۆ رۆماتیزمه به‌که‌که

5 Êlan: Gefîdey nawçe şaxawîyekan, گیلان: گه‌ریده‌ی ناوچه شاخاوییه‌کان

6 Gijk: Terze, گژک: ته‌رزه

Gijl 1	گژل	Gilyar 2	گلیار
Giľko	گلکو	Giring	گړنگ
Gizing	گړنگ	Ĝîya	گیا
Ĝîyabend	گیابه‌ند	Ĝîyan	گیان
Ĝîyane	گیانه	Gjê 3	گژی
Glêne	گلینه	Gone 4	گونه
Gopke	گوپکه	Goşan 5	گوشان
Goşar	گوشار	Goşe	گوشه
Govan 6	گووان	Govar	گووار
Govend 7	گوڤه‌ند	Goyan	گویان
Goyje	گویژه	Gozan 8	گوژان
Grîşme 9	گریشمه	Gruk 10	گړوک
Guftar	گوفتار	Guľ	گون
Guľale	گولاله	Guľan	گولان
Guľaw	گولاو	Guľawêz	گولاويز
Guľbaran	گولباران	Guľbar	گولبار
Guľbav 11	گولباڤ	Guľbedem	گولبه‌دم
Guľbehar	گولبه‌هار	Guľben 12	گولبه‌ن
Guľbend	گولبه‌ند	Guľber	گولبه‌ر
Guľbest	گولبه‌ست	Guľe	گولّه

1 Gijl: Terze, ته‌رزه, گژل

2 Gilyar: Şkofey dar henar, شکوفه‌ی داره‌نار, گلیار

3 Gjê: Qij zerd, قیزه‌رد, گژی

4 Gone: Reg u rîşe, ره‌گوریشه, گونه

5 Goşan: Dêyekî nawçey qeredaxê le Slêmanî, ده‌سیلمانی, گوشان: دییه‌کی ناوچه‌ی قه‌رده‌اغه له سلیمانی

6 Govan: Şayet, شایه‌ت, گووان

7 Govend: Şayî, çîyayekî nawçey Berzane, چیا‌یه‌کی ناوچه‌ی به‌رزانه, گوڤه‌ند: شایی, چیا‌یه‌کی ناوچه‌ی به‌رزانه

8 Gozan: Pîr, پیر, گوژان

9 Grîşme: Serncêkî nazawî, سهرنجیکی نازاوی, گریشمه

10 Gruk: Awrîşmî xaw, ناوریشمی‌خاو, گړوک

11 Guľbav: Surî al, be renĝî gulxunçe, سوری‌نال به‌ره‌نگی گولخونچه, گولباڤ

12 Guľben: Guľmen, gerdaney jnan, گهردانه‌ی ژنان, گولبه‌ن: گولمه‌ن

Guľebax	گوٺه باخ	Guľbîn	گوٺبین
Guľcwan	گوٺجوان	Guľçîn	گوٺچین
Guľdan	گوٺدان	Guľdar	گوٺدار
Guľdost	گوٺدوست	Guľdoz	گوٺدۆز
Guľendam	گوٺنه ندام	Guľestêre	گوٺنه ستیره
Guľê 1	گوٺی	Guľgeş	گوٺگه ش
Guľhenar	گوٺه نار	Guľhengê	گوٺه نگ
Guľexan	گوٺه خان	Guľistan	گوٺستان
Guľjîn	گوٺژین	Guľkar 2	گوٺکار
Guľko	گوٺکۆ	Guľnar	گوٺنار
Guľnaw	گوٺناو	Guľnaz	گوٺناز
Guľnewa	گوٺنه وا	Guľnîgar	گوٺنیگار
Guľnîşan	گوٺنیشان	Guľîzar	گوٺیزار
Guľnas	گوٺناس	Guľnaz	گوٺناز
Guľşîn	گوٺشین	Guľp 3	گوٺپ
Guľpak	گوٺپاك	Guľperî	گوٺپه ریی
Guľperst	گوٺپه رست	Guľperwer	گوٺپه رومر
Guľpjên	گوٺپژین	Guľřeng	گوٺره نگ
Guľrû	گوٺرۆو	Guľso 4	گوٺسۆ
Guľsoz 5	گوٺسۆز	Guľşa	گوٺشا
Guľşen	گوٺشه ن	Guľşêwe	گوٺشیوه
Guľwaz	گوٺواز	Guľwer	گوٺومر
Guľwîst	گوٺویست	Guľxas	گوٺخاس

1 Guľê: Çîyayekî berze w herweha nawî gundêke le Mawet le şarî Slêmanî,

گهٺی: چیاپه کی به رزه وه روه ها ناوی گوندیکه له ماوت له شاری سلیمانی

2 Guľkar: Baxewan: kesêk guľ bîřwênê, گولکار: باخه وان: كه سیک گول بروینیټ

3 Guľp: Dêyekî nawçey Hewramane, گولپ: دێپه کی ناوچه ی هه ورامانه

4 Guľso: Guľistan, گولسۆ: گوٺستان

5 Guľsoz: Swêsne be şêwezari Bakûrî, گولسۆز: سوئسنه به شیوه زاری باکووریی

Guĺxen 1	گوڼڅه ټ	Guĺxendan	گوڼڅه نډان
Guĺxenderan	گوڼڅه نډه ران	Guĺxîv 2	گوڼڅيڅ
Guĺxunçe	گوڼڅونچه	Guĺxwaz	گوڼڅواز
Guĺyaz	گوڼياز	Guĺzar	گوڼزار
Gurcî	گورجی	Guşad	گوشاد
Guzîde	گوزیده	Gve	گځه

1 Guĺxen: Pêkenîni şîrîn, بیکه نینی شیرین، گوڼڅه ټ

2 Guĺxîv: Demî pişkutinî gulân, دهمی پشکوتنی گولانه، گوڼڅيڅ

Pîtî H: ه

→ → → → → → → → → → → → → → → 135			
Hajan	هاژان	Haje	هاژه
Ha'le	هاله	Hamno 1	هامنۆ
Hamfraz	هامپراز	Hana 2	هانا
Hane 3	هانه	Hano	هانۆ
Haşme 4	هاشمه	Havî 5	هاقیی
Havîn	هاقین	Havlî 6	هاقلیی
Hawar	هاوار	Hawber	هاوبهر
Hawdenê	هاودهنگ	Hawdl	هاودل
Hawêr	هاویر	Hawdem	هاودهم
Hawdl	هاودل	Hawîn	هاوین
Hawje	هاوژه	Hawjîn	هاوژین
Hawnas	هاوناس	Hawnaz	هاوناز
Hawnyaz	هاونیاز	Hawrast	هاوراست
Hawfraz	هاوپراز	Hawsa	هاوسا
Hawsaz	هاوساز	Hawser	هاوسهر
Hawsoz	هاوسۆز	Hawta	هاوتا
Hawzar	هاوزار	Hejan	ههژان
Hejaw	ههژاو	Hejîn	ههژین
Hejê	ههژی	Hekar	ههکار
Helar 7	هه‌لار	Helîn 8	هه‌لین

1 Hamno: Yarîder, hawîne hewarêke le nawçey Merîwan, هاونۆ: یاریده‌ر، هاوینه‌هه‌واریکه له ناوچه‌ی مەریوان،

2 Hana: Frya هانا: فریا

3 Hane: Kanî, هانه: کانی به شیوه‌زاری هه‌ورامی،

4 Haşme: Manê, هاشمه: مانگ،

5 Havî: Namo, bêgane [Bakûrî], هاقی: نامۆ، بیگانه (باکووری)،

6 Havlî: Peywendî, هاقلی: په‌یوه‌ندی،

7 Helar: Firmêsk, هه‌لار: فرمیسک،

8 Helîn: Bilîndkirdin, هه‌لین: بلندکردن،

Hełále	هه لاله	Hełat	هه لات
Hełbest	هه ببه ست	Hełekok	هه له کوک
Hełšo	هه شو	Hełuje	هه ئوژه
Hemîşe	هه میشه	Hemîşebahar	هه میشه به هار
Hemro 1	هه مرو	Hemwar	هه موار
Henar	هه نار	Henaran	هه ناران
Henase	هه ناسه	Henaw	هه ناو
Hendaz	هه نداز	Hencîr	هه نجیر
Henê 2	هه نی	Hengûr	هه نگوور
Hengwîn	هه نگوین	Hensk	هه نسک
Herale 3	هه راله	Herdem 4	هه ردهم
Herê 5	هه ری	Herêm	هه ریم
Herîn 6	هه رین	Herîr	هه ریر
Herjîn	هه رژین	Herman	هه رمان
Hermê	هه رمی	Hermêle 7	هه رمیله
Hermin	هه رمن	Hersîn	هه رسین
Herşem 8	هه رشهم	Heryar	هه ریار
Herzał	هه رزال	Hesaran 9	هه ساران
Hesare 10	هه ساره	Hest	هه ست
Hestar 11	هه ستار	Hestî	هه ستیی

1 Hemro: Hermê, هه رمی: هه رمی

2 Henê: Şîrîn [hengwîn], هه نی: شیرین (هه نگوین)

3 Herale: Gulêkî kwêstanîye le nawçey Hewraman zore, هه راله: گوئیکی کوئیستانیییه له ناوچهی هه ورامان زوره

4 Herdem: Hemîşe هه ردهم: هه میشه

5 Herê: Peyman, belên, هه ری: په یمان , به ئین

6 Herîn: Estêrey bakûr, هه رین: نه ستیره ی باکوور

7 Hermêle: Dêyekî ser be nawçey Şarbajêr, هه رمیله: دییه کی سه ر به ناوچه ی شارباژێر

8 Herşem: Nawî dêyeke le Kurdistan, هه رشهم: ناوی دییه که له کوردستان

9 Hesaran: Komeley xor, هه ساران: کومه ئه ی خور

10 Hesare: Estêre [kewkeb be zmanî 'Erebî], هه ساره: نه ستیره , کوکب به زمانی عه ره بیی

11 Hestar: Corêke le 'er'er, هه ستار: جوړیکه له عه ره عه ر

Hestyar	هه‌ستیار	Hetav	هه‌تاف
Hetaw	هه‌تاو	Hetwan 1	هه‌توان
Hevî 2	هه‌قیی	Hevîn 3	هه‌قین
Hevrs 4	هه‌فرس	Hewar	هه‌وار
Hewarge	هه‌وارگه	Hewên	هه‌وین
Hewîn	هه‌وین	Hewran	هه‌وران
Hewrê 5	هه‌ورێ	Hewrî	هه‌وریی
Heyas	هه‌یاس	Heyase	هه‌یاسه
Heyv 6	هه‌یڤ	Heyvk	هه‌یڤک
Hêdî	هه‌یدی	Hêja 7	هه‌یژا
Hêjan 8	هه‌یژان	Hêlan	هه‌یلان
Hêlane	هه‌یلانه	Hêlîn	هه‌یلین
Hêlyan 9	هه‌یلیان	Hêma 10	هه‌یما
Hêmî 11	هه‌یمی	Hêrdn 12	هه‌یردن
Hêro	هه‌یرۆ	Hêrtî 13	هه‌یرتی
Hêşû	هه‌یشوو	Hêva 14	هه‌یڤا

1 Hetwan: Merhemî ser brîn, مهره‌می سهر برین, هه‌توان

2 Hevî: Mang, مانگ, هه‌قی

3 Hevîn: xoşewîst, خوشه‌ویست, هه‌قین

4 Hevrs: Tînî agr, haław, هالاو, تینی ناگر, هه‌فرس

5 Hewrê: Şaxêke le xoşnawetî le Kurdistanî Başûr, هه‌ورێ: شاخێکه له ناوچه‌ی خوشناوه‌تی له کوردستانی باشوور

6 Heyv: Mang, مانگ, هه‌یڤ

7 Hêja: xoşewîst, خوشه‌ویست, هه‌یژا

8 Hêjan: Gomî quî naw şax, گومی قوئی ناو شاخ, هه‌یژان

9 Hêlyan: Hêlane, lane, لانه, هه‌یلیان

10 Hêma: Hêl, [remiz be zmanî 'Erebî], رمز به زمانی عه‌ره‌بیی, هه‌یما

11 Hêmî: Teî, nmedar, نه‌مدار, ته‌پ, هه‌یمی

12 Hêrdn: Dêyake le nawçey Mêrgesûr, دێیه‌که له ناوچه‌ی میڤرگه‌سوور, هه‌یردن

13 Hêrtî: Dêyake le nawçey Mêrgesûr, دێیه‌که له ناوچه‌ی میڤرگه‌سوور, هه‌یرتی

14 Hêva: Hîwa, هیوا, هه‌یڤا

Hêvar 1	هێڤار	Hêvî 2	هێڤیی
Hêvîn	هێڤین	Hêwr 3	هێڤور
Hijyan 4	هژیان	Hîlav	هیلاف
Hîlvan 5	هیلشان	Hîra 6	هیرا
Hîran	هیران	Hnur	هنور
Hojan 7	هۆژان	Homan 8	هۆمان
Homên 9	هۆمێن	Hone 10	هۆنه
Hong 11	هۆنگ	Horê 12	هۆری
Horên 13	هۆرین	Horîn 14	هۆرین
Hozan	هۆزان	Hoya 15	هویا
Huma 16	هوما	Human 17	هومان
Huzar	هوزار		

1 Hêvar: Awabûn هێڤار: ئاوابوون

2 Hêvî: Hîwa هێڤیی: هیوا

3 Hêwr: Hêdî هێڤور: هیدی

4 Hijyan: Hencîr, هژیان: هه نجیر

5 Hîlvan: Şarêkî kurd nşîne le Kurdistanî Bakûr, هیلشان: شاریکی کوردنشینه له کوردستانی باکوور

6 Hîra: Berîn, هیرا: بهرین

7 Hojan: Meşq, cûlan, fêrbûn, هۆژان: مهشق, جولان, فیربوون

8 Homan: Serkirde, fermande, xoman, هۆمان: سهركرده, فههمانده, خومان

9 Homên: Têkel, komel, هۆمێن: تیکهه, کومهه

10 Hone: Hatnî ba, هۆنه: هاتنی با

11 Hong: Fênk, هۆنگ: فینک

12 Horê: Ser çîyayekî nawçey Berzane, هۆری: سهرحیایهکی ناوچهی بهرزانه

13 Horên: Nawçeyeke ser be Xaneqîn, هۆرین: ناوچهیهکه سهربه خانهقین

14 Horîn: Deng, hore, هۆرین: دهنگ, هوره

15 Hoya: Nawî gulêke, هویا: ناوی گوێیهکه

16 Huma: Balindeyekî bçukî cwane, efsaneyîye w le ayînî [Zerdeşt] nawbrawe,

هوما: بانندهیهکی بچوکی جوانه, نهفسانهیهو له ئایینی (زهردهشت) ناوبراوه

17 Human: Durbîn, هومان: دوربین

Pîtî Î: ئى

→ → → → → → → → → → → → → → → 5			
Îlaxan 1	ئىلاخان	Îlyan 2	ئىليان
Îlam 3	ئىلام	Îlgîn 4	ئىلگىن
Îva 5	ئىشا		

- 1 Îlaxan: Hawîne hewarêkî Kurdistanê,
- 2 Îlyan: Hêlan, hêlane,
- 3 Îlam: Şare w parêzgayê
- 4 Îlgîn: Nawî dextêke,
- 5 Îva: jyan

- ئىلاخان: هاوینه هه واریکی کوردستانه
- ئىليان: هیلان ، هیلانه ناوی درهختیکه
- ئىلام: شاره و پارێزگایه
- ئىلگىن: ناوی درهختیکه
- ئىشا: ژيان

Pîtî J:ژ

→ → → → → → → → → → → → → → → 41			
Jajaw 1	ژاڤو	Jajê	ژاڤی
Jajlê 2	ژاڤلی	Jalê	ژاله
Jalya	ژالیا	Jalyan	ژالیان
Jengar	ژهنگار	Jerej 3	ژهرهژ
Jêlî 4	ژیلی	Jêner	ژینه
Jêwar 5	ژیوار	Jêwan 6	ژیوان
Jîkal	ژیکال	Jîkel	ژیکه
Jîkelê 7	ژیکه له	Jîjê 8	ژیژی
Jîlan 9	ژیلان	Jîle	ژيله
Jîlemo	ژيله مو	Jîlya 10	ژیلیا
Jîn	ژین	Jîna	ژینا
Jîne	ژینه	Jîngo	ژینگو
Jîno	ژینو	Jînda	ژیندا
Jînge 11	ژینگه	Jînşa	ژینشا
Jîran	ژیوان	Jîro	ژیرو
Jîvan 12	ژیوان	Jîwar 13	ژیوار

1 Jajaw: Kanîyeke le nawçey Şarbajêf, ژاڤو: کانیهکه له ناوچهی شارباژێر,

2 Jajlê: Gundêke le nawçey Mawet, ژاڤلی: گوندیکه له ناوچهی ماووت,

3 Jerej: Kew be şêwezari Hewramî, ژهرهژ: کهو به شیوهزاری هه‌ورامیی,

4 Jêlî: Jîlemo be şêwezari Hewramî, ژیلی: ژيله مو به شیوهزاری هه‌ورامیی,

5 Jêwar: Guzerani jîyan, ژیوار: گوزهرانی ژیان,

6 Jêwan: Sazlêder, newa zende, نه‌وا زهنده, ژیوان: سازلێده‌ر ,

7 Jîkelê: Cwan u qeşeng, ژیکه له: جوان و قه‌شه‌نگ,

8 Jîjê: Jê , Al-weter be zmanî 'Erebî, ژيژی: ژي , (الوتر) به زمانی عه‌ره‌بیی,

9 Jîlan: Gundêke le nawçey Badînan, ژیلان: گوندیکه له ناوچهی بادینان,

10 Jîlya: Dêyeke le nawçey Bradost, ژیلیا: دێیهکه له ناوچهی برادۆست,

11 Jînge: (Environment) be zmanî Înglîzî, ژینگه: ئینقايرۆمێنت به زمانی ئینگلیزیی,

12 Jîvan: Jîyan be şêwezari Hewramî, ژیشان: ژیان به شیوهزاری هه‌ورامیی,

13 Jîwar: Dêyeke le nawçey Hewraman, ژيوار: دێیهکه له ناوچهی هه‌ورامان,

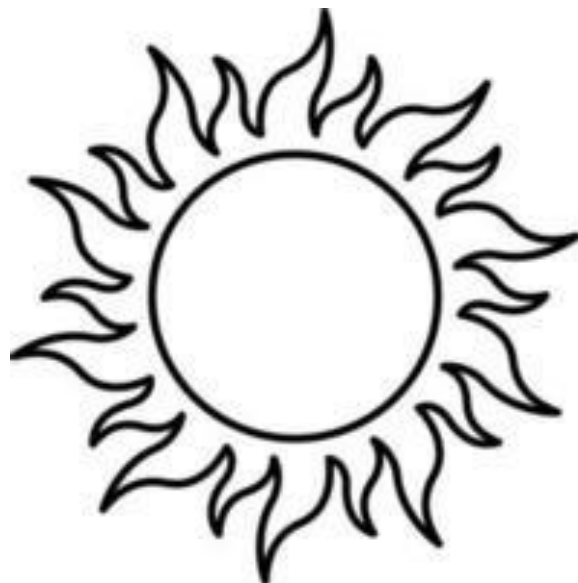
Jîya	ژیا	Jîyan	ژیان
Jîyar 1	ژیار	Jujan 2	ژوژان
Julya	ژولیا	Julyan	ژولیان
Juran 3	ژوران	Jwan	ژوان
Jwar 4	ژوار		

1 **Jîyar:** Zîndû, hoşyar, هۆشیار, زیندوو

2 **Jujan:** Bujanewe, be gufhatn, behêzbûn, بههیزبوون, بهگورهایتن, بوژانهوه

3 **Juran:** Bilîndyan, kêwan, کێوان, بلندیان

4 **Jwar:** Azarî zor, jîyanî sext, ژیانى سهخت, نازارى زۆر

Pîtî K: ك

→ → → → → → → → → → → → → → → 89			
Kaban	كابان	Kabîn	كابین
Kajan	کاژان	Kajaw	کاژاو
Kaje 1	کاژه	Kała	کالا
Kalan	کالان	Kalaw	کالاو
Kalê	کالی	Kamyar	کامیار
Kamyaran 2	کامیاران	Kangar	کانگار
Kanî	کانیی	Kanîlan	کانیلان
Kanîle	کانیله	Kanka	کانکا
Kanyaw	کانیاو	Karaşna 3	کارناشنا
Karçîn 4	کارچین	Kardîna	کاردینا
Karê	کاری	Karêz	کاریز
Karoş 5	کاروش	Kaşan	کاشان
Kaşma 6	کاشما	Kaşme	کاشمه
Kawê	کاوی	Kaye	کایه
Kazîwe 7	کازیوه	Kefîn	که‌فین
Kej	که‌ژ	Kejał	که‌ژال
Kejan	که‌ژان	Kejaw	که‌ژاو
Kejawe	که‌ژاوه	Kejbîn	که‌ژبین
Kejek 8	که‌ژهک	Kejê	که‌ژی
Kejîn 9	که‌ژین	Kejwest	که‌ژو‌ه‌ست

1 Kaje: Bney karwan le deşt, **کاژه**: بنه‌ی کاروان له دهشت

2 Kamyaran: Hewarêke le rêgey Kirmaşan, **کامیاران**: هه‌وارێکه له ریگای کرماشان

3 Karaşna: Şareza, **کاراشنا**: شاره‌زا

4 Karçîn: Hermê, **کارچین**: ههرمێ

5 Karoş: Gîyayeke le gîyay herzin ekat, **کاروش**: گیایه‌که له گیای ههرزن نه‌کات

6 Kaşma: Gîyayekî beharî kwêstanîye, **کاشما**: گیایه‌کی به‌هاری کوێستانیه

7 Kazîwe: spêde, erebeyan **کازیوه**: سپێده , به‌ره‌به‌یان

8 Kejek: Dêyeke le nawçey Bradost, **که‌ژهک**: دێیه‌که له ناوچه‌ی برادۆست

9 Kejîn: Tenraw be awrîşm, **که‌ژین**: ته‌نراو به‌ ناو‌ریشم

Kejwîst	که ژویست	Kelât 1	که لات
Kema	که ما	Kenar	که نار
Kenarwê	که ناروی	Kenêre 2	که نیره
Kenîle	که نیله	Kenîške	که نیشکه
Kenîzek	که نیزهك	Kenya 3	که نیا
Ketan	که تان	Kever 4	که قهر
Kevê	که قی	Kew	که و
Kewser	که وسهر	Kewşen 5	که وشه ن
Kewyar	که ویار	Keybanu	که بیانو
Keylan 6	که یلان	Keynîn 7	که ینین
Kezî	که زی	Îkewan	کیوان
Kispe	کسپه	Kitkaî 8	کتکان
Îkîjan	کیژان	Îkîje	کیژه
Îkîjê	کیژی	Îkîjo	کیژو
Kîjoîe	کژوئه	Îkîşwer 9	کیشور
Kîlawzêr	کلاوزیر	Koçer	کوچهر
Kojîn	کوژین	Korpe	کورپه
Kosar	کوسار	Koşeng	کوشه نگ
Koşîn	کوشین	Koşk	کوشك

1 Kelât: Qelât, قه لات, که لات

2 Kenêre: Îyayekî beharîye be şaxeweye, که نیره: دیایه کی به هارییه به شاخه وهیه

3 Kenya: Kenî, kiç, که نیا: که نیی, کچ

4 Kever: Spî brîqedar, که قهر: سپی بریقهدار

5 Kewşen: Snûr, که وشه ن: سنور

6 Keylan: Qeşeng u cwan, که یلان: قه شه نگ و جوان

7 Keynîn: Kiç, که ینین: کچ

8 Kitkaî: Be naz u nuz, کتکان: به ناز و نوز

9 Îkîşwer: Qaîr, کیشور: (قارة) به زمانی عه ره بیی

Koşyal 1	كوشيال	Krîskan 2	كريسكان
Kota 3	كوٽا	Kotar	كوٽار
Kovana 4	كوڤانا	Koyar	كويار
Krosk 5	كروڤسك	Kurde	كوردە
Kurdistan	كوردستان	Kurdonya 6	كوردونیا
Ķwêstan	كوڤيستان		

1 Koşyal: Kurdî serbest, كوردی سەربەست

2 Krîskan: Pîşkî agr, پێشکی ناگر

3 Kota: nîhayet, (نهایه) به زمانی عەرەبیی

4 Kovana: Bêdadî, kesêk ke zulmî lê krabêt, كوڤانا: بێدادیی ، كەسێك كە زولمی لێكرا بیت

5 Krosk: Hełujey kêwî, هەلۆژەیی کیوی

6 Kurdonya: Yekem dewlêti Kurd buwe le salî 1714 y pêş zayîn,
كوردونیا: یەكەم دەوڵەتی كورد بوو لە ساڵی ١٧١٤ ی پێش زایین

Pîtî L: ل

→ → → → → → → → → → → → → → → 74			
Labar	لابار	Lacan 1	لاجان
Laçîn 2	لاچین	Laje 3	لاژه
Lala	لا	Lalav 4	لالاف
Lalaz 5	لالاز	Lale	لاله
Laleîengê	لاله‌په‌نگ	Lalezar	لاله‌زار
Lane	لانه	Lanê 6	لانی
Lano	لانو	Lara 7	لارا
Larê	لاری	Larsa 8	لارسا
Latîl 9	لاتیل	Lava 10	لافا
Lave	لافه	Lavîn	لافین
Lawê	لاوی	Lawcwan	لاوجوان
Lawêz	لاویز	Lawên	لاوین
Lawîn 11	لاوین	Lawk	لاوک
Lawje 12	لاوژه	Lawlaw	لاولاولو
Lawna 13	لاونا	Layen	لایهن

1 Lacan: Nawî nawçeyeke le Kurdistan, ناوی ناوچه‌یه‌که له کوردستان

2 Laçîn: Nawî gundêke le Kurdistanî Êran, baldarêkî rawkere w le baz bçuktre, لاچین: ناوی گوندیکه له کوردستانی ئێران ، بالدارێکی راوکه‌ره و له باز بچوکتره

3 Laje: Lawk be şêwezari Bakûrî, لاژه: لاوک به شێوه‌زاری باکووری

4 Lalav: Lafaw, لالاف: لافاو

5 Lalaz: Şarêkî konî kurd buwe, لالاز: شارێکی کونی کورد بووه

6 Lanê: Kunî gîyandari kêwî, لانی: کونی گیاندارێ کیویی

7 Lara: Lence w lar, لارا: له نه‌چه‌ولار

8 Larsa: Sêberî nîweîwan, لارسا: سێبه‌ری نیوه‌روان

9 Latîl: Grîşme, لاتیل: گریشه

10 Lava: Tka, لافا: تکا

11 Lawîn: Zor şox, لاوین: زۆر خوش

12 Lawje: Core lawkêke, لاوژه: جوهره لاوکیکه

13 Lawna: Lawandin, dîldanewe, لاونا: لاواندن ، دلدانه‌وه

Laylak 1	لايلاك	Laze 2	لازه
Lazê	لازى	Lazo 3	لازو
Lazyan 4	لازيان	Lence	له نجه
Lencîn	له نجين	Lenê	له نى
Lenco	له نجو	Lengîn	له نگين
Lenya	له نيا	Lere	له ره
Lerê 5	له رى	Lerîn	له رين
Lero 6	له رو	Lerzan	له رزان
Lezgîn	له زگين	Leven 7	له قهن
Leylan	له يلان	Leyluk 8	له يلوك
Lerzane	له رزانه	Leylax 9	له يلاخ
Lêna 10	لينا	Lêwan	ليوان
Lêwar	ليوار	Lêzan 11	ليزان
Lêzme 12	ليزمه	Lhon 13	لهون
Lîdya	ليديا	Lîlav	ليلاف

1 Laylak: Core gulêke, جوړه گوښکه، لايلاك

2 Laze: Bêkes u bê serperşt, بیکهس و بی سهرپه رشت، لازه

3 Lazo: Cwan, جوان، لازو

4 Lazyan: Gundêke le Kurdistan, گوندیکه له کوردستان، لازیان

5 Lerê: Deştêke le nawçeyî Sîweyîl, دهشتیکه له ناوچه ی سیوهیل، لهری

6 Lero: Cwanî dilperst, be qedr, به قه در، لهرو؛ جوانی دښپه رست،

7 Leven: Qamîş be şêwezari Badînî, قامیش به شیوه زاری بادینیی، له قهن

8 Leyluk: Pirdêke le Badînan, پردیکه له بادینان، له یلوك

9 Leylax: Kêwêstan, کوښستان، له يلاخ

10 Lêna: Dolêk u kanîyeke le Qendîl, دۆلېك و کانیه که له قه نديل، لینا

11 Lêzan: Nawçeyeke le Badînan, ناوچه یه که له بادینان، لیزان

12 Lêzme: Baranî bexuîr, بارانی به خوږ، لیزمه

13 Lhon: Nawçeyeke le Hewraman, ناوچه یه که له هه ورامان، لهون

Lîmo	لیمو	Lîn 1	لین
Lîre	لیره	Lîva 2	لیشا
Lîwan	لیوان	Lîzk 3	لیزک
Lolo 4	لولو	Lone 5	لونه
Lork	لۆرك	Lorkê	لۆركی
Loristan	لۆرستان	Lozan	لۆزان
Luřistan	لۆرستان	Lvîn 6	لشین

1 Lîn: Gozey aw, لین: گۆزه‌ی ناو

2 Lîva: Berx, لیشا: به‌رخ

3 Lîzk: Tîşk, لیزک: تیشک

4 Lolo: Nawî konî Kurd buwe w nawî gulêkî bonxoşîşe, لۆلو: ناوی کۆنی کورد بووه و ناوی گۆلیکی بۆنخۆشه

5 Lone: Lane, لونه: لانه

6 Lvîn: Bzûtn, cûlan, لشین: بزوتن, جولان

Pîtî M: م

→ → → → → → → → → → → → → → → 59			
Mad	ماد	Manĝ	مانگ
Mako	ماکو	Manya 1	مانیا
Mardîn	ماردین	Marî 2	ماریی
Marîn 3	مارین	Maweran	ماوه‌ران
Mazê 4	مازی	Mebest	مه‌به‌ست
Mehabad	مه‌هاباد	Mehîn 5	مه‌هین
Mehtab	مه‌هتاب	Mendan	مه‌ندان
Meles 6	مه‌له‌س	Mendane	مه‌ندانه
Mendê	مه‌ندی	Menîc	مه‌نیج
Menîce	مه‌نیچه	Menîj	مه‌نیژ
Menmî	مه‌نمی	Meran	مه‌ران
Mercan	مه‌رجان	Merze 7	مه‌رزه
Merzê	مه‌رزى	Mestan	مه‌ستان
Mestî	مه‌ستی	Mesture	مه‌ستوره
Mewda	مه‌ودا	Meyav 8	مه‌یاف
Meylan	مه‌یلان	Meyne 9	مه‌ینه
Mêrg	میرگ	Mêrîvan 10	میری‌شان
Mijde	مژده	Mijru 11	مژرو

1 Many: Mandû, ماندوو, مانیا

2 Marî: Mênîy core balîndekeye, ماری: مینیدی جۆره‌ باندیده‌که

3 Marîn: Ġîyayeke, مارین: گیایه‌که

4 Mazê: Çîyayekî Kurdistan, مازی: چیا‌یه‌کی کوردستانه

5 Mehîn: Mag asa مانگناسا, مه‌هین

6 Meles: Core awrîşmêkî granbehaye, مه‌له‌س: جۆره‌ ناو‌ریشم‌یک‌ی گرانبه‌هایه

7 Merze: Ġîyayeke gelay wird u bonxoşe, مه‌رزه: گیایه‌که که لای ورد و بو‌نخو‌شه

8 Meyav: Roştî aw be hêmnî, مه‌یاف: رو‌یشتنی ناو به هیمنی

9 Meyne: Bîr, yad, مه‌ینه: بیر, یاد

10 Mêrîvan: Xoşewîstî, dilovan, Mêxek, میری‌شان: خوشه‌ویستی, دلو‌فان

11 Mijru: Tam u bon, مژرو: تام‌وبون

Mirwar	مروار	Mirwarî	مرواری
Miştaxan 1	مشتاخان	Mizgên	مزگین
Mîdako	میداكو	Mîdya	میدیا
Mîhreban	میهربان	Mîlan 2	میلان
Mîlkan 3	میلکان	Mîmo 4	میمۆ
Mîna 5	مینا	Mîtan 6	میتان
Mîvan	میوان	Mîwan	میوان
Mord	مۆرد	Mordan	مۆردان
Mordîn	مۆردین	Morsîka 7	مۆرسیکا
Mujgan	موژگان	Mujîn 8	موژین
Mukiryan	موکریان	Myan	میان
Myaban 9	میابان		

1 Miştaxan: Nawî mangêkî kurdîye, مشتاخان: ناوی مانگیکی کوردییە

2 Mîlan: Gundêke le Kurdistanî Başûr, میلان: گوندیکە لە کوردستانی باشوور

3 Mîlkan: Hewarî zistane, میلکان: هەواری زستانە

4 Mîmo: Mîwan, میمۆ: میوان

5 Mîna: Core gulêke, مینا: جۆره گوێکە

6 Mîtan: Nawî konî kurde, میتان: ناوی کۆنی کوردە

7 Morsîka: Gundêkî Kurdistane, مۆرسیکا: گوندیکی کوردستانە

8 Mujîn: Birjang, موژین: برژانگ

9 Myaban: Gundêkî Kurdistane, میابان: گوندیکی کوردستانە

Pîtî N: ن

→ → → → → → → → → → → → → → → 117			
Nadîde	نادیده	Nahîd	ناهید
Na'le	نالە	Narê	ناری
Narinc	نارنج	Narîn 1	نارین
Nask	ناسک	Naske	ناسکه
Naskê	ناسکی	Naskol	ناسکۆل
Nasyar	ناسیار	Navend	ناوەند
Nawbexş	ناوبه‌خشی	Nawcwan	ناوجوان
Nawdîl	ناودل	Nawgul	ناوگۆل
Nawçe	ناوچه	Nawrê	ناوری
Nawdeşt	ناوده‌شت	Nawîn	ناوین
Nawnaz	ناوناز	Nawşaxan	ناوشاخان
Nawxwan 2	ناوخوان	Nawxoş	ناوخۆش
Nayab	نایاب	Naz	ناز
Nazdar	نازدار	Naze	نازه
Nazê	نازی	Nazenîn	نازه‌نین
Nazîn 3	نازین	Nazk	نازک
Nazkar 4	نازکار	Naznaw	نازناو
Naznaz	نازنناز	Nazo	نازۆ
Nazrû	نازروو	Nekeroz	نه‌کورۆز
Nemam	نه‌مام	Nere 5	نه‌ره
Nerdîn 6	نه‌ردین	Nerme	نه‌رمه

1 Narîn: Dêyeke le nawçey Qendîl, نارین: دێیه‌که له ناوچه‌ی قه‌ندیل

2 Nawxwan: Nawçeyeke le Pêncwên, ناوخوان: ناوچه‌یه‌که له پێنجوین

3 Nazîn: Nazkirdin, نازین: نازکردن

4 Nazkar: Benaz, به‌ناز, نازکار: به‌ناز

5 Nere: Darbêrû, نه‌ره: داربه‌روو

6 Nerdîn: Degmen, نه‌ردین: ده‌گمه‌ن

Nermîn	نهرمین	Nermol	نهرمول
Nesîm	نهرسیم	Nesrîn 1	نهرسرین
Neşbîr 2	نهرشیر	Neşmîl	نهرشمیل
Nevr 3	نهرفر	Newa 4	نهروا
Newaî 5	نهروال	Newaz	نهرواز
Newbehar	نهروبه‌هار	Newbeş	نهروبه‌ش
Newê 6	نهروی	Newcewan	نهروجه‌وان
Newgul	نهروگول	Newe	نهروه
Newjîn	نهروژین	Newer	نهروهر
Newîd 7	نهروید	Newj 8	نهروژ
Newnemam	نهرونه‌مام	Newnîga	نهرونیگا
Newnîşan	نهرونیشان	Newroz	نهرورۆز
Newşe 9	نهروشه	Newzêf	نهروزیڤ
Nexcewan 10	نهرخچه‌وان	Nexşan	نهرخشان
Nexşaw	نهرخشاو	Nexşe	نهرخشه
Nexşewan	نهرخشه‌وان	Nexşê	نهرخشی
Nexşîn	نهرخشین	Nêxede	نهرغده
Neyrevan 11	نهریره‌شان	Nezaket	نهرزاکه‌ت
Nêrgiz	نهریرگز	Nêvî 12	نهریڤی

1 Nesrîn: jore gulêke جوړیکه له گول نه سرین

2 Neşbîr: Leyad nekraw, نه‌یادنه‌کراو, نه‌شیر

3 Nevr: Newe, role, نه‌وه, نه‌روله, نه‌فر

4 Newa: Nwê, deng u awaz, kîjî taze pêgêyîştûو, نه‌وا: نوی, دهنگ و ناواز, کیژی تازه پیگه‌یشتوو

5 Newaî: Dolî nêw kêwan نه‌وال: دولی نیو کیوان

6 Newê: Dêyeke le nawçey Şarezûr, نه‌وی: دئییه‌که له ناوچه‌ی شاره‌زور

7 Newîd: Mijde, نه‌وید: مزده

8 Newj: Darî snewber, نه‌وژ: داری سنه‌وهر

9 Newşe: Helbest, نه‌وشه: هه‌لبه‌ست

10 Nexcewan: Şarêkî Kurdane le Armînya, نه‌خچه‌وان: شاریکی کوردانه له ئارمینیا

11 Neyrevan: Agadar, نه‌یره‌شان: ناگادار

12 Nêvî: Hêzî derya, نه‌یڤی: هیزی ده‌ریا

Ngîn 1	نگین	Nimnim	ننم
Nîgar	نیگار	Nîno 2	نینۆ
Nîşan	نیشان	Nîştman	نیشتمان
Nîvro 3	نیڤرۆ	Nîwar 4	نیوار
Nme	نمه	Nobere	نۆبه‌ره
Nodşe	نۆدشه	Noje 5	نۆژه
Nojen 6	نۆژهن	Norvan 7	نۆرفان
Noş	نۆش	Noşa	نۆشا
Noşe	نۆشه	Nqêm	نقیم
Nsar	نसार	Nsaran 8	نساران
Nsê 9	نسی	Nşêw 10	نشیو
Nşîn	نشین	Nuşê	نوشی
Nuxşe	نوخشه	Nvanda 11	نڤاندا
Nvan 12	نڤان	Nvar 13	نڤار
Nvîn	نڤین	Nwa 14	نوا
Nwale 15	نواله	Nwê	نوی

1 Ngîn: Bext, **نگین**: به‌خت

2 Nîno: Emane, nebû, **نینۆ**: ئەمانه ، نه‌بوو

3 Nîvro: Durge, **نیڤرۆ**: دورگه

4 Nîwar: Hewar, **نیوار**: هه‌وار

5 Noje: Taze, nwê, **نۆژه**: تازه ، نوی

6 Nojen: Taze dahatû, nwêkirdinewe, **نۆژهن**: تازه‌داهاتوو ، نوێکردنه‌وه

7 Norvan: Nobere, **نۆرفان**: نۆبه‌ره

8 Nsaran: Hawîne hewarêke le Kurdistan, **نساران**: هاوینه هه‌وارێکه له کوردستان

9 Nsê: Sêber, **نسی**: سێبه‌ر

10 Nşêw: Şîw u dol, **نشیو**: شیو و دۆل

11 Nvanda: Parêzer, **نڤاندا**: پارێزه‌ر

12 Nvan: Heşarge, penage, **نڤان**: هه‌شارگه ، په‌ناگه

13 Nvar: Taze dahatû, **نڤار**: تازه‌داهاتوو

14 Nwa: Şwênêk le şax ke baran neygrêtewe, **نوا**: شوێنێک له شاخ که باران نه‌یگرێته‌وه

15 Nwale: Bnarî şax, nawşaxan, nêwan şaxan, dengî dolêk ke deng bdatewe, **نواله**: بناری شاخ ، ناوشاخان ، ده‌نگی دۆلێک که ده‌نگ بداته‌وه

Nya 1	نيا	Nyan 2	نيان
Nyar 3	نيار	Nyaz	نياز
Nzar 4	نزار		

- 1 Nya: Nîga be şêwezari Hewramî, نيا: نىگا به شىووزارى هه‌ورامىي
- 2 Nyan: Nerm, hêdî نيان: نهرم ، هيدى
- 3 Nyar: Şano, نيار: شانۆ
- 4 Nzar: Cêgeyek le şax u kêw ke ber sêbere w kemtr hetawî lê eda, نزار: جىگه‌يهك له شاخ و كىو كه بهر سىبهره‌و كه‌متر هه‌تاوى لىنه‌دا

Pîtî O: ئۆ

→ → → → → → → → → → → → → → → 6			
Omêd	ئۆمىد	Orfe 1	ئۆرفه
Orva 2	ئۆرفه‌ن	Orven 3	ئۆرفه‌ن
Ovrîş 4	ئۆفريش	Oxey	ئۆخه‌ى

- 1 Orfe: Nawî hozêkî Kurde le nawçey [Cezîre w Botan] ejîn, ئۆرفه: ناوى هۆزىكى كوردە له ناوچه‌ى (جه‌زيره و بوتان) نه‌ژين
- 2 Orva: Ġyan, roh, ئۆرفا: گيان ، رۆح
- 3 Orven: Ġyan, roh, ئۆرفه‌ن: گيان ، رۆح
- 4 Ovrîş: Nawî ruwekêke, ئۆفريش: ناوى رووه‌كىكه

Pîtî P: پ

→ → → → → → → → → → → → → → → 129			
Padaşt	پاداشت	Pak	پاك
Pakan	پاكان	Pakaw	پاكاو
Pakdił	پاكديل	Pake	پاكه
Pakî	پاكی	Pakîne	پاكینه
Pakîz	پاكیز	Pakîze	پاكیزه
Pakj	پاكژ	Pako	پاكۆ
Pakoł	پاكۆل	Pakzad	پاكزاد
Paksaz	پاكساز	Palîr 1	پالیر
Pamar 2	پامار	Panyaz	پانیاز
Paraw	پاراو	Parya	پاریا
Pavan 3	پافان	Pavê	پافی
Pawan	پاوان	Pawen	پاومن
Payan	پایان	Payîz	پاییز
Pehvan 4	پههشان	Peje 5	پهژه
Pejmîn 6	پهژمین	Pelke	په لکه
Pelkezêrîne	په لکه زێرینه	Pemgîn 7	په مگین
Pena	په نا	Penhan	په نهان
Penar	په نار	Pepûle	په پووله
Peñaw	په راو	Percan 8	په رجان
Perçem	په رچهم	Pere	په ره

1 Palîr: Baxçe, باخچه, پالیر

2 Pamar: Esî be zmanî 'Erebî: resen, رهسەن, (أصل به زمانی عهرهیی), پامار

3 Pavan: Hawkarîkirdn, هاوکاریکردن, پافان

4 Pehvan: Agadarkar, ناگادارکار, پههشان

5 Peje: Geîa, pelk, په لک, پهژه, گهلا

6 Pejmîn: Liq u popdar, نقوپۆپدار, پهژمین

7 Pemgîn: Nerm wek loke, lokeyî, نهرم وهك لۆكه, لۆكهیی, په مگین

8 Percan: Perjîni rez u bax, په رژینی رهز و باخ, په رجان

Peřejal 1	په‌ره‌ژال	Perend 2	په‌ره‌ند
Peřenĝ	په‌ره‌نگ	Perêz 3	په‌ریز
Peristar 4	په‌رستار	Perî	په‌ریی
Perîcwan	په‌ری‌جوان	Perîhan	په‌ریهان
Perînas	په‌ریناس	Perîrû	په‌ری‌روو
Perîsa	په‌ریسا	Perîxan	په‌ریخان
Perîzad	په‌ریزاد	Perjîn	په‌رژین
Pero 5	په‌رو	Peroş	په‌روش
Perwa 6	په‌روا	Perwane	په‌روانه
Perwar	په‌روار	Perwaz	په‌رواز
Perwer 7	په‌روەر	Perwerde	په‌روه‌رده
Perwîn	په‌روین	Peryan	په‌ریان
Peryendam	په‌رینه‌ندام	Peryendaz	په‌رینه‌نداز
Pesar 8	په‌سار	Pesend	په‌سه‌ند
Pesenĝ	په‌سه‌نگ	Peşk 9	په‌شک
Peşmîn	په‌شمین	Pexşan	په‌خشان
Pexşe 10	په‌خشه	Pexşîn	په‌خشین
Peyam	په‌یام	Peyampak	په‌یام‌پاک
Peyda	په‌یدا	Peyker	په‌یکەر
Peyma 11	په‌یما	Peyman	په‌یمان

1 Peřejal: Hawîne hewarêke le Kurdistan, په‌ره‌ژال: هاوینه‌هه‌واریکه له کوردستان

2 Perend: Awrîşm, په‌ره‌ند: ناوریشم

3 Perêz: Penage, په‌ریز: په‌ناکه

4 Peristar: Yarîderî nexoš, 'abîd be zmanî 'Erebî, په‌رستار: یاریده‌ری نه‌خۆش، عابد به زمانی عه‌ره‌بیی

5 Pero: Xelât, dyarî, په‌رو: خه‌لات، دیاریی

6 Perwa: Pak, şerm, په‌روا: پاک، شه‌رم

7 Perwer: Evîndar, په‌روەر: نه‌قیندار

8 Pesar: Nzar : durehetaw, نزار: دووره‌ه‌تاو

9 Peşk: Dîlopey aw, په‌شک: دئۆپه‌ی ئاو

10 Pexşe: Blawkrawe, په‌خشه: بلاوکراوه

11 Peyma: Asman, په‌یما: ناسمان

Peymanpak	په یمانپاک	Peymanxas	په یمانخاس
Peyfrew	په یږهو	Peyvîn 1	په یڤین
Peyv	په یڤ	Peywest	په یوهست
Peywend	په یوهند	Pêçan 2	پینچان
Pêçen 3	پینچهن	Pêlu	پیلو
Pênaw	پیناو	Pêşeng	پیشه‌نگ
Pêşkewt	پیشک‌وت	Pênaz	پیناز
Pêwîst	پیو‌یست	Pêzan 4	پیزان
Pijgal 5	پژگان	Pijî 6	پژل
Pirje	پرژه	Pîrjîn	پرژین
Pirsa	پرسا	Pirs	پرس
Pirşe	پرشه	Pirşing	پرشنگ
Pîrhest	پر‌هه‌ست	Pîrhoş	پر‌هوش
Pistan	پستان	Pište	پشته
Pînar 7	پینار	Pîşok	پیشوک
Pîroz	پیروز	Pîroze	پیروزه
Pîze	پیزه	Pjaî 8	پژال
Pjên 9	پژین	Pjûn	پژوون
Poşeng	پوشه‌نگ	Poşîn	پوشین
Prîse	پریسه	Prîşk	پریشک

1 Peyvîn: Qsekirdn, giftugo, wtuwêj, وتو وێژ, گفتوگو, قسه‌کردن, په‌یڤین

2 Pêçan: Perjîn, په‌رژین, پینچان

3 Pêçen: Luldrawî reşmal, لول‌دراوی ره‌شمال, پینچهن

4 Pêzan: Be emek, به‌ئه‌مه‌ک, پیزان

5 Pijgal: Karubar, کاروبار, پژگان

6 Pijîl: Surbûn Leser karêk, سوربوون له‌سه‌ر کارێک, پژل

7 Pînar: Hozêkî kurde le rojaway qamîşlî, هوزێکی کورده له‌روژئاوای قامیشلی, پینار

8 Pjaî: Lqî barîkî dar, blawyî w perêşanyî, بلاویی په‌ریشانی, پژال: لقی باریکی دار

9 Pjên: Blawkerewe, بلاوکه‌ره‌وه, پژین

Prîve 1	پریڤه	Proje	پروژه
Prose	پروسه	Pruşe	پروشه
Prûşk	پرووشک	Pşû	پشوو
Puxte	پوخته	Pyan 2	پیان
Pyar 3	پیار		

1 Prîve: Pirşingdar, پریڤه: پرشنگدار

2 Pyan: Pyaley mis, qapî mis, قاپی مس، پیان: پیالهی مس

3 Pyar: Bezeyî, dilnêrm, دینهرم، پیار: بهزهیی

Pîtî Q: ق

→ → → → → → → → → → → → → → → 4			
Qeşan 1	قهشان	Qeşengê 2	قهشهنگ
Qijkaî	قژکاڻ	Qumrî 3	قومری

1 Qeşan: Dêyeke le nawçey Mawet le Slêmanî, قهشان: دێیهکه له ناوچهی ماوهت له شاری سلیمانێ

2 Qeşengê: Şox, قهشهنگ: شوخ

3 Qumrî: Baldarêke le tîrey kotr, قومری: بالداریکه له تیره‌ی کۆتر

Pîti R: ر

Le zmanî Kurdyâ hemû (R) êyek le seretay wşeda qellewe, boye pêwîstî be (^) nîye le ser (R) eke dabnrê.

له زمانى كورديا ههموو (ر) ي يهك له سه ره تاي وشه دا فه له وه ، بويه پيوستى به ( ) نيبه له ژير (ر) ي يهكه دابنري.

→ → → → → → → → → → → → → → 145

Rabe	رابه	Rabî 1	رابى
Rageş	راگهش	Rajan 2	راژان
Raje	راژه	Ranya	رانيا
Ranyar	رانيار	Rasa 3	راسا
Rast	راست	Rastan 4	راستان
Rastî	راستى	Rastgo	راستگو
Raşen 5	راشه	Rave 6	راقه
Ravîna 7	راڤينا	Rawaz	راواز
Rawêj	راويژ	Raz	راز
Razan	رازان	Razaw	رازاو
Razawe	رازاو	Razê	رازى
Razyane	رازيانه	Reftar	رهفتار
Reha 8	رها	Renan	رهنان
Rencaw	رهنجاو	Rend	رهند
Rendan 9	رهندان	Rende	رهنده
Renêw 10	رهنيو	Renga 11	رهنگا

1 Rabî: Azad, رابى: نازاد

2 Rajan: Gundêke le nawçey [Şkak] î Kurdistanî Rojhelât, راژان: گوندیکه له ناوچهی (شکاک) ی کوردستانی رۆژهه لات

3 Rasa: Şwênî text, راسا: شوینی ته خت

4 Rastan: Zewî text, راستان: زهوی ته خت

5 Raşen: Tiwşwî rêga, راشه: توشوی ریگا

6 Rave: Lêkdanewe: [tefsîr be zmanî 'Erebî], راقه: لیکدانه وه, (تفسیر به زمانی عه ره بیی)

7 Ravîna: Gundêkî Kurdistanê, راڤينا: گوندیکی کوردستانه

8 Reha: Serbest, رها: سه ره ست

9 Rendan: Cwanan, رهندان: جوانان

10 Renêw: Serperştî w pêgeyandn, رهنيو: سه ره پرشتی و پیگه یاندن

11 Renga: Hengwînî puxtey bê mom, رهنگا: ههنگوینی پوخته ی بی موم

Rengalê	رهنگاله	Rengar	رهنگار
Renğaw	رهنگاو	Renğîn	رهنگین
Renğîne	رهنگینه	Renû	رهنوو
Resa 1	رهسا	Rewa	رهوا
Rewez	رهوژ	Rewçe 2	رهوچه
Rewş	رهوش	Rewşe	رهوشه
Rewşê	رهوشی	Rewşen	رهوشه‌ن
Rewîşt	رهوشت	Rewtar	رهوتار
Rexsan	رهخسان	Rexsaw	رهخساو
Rexş	رهخش	Rexşa	رهخشا
Rexşan	رهخشان	Rexşe	رهخشه
Rexşinde	رهخشنده	Rexte	رهخته
Rez	رهز	Rezan	رهزان
Rezber	رهزبه‌ر	Rezê	رهزی
Rezle	رهزله	Rezyan	رهزیان
Rezye	رهزیه	Rêbend	ره‌بیه‌ند
Rêbîn	ره‌بین	Rêbon 3	ره‌بیون
Rêdîn	ره‌دین	Rêhan	ره‌حان
Rêhane	ره‌حانه	Rêjan	ره‌ژان
Rêjaw	ره‌ژاو	Rêje	ره‌ژه
Rêjen	ره‌ژمن	Rêjew 4	ره‌ژه‌و
Rêjîn	ره‌ژین	Rêjne 5	ره‌ژنه
Rêkî	ره‌کی	Rêlî 6	ره‌لی
Rêjwan	ره‌ژوان	Rêjyar	ره‌ژیار

1 Resa: Frawan, pan, پان, ره‌سا: فراوان، پان

2 Rewçe: Roj, hetaw, ره‌وچه: رۆژ، هه‌تاو، ره‌وچه

3 Rêbon: Rêhan, ره‌بیان: ره‌حان، ره‌بیان

4 Rêjew: Pît u bereket, ره‌ژه‌و: پیتو به‌ره‌که‌ت، ره‌ژه‌و

5 Rêjne: Tawe baranî tund, ره‌ژنه: تاوه بارانی توند، ره‌ژنه

6 Rêlî: Mîwey berî drexî daristan, ره‌لی: میوه‌ی به‌ری دره‌ختی دارستان، ره‌لی

Rêna	رینا	Rênas	ریناس
Rênaz	ریناز	Rêpak	رینپاک
Rêsa 1	رینسا	Rêsan	رینسان
Rêvan	رینشان	Rêwan	رینوان
Rêwas	رینواس	Rêz	رینز
Rêzan	رینزان	Rêzman	رینزمان
Ringal 2	رینگال	Rište	رشته
Rizgar	رژگار	Rîzîne	ریزینه
Rnêw 3	رنیو	Roj	روژ
Rojan	روژان	Rojano 4	روژانو
Rojbeyan	روژبەیان	Roje	روژه
Rojen	روژەن	Rojgar	روژگار
Rojhelat	روژەهەلات	Rojîn	روژین
Rojne	روژنە	Rojrû	روژدوو
Rojyar 5	روژیار	Ronya	رۆنیا
Rostî 6	رۆستی	Roşan	روشان
Roşn	روشن	Roşna	روشنا
Rovar	روشار	Rovan	روشان
Rove 7	رۆڤه	Rovya 8	رۆڤیا
Roza	رۆزا	Rozî	رۆزی
Rozîta 9	رۆزیتا	Rozwar	رۆزوار
Rubend	روبەند	Rudar	رودار

1 Rêsa: Yasa, رینسا؛ یاسا

2 Ringal: Hengwînî puxt, رینگال؛ هەنگوینی پوخت

3 Rnêw: Heresî befîr, رنیو؛ هەرسە بەفر

4 Rojano: Rojî nwê, روژانو؛ رۆژی نوێ

5 Rojyar: Xor, roj, روژیار؛ خور، رۆژ

6 Rostî: Gundêkî dîlgîre le rewanduz, رۆستی؛ گوندیکی دڵگیرە لە رەواندوز

7 Rove: Kfêwe, رۆڤه؛ کرفیو

8 Rovya: Dêyeke le nawçey Badînan, رۆڤیا؛ دێیه‌که‌ لە ناوچه‌ی بادینان

9 Rozîta: Nawî gulêke, رۆزیتا؛ ناوی گۆلێکه

Rujwan	روژوان	Runahî	روناهی
Rune	رونه	Rûbar	رووبار
Rûcwan	رووجوان	Ruwa	رووا
Rûgeş	رووگه‌ش	Rûbîn	رووبین
Rûgul	رووگول	Rûjîn	رووژین
Rûn	روون	Rûnahî	رووناھیی
Rûnak	رووناك	Rûnas	رووناس
Rûnaz	رووناز	Rûpak	رووپاك
Rûpoş	رووپۆش	Rûfengîn	روورده‌نگین
Rûxende	رووخه‌نده	Rûxoş	رووخۆش
Rûxsar	رووخسار		

Pîtî S: س

→ → → → → → → → → → → → → → → 138			
Sabat	سابات	Safya 1	سافیا
Sakar	ساکار	Samal	سامال
San	سان	Sana	سانا
Sara 2	سارا	Saran 3	ساران
Saraxatûn	ساراخاتوون	Sardonya	ساردونیا
Sare 4	ساره	Sarevan	ساره‌شان
Sarîna	سارینا	Sat	سات
Sava	ساوا	Savan	سافان
Savar 5	سافار	Sawa	ساوا
Sawan 6	ساوان	Sawên	ساوین
Saye	سایه	Saz	ساز
Sazan	سازان	Sazaw 7	سازاو
Saze 8	سازه	Sazga	سازگا
Sazgar	سازگار	Sazê	سازئ
Sazîn	سازین	Sede 9	سده
Sehen	سه‌هه‌ن	Sehol	سه‌هول
Selar	سه‌لار	Sema	سه‌ما

- 1 Safya: Gundêke le nawçey Slêvan le deşî Amed, دهشتی نامه‌د, سافیا: گوندیکه له ناوچه‌ی سلێفان له دهشتی نامه‌د.
- 2 Sara: Berebeyan, Şaxêke le nawçey Dukan le şarî Slêmanî wate xawên ya byaban, herweha nawî xêzanî pêxember Îbrahîm [bray hemê] bwe w xelkî nawçey Lhon le Hewraman bwe, سارا: شاخیکه له ناوچه‌ی دوکان له شاری سلێمانیی واته خاوین یا بیابان, هه‌روه‌ها ناوی خیزانی پیغه‌مبه‌ر ئیبراهیم (برای ههمی) بووه و خه‌لکی ناوچه‌ی له‌وێن له هه‌ورامان بووه.
- 3 Saran: Gundêke le nawçey serdeşt, ساران: گوندیکه له ناوچه‌ی سه‌رده‌شت, Gundêke le nawçey serdeşt,
- 4 Sare: Sbeynê, ساره: سبه‌ینی, Sbeynê,
- 5 Savar: Sawa, ساوار: ساوا, Sawa,
- 6 Sawan: Kwêstanêkî kurdistanî Başûre, ساوان: کوێستانیکێ کوردستانی باشووره, Kwêstanêkî kurdistanî Başûre,
- 7 Sazaw: Nsê, سازاو: نسێ, Nsê,
- 8 Saze: Sazgar, سازه: سازگار, Sazgar,
- 9 Sede: Çerx, سده: چه‌رخ, Çerx,

Semen 1	سه‌مه‌ن	Semer 2	سه‌مه‌ر
Senar	سه‌نار	Senarya 3	سه‌ناریا
Sengîn	سه‌نگین	Sera	سه‌را
Serçaw	سه‌رچاو	Serçawe	سه‌رچاوه
Serçnar	سه‌رچنار	Serdem	سه‌رده‌م
Serdeşt	سه‌رده‌شت	Sereta	سه‌ره‌تا
Serfraz	سه‌رفراز	Sergûl	سه‌رگول
Serkaî 4	سه‌رکا‌ئه	Serkeş	سه‌رکه‌ش
Serinc	سه‌رنج	Sersîr	سه‌رسیر
Serunaz	سه‌روناز	Serwer	سه‌رومر
Serwîn	سه‌روین	Seryas	سه‌ریاس
Seva 5	سه‌فا	Sewze 6	سه‌وزه
Seyra 7	سه‌یرا	Seyran	سه‌یران
Seyranbend	سه‌یرانبه‌ند	Seyvan 8	سه‌یخان
Seywan	سه‌یوان	Sêber	سی‌به‌ر
Sêla 9	سی‌لا	Sêrvî 10	سی‌رفی
Sêw	سی‌و	Sêwan	سی‌وان
Sêwe	سی‌وه	Sêwê	سی‌وێ
Sêwexan	سی‌وه‌خان	Sêweyn 11	سی‌وه‌ین
Sêwîng	سی‌وینگ	Sipyan	سپیان

1 Semen: Yasemîn (zerdêkî naltunî), سه‌مه‌ن: یاسه‌مین (زه‌ردیکی نالتونیی)

2 Semer: Sersufên, سه‌مه‌ر: سه‌رسوڤین

3 Senarya: Core gulêke, سه‌ناریا: جوړه گوڵیکه

4 Serkaî: Deştêkî be pîte le Kurdistan, سه‌رکا‌ئه: دهشتیکی به پیتته له کوردستان

5 Seva: Zanist, sewda, سه‌فا: زانست، سه‌ودا

6 Sewze: Genim reng, esmer be zmanî 'Erebî, سه‌وزه: گه نمره‌گ، اسمر به زمانی عه‌ره‌بیی

7 Seyra: Gulêkî pelk sure w nawewey sur u reşe, سه‌یرا: گوڵیکی په‌لک سوره و ناوه‌وی سور و ره‌شه

8 Seyvan: Çetr, سه‌یخان: چه‌تر

9 Sêla: Sext u dijar, سی‌لا: سه‌ختو دژوار

10 Sêrvî: Dest blaw be Erdeî, سی‌رفی: ده‌ست بلاو به نه‌رده‌لانیی

11 Sêweyn: Rezêke le nawçey Çwarta le Slêmanî, سی‌وه‌ین: ره‌زیکه له ناوچه‌ی چوارتا له سلیمانیی

Sipyare 1	سپیاره	Sirewt	سرهوت
Sirwe	سروه	Sitran	ستران
Sîma	سیمما	Sîmen 2	سیمه‌ن
Sîne	سینه	Sîrê	سیری
Sîrîn 3	سیرین	Sîrwan	سیروان
Sîvan 4	سیشان	Sîvana	سیشاننا
Sîvane 5	سیشانه	Sîver	سیقه‌ر
Skaála	سکالا	Slovan 6	سلوفان
Snûr	سنوور	Sokar 7	سۆکار
Solan 8	سۆلان	Solav	سۆلاف
Solîn 9	سۆلین	Soîe	سۆئه
Soma 10	سۆما	Sone	سۆنه
Sonê	سۆنی	Sonya	سۆنیا
Soryas 11	سۆریاس	Sose	سۆسه
Sosna	سۆسنا	Soz	سۆز
Sozan	سۆزان	Sozdar	سۆزدار
Sove 12	سۆفه	Sozga	سۆزگا
Sozge 13	سۆزگه	Soze	سۆزه

1 Sipyare: Gundêke le nawçey Mawet le Slêmanî, سپیاره: گوندیکه له ناوچهی ماوه‌ت له سلیمانیی

2 Sîmen: Wek zîw, zîwî, زیو، زیویی، سیمه‌ن: وه‌ک زیو،

3 Sîrîn: Gundêke le nawçey Mawet le Slêmanî, سیرین: گوندیکه له ناوچهی ماوه‌ت له سلیمانیی

4 Sîvan: Çetrî ber xor, سیشان: چه‌تری به‌ر خۆر،

5 Sîvane: Çetrî ber xor, سیشانه: چه‌تری به‌ر خۆر،

6 Slovan: Hozêkî gelî kurde, سلوفان: هۆزێکی گه‌لی کورد،

7 Sokar: Şaxêke le Azirbaycan, سۆکار: شاخیکه له ئازربایجان،

8 Solan: Nejad u resen, سۆلان: نه‌ژاد و ره‌سه‌ن،

9 Solîn: Seholîn, سۆلین: سه‌هۆلین،

10 Soma: Runakî çaw, سۆما: رووناکیی چاو،

11 Soryas: Gîyayekî kwêstanîye, سۆریاس: گیایه‌کی کوێستانیی،

12 Sove: Sengîn, qurs u gran, سۆفه: سه‌نگین، قورس و گران،

13 Sozge: Gundêke le Rewanduz, سۆزگه: گوندیکه له ره‌واندوز،

Sozî	سۆزى	Sozş	سۆزش
Sozyan 1	سۆزيان	Sozyar	سۆزيار
Spard	سپارد	Sparde	سپاردە
Spîde	سپيدە	Srewşe 2	سرەوشە
Srewt	سرەوت	Srûd	سرود
Srûş 3	سروش	Sruşk	سروشك
Sruşt	سروشت	Stayîş	ستایش
Stêre	ستیره	Stêrk	ستيرك
Suhan 4	سوهان	Suman 5	سومان
Supas	سوپاس	Sûran 6	سووران
Suraw 7	سوراو	Surên	سورین
Surme	سورمه	Sûse 8	سووسه
Sweybe	سوهیبه	Swêsne	سوئسنه
Syabo	سیابو	Sza	سزا

1 Sozyan: Gfî derun, سۆزيان: گری دهرۆن

2 Srewşe: Xurpey diî, سرەوشە: خورپەى دى

3 Srûş: Îlham u wehî be zmamî 'Erebî, سرووش: (الهام و وحى به زمانى عەرەبىيى)

4 Suhan: Hêlway wişk, سوهان: هەل‌واى وشك

5 Suman: Rû, rûxsar be şêwezari Badîni, سومان: روو, رووخسار بە شێوەزاری بادینیی

6 Sûran: Şayî, سووران: شایى

7 Suraw: Çemêke le nawçey Şlêr ser be Pêncwên, سوراو: چەمێکە لە ناوچەى شلێر سەر بە پێنجوین

8 Sûse: Şnebay nesîm, susey nesîm, سووسه: شنه‌باى نه‌سیم, سووسه‌ى نه‌سیم

ش: Pîti Ş

→ → → → → → → → → → → → → → → 121			
Şaban 1	شابان	Şabaş	شاباش
Şacwan	شاجوان	Şaçra	شاچرا
Şad	شاد	Şadan	شادان
Şadîl	شادل	Şadî	شادی
Şadkar	شادکار	Şadko	شادکۆ
Şadman 2	شادمان	Şadyar	شادیار
Şagul	شاگول	Şaha	شاها
Şahên	شاهین	Şaho	شاهۆ
Şakîj	شاکیز	Şajn	شاژن
Şakar	شاکار	Şalur 3	شالور
Şamlo 4	شاملۆ	Şanaz	شاناز
Şanewaz	شانهواز	Şano	شانۆ
Şanya	شانیا	Şanyaz	شانياز
Şaperî	شاپەر	Şaperî	شاپه‌ری
Şapesend	شاپه‌سەند	Şar	شار
Şara	شارا	Şaristan	شارستان
Şarîn 5	شارین	Şarê	شارئ
Şaro	شارۆ	Şarya 6	شاریا
Şase 7	شاسه	Şatû	شاتوو
Şava 8	شافا	Şayan	شایان

1 Şaban: Gîyayekî kêwî bonxoşe gulî zerd degrê, شاپان: گیایه‌کی کیوی بۆنخۆشه گولێ زه‌رد ده‌گرێ

2 Şadman: Dîlxoş شادمان: دڤخۆش

3 Şalur: Melêkî bçukî deng xoşe w zor le bulbul eçêt, شالور: مه‌لیکی بچوکی ده‌نگ خۆشه و زۆر له بولبول نه‌چی

4 Şamlo: Dêyeke le Şarezûr, شاملۆ: دڤیه‌که له شاره‌زور

5 Şarîn: Winbûn, شارین: ونبوون

6 Şarya: Gundêke le Kurdistanî Rojhelat, شاریا: گوندیکه له کوردستانی رۆژه‌لات

7 Şase: Zewî kêlraw, شاسه: زه‌وی کیلراو

8 Şava: Hengaw be şêwezari Badînî, شافا: هه‌نگاو به‌ شێوه‌زاری بادینیی

Şayî	شایی	Şayîste	شایسته
Şaz	شاز	Şazade	شازاده
Şazê	شازی	Şebeng 1	شەبەنگ
Şede	شەدە	Şeheng 2	شەهەنگ
Şehla	شەهلا	Şehiryar 3	شەه‌ریار
Şehro	شەهرۆ	Şekar 4	شەکار
Şekraw	شەکراو	Şekrîn	شەکرین
Şekrok	شەکرۆک	Şeleng 5	شەلەنگ
Şem	شەم	Şemam	شەمام
Şemame	شەمامە	Şemê	شەمێ
Şemdînan 6	شەم‌دینان	Şemzîn	شەمزین
Şen	شەن	Şenê	شەنێ
Şeng	شەنگ	Şenge	شەنگە
Şengê	شەنگێ	Şengebêrî	شەنگەبیری
Şengko	شەنگۆ	Şengîn	شەنگین
Şenguî	شەنگۆل	Şenyar	شەنیار
Şepol	شەپۆل	Şerm	شەرم
Şermin	شەرمین	Şermîn	شەرمین
Şêrvan	شەرقان	Şewbo	شەبوو
Şewcwan	شەوجوان	Şewçra	شەوچرا
Şewdêr	شەودیر	Şewên	شەوین
Şewnîm	شەونم	Şewrû	شەوروو
Şeyda	شەیدا	Şên 7	شین

1 Şebeng: Xalî ser gona, شەبەنگ: خانی سەرگۆنا

2 Şeheng: Be lenje w lar, شەهەنگ: بە لەنجەولار

3 Şehiryar: Şarî yar, شەه‌ریار: شاری یار

4 Şekar: Çîmen u gîyacaî, be zmanî 'Erebî: [wahe, merc] , be zmanî Înglîzî: [meadow],
شەکار: چیمەن و گیاجاڤ , بە زمانى عەرەبى (واحة , مرج) , بە زمانى ئینگلیزی (میدۆ)

5 Şeleng: Xoşewîstî şêran, شەلەنگ: خوشەویستی شیران

6 Şemdînan: Qezayeke le Kurdistanî Bakûr, شەم‌دینان: قەزایەکە لە کوردستانی باکوور

7 Şên: Cwan u nazenîn, شین: جوان و نازەنین

Şêna 1	شینا	Şêne	شیننه
Şênê	شینى	Şêrvîn 2	شیرفین
Şêwaz	شیواز	Şêwe	شیوه
Şêz 3	شیز	Şilke	شلکه
Şilke	شلکه	Şingar 4	شنگار
Şingîn 5	شنگین	Şinrwê 6	شنروى
Şinya 7	شینا	Şinyan 8	شینان
Şinyar	شنیار	Şilan	شیلان
Şîrîn	شیرین	Şîvan	شیفان
Şkofe	شکوفه	Şkuk 9	شکوک
Şlêr	شلیر	Şlove 10	شلوڤه
Şne	شنه	Şno	شنۆ
Şoke 11	شۆکه	Şorê	شورى
Şox	شوخ	Şoxan	شوڤان
Şoxe	شوڤه	Şoxê	شوڤى
Şoxî	شوڤى	Şrêwe	شریوه
Şûşe	شووشه	Şwê 12	شوى
Şyaw	شیاو		

1 Şêna: Behêz u betaqet, be twana, به توانا, به هیزو به تاقه ت.

2 Şêrvîn: (Teyf) be zmanî 'Erebî, (spectrum) be zmanî Înglîzî:

شیرفین: (طیف) به زمانى عه‌ره‌بى, (سپیکترم) به زمانى ئینگلیزى

3 Şêz: Nawçeyeke le Azrbaycan [Zeradeştî tya le dayk buwe],

شیز: ناوچه‌یه‌که له نازربایجان (زمرده‌شتى تیا له‌دایکبووه)

4 Şingar: Melbendêke le Kurdistan ke cêy Yezîdîyekane, شنگار: مه‌لبه‌ندیکه له کوردستان جیی یه‌زیدییه‌کانه

5 Şingîn: Dengî hêm n u leserxo, شنگین: دهنگى هێمن و له‌سه‌رخۆ

6 Şinrwê: Çyaye شینروى: چیا یه

7 Şinya: Nawî gundêke le Kurdistan, شینیا: ناوی گوندیکه له کوردستان

8 Şinyan: Helkirdnî bay srwe, شینان: هه‌لکردنى باى سروه

9 Şkuk: Hermê, شکوک: هه‌رمى

10 Şlove: Barînî befr u baran, شلوڤه: بارینی به‌فرو باران

11 Şoke: Şîrînyeke le babetî gezo, شۆکه: شیرینییه‌که له بابته‌تى گه‌زو

12 Şwê: Xoştrîn nawçey Baneye, شوى: خوشترین ناوچه‌ى بانه‌یه

Pîtî T: ت

→ → → → → → → → → → → → → → → 75			
Taban	تابان	Tabîn	تابین
Tablo	تابلو	Tac	تاج
Taf 1	تاف	Tafan 2	تافان
Tafe 3	تافه	Tafte	تافته
Tajan 4	تاژان	Tajaw	تاژاو
Taje	تاژه	Taman 5	تامان
Tan 6	تان	Tanya	تانیا
Taqane	تاقانه	Tar 7	تار
Tara	تارا	Taran 8	تاران
Tarîn	تارین	Tarînan	تارینان
Tarîş 9	تاریش	Tase 10	تاسه
Tasuq	تاسوق	Tatan	تاتان
Tava 11	تاوا	Tavan	تافان
Tavaw	تاواو	Tavê 12	تافی
Tavge	تاڤگه	Tavk	تاڤک
Taze	تازه	Tazyar 13	تازیار

1 Taf: Hefet, هه‌ڤه‌ت, تاف

2 Tafan: Gundêkî nawçey qeredaxe [Zerdyawa], گوندیکی ناوچه‌ی قه‌ره‌داغه (زهر‌دیاوا), تافان

3 Tafe: Dengî aw, دهنگی ناو, تافه

4 Tajan: Dêyekî cwan u dilgîre le nawçey Bane, دێیه‌کی جوان و دلگیره له ناوچه‌ی بانه, تاژان

5 Taman: Temen, çeper, چه‌پهر, ته‌مه‌ن, تامان

6 Tan: Rayelî awrîşm, ریه‌لی ناو‌ریشم, تان

7 Tar: Amêrêkî mosîqaye, نامیریکی موسیقایه, تار

8 Taran: Royîştîkî bê gefanewe, رو‌یشتنیک‌ی بی‌گه‌رانه‌وه, تاران

9 Tarîş: Tîşk, تیشک, تاریش

10 Tase: Arezû, ناره‌زوو, تاسه

11 Tava: Tawî baran, تاوی باران, تاوا

12 Tavê: Tîşkî hetaw, تیشکی هه‌تاو, تافی

13 Tazyar: Baştir, lepêştir, [Îmtiyaz be zmanî 'Erebî], له‌پێشتر, (امتیاز به زمانی عه‌ره‌بی), تازیار

Tejan	تهژان	Teje 1	تهژه
Tejne 2	تهژنه	Telan	تهلان
Telar	تهلار	Tela	تهلا
Tema 3	تهما	Temen	تهمه‌ن
Temîn	تهمین	Tenkaw	ته‌نکاو
Tenke	ته‌نکه	Tenya	ته‌نیا
Teran 4	ته‌ران	Terazya 5	ته‌رازییا
Terxan	ته‌رخان	Terxun 6	ته‌رخون
Terze	ته‌رزه	Terzîn	ته‌رزین
Teva 7	ته‌فا	Tevan 8	ته‌فان
Tevîn 9	ته‌فین	Tewan 10	ته‌وان
Tewar 11	ته‌وار	Tezû	ته‌زوو
Têrû	تی‌روو	Tirinc 12	ترنج
Tîna	تینا	Tîjîrew 13	تی‌ژپ‌رو
Tîrej 14	تیرمژ	Tîroj 15	تیرپ‌وژ
Tîşk	تیشک	Tka	تکا

1 Teje: Kolêke, تهژه: کوله‌که

2 Tejne: Tînû be şêwazarî Hewramî, تهژنه: تینو به شیوه‌زاری هه‌ورامی

3 Tema: Nyaz, ته‌ما: نیاز

4 Teran: Awaz, ته‌ران: ناواز

5 Terazya: Şewnim, ته‌رازییا: شه‌ونم

6 Terxun: Ġîyayekî bon xoşe legel xwardin exurê, ته‌رخون: گیایه‌کی بۆ‌نخۆشه له‌گه‌ل خواردن نه‌خوری

7 Teva: Hêz, twana, ته‌فا: هیز, توانا

8 Tevan: Baranaw, ته‌فان: باراناو

9 Tevîn: Qulayîyekî naw berde ke awî tya bêt, ته‌فین: قولاییه‌کی ناو به‌رده که ناوی تیابییّت

10 Tewan: Twana, twanîn, ته‌وان: توانا, توانین

11 Tewar: Mêyney baz, ته‌وار: مبینه‌ی باز

12 Tirinc: Mîweyekî bonxoşe, ترنج: میوه‌یه‌کی بۆ‌نخۆشه

13 Tîjîrew: Xêra, تی‌ژپ‌رو: خیرا

14 Tîrej: Tîşk [be şêwezari Bakûrî], تیرمژ: تیشک (به شیوه‌زاری باکووری)

15 Tîroj: Berxor, تیرپ‌وژ: به‌رخور

Tovge	تۆڭگە	Tozk *	تۆزك
Trê	ترئ	Trîfe	تریفه
Trîqe	تریقه	Trîske	تریسكه
Trîsque	تریسقه	Truskan	تروسكان
Truske	تروسكه	Twêşû	تویشوو
Twê	توی		

* Tozk: Core gîyayekî bon xoşe, جۆره گیایه کی بۆنخۆشه

Pîî V: ف

→ → → → → → → → → → → → → → → 26			
Vala 1	ڤالا	Valî 2	ڤالیی
Vaía 3	ڤالا	Van	ڤان
Vanêst 4	ڤانیست	Vanya 5	ڤانیا
Varakya 6	ڤاراکیا	Varan 7	ڤاران
Varî 8	ڤاری	Varîn 9	ڤارین
Varya	ڤاریا	Vebûn 10	ڤه‌بوون
Vehêl 11	ڤه‌هیل	Vehu 12	ڤه‌هو
Vejîn 13	ڤه‌ژین	Verês 14	ڤه‌رئس

1 Vala: Narinc, krawe, ڤالا: نارنج، کراوه

2 Valî: Çolî, ڤالی: چۆلی

3 Vaía: Krawe, ڤالا: کراوه

4 Vanêst: Tîşkî xor, ڤانیست: تیشکی خۆر

5 Vanya: Nawî gulêke, ڤانیا: ناوی گۆلێکه

6 Varakya: Deryaçeyeye le Kurdistanî Bakûr, ڤاراکیا: دەریاچەیه‌که له کوردستانی باکوور

7 Varan: Baran, ڤاران: باران

8 Varî: Tenya, ڤاری: تهنیا

9 Varîn: Jîyanewe, ڤارین: ژیانەوه

10 Vebûn: Rizgarbûn, ڤه‌بوون: رزگاربوون

11 Vehêl: Baran, ڤه‌هیل: باران

12 Vehu: Nayab, degmen, ڤه‌هو: نایاب، دهگمه‌ن

13 Vejîn: Jîyanewe, ڤه‌ژین: ژیانەوه

14 Verês: Ristin, ڤه‌رئس: رستن

Verse 1	فهرسه	Versîn 2	فهرسین
Vêrs 3	فیرس	Vîn 4	فین
Vîna 5	فینا	Vînos	فینۆس
Vîraz 6	فیراز	Vyad 7	فیاد
Vyan 8	فیان	Vyen	فیهن

1 Verse: Lane, bêşe, بيشه, لانه, فهرسه

2 Versîn: Rizgarbûn be şêwazarî Bakûrî, رزگاربوون به شیوهزاری باکووری

3 Vêrs: Gundêkî Kurdnişîne ser be melbendî Mox le Kurdistanî Bakûr, فیرس: گوندیکی کوردستانه سهر به مهلبهندی موخ له کوردستانی باکوور

4 Vîn: Tase, 'eşq, تاسه, عهشق, فین

5 Vîna: Xoşewîstî, خوشهویستی, فینا

6 Vîraz: Fryad, hawar, هوار, فریاد, فیراز

7 Vyad: Xakîke ke zuqm helî tekandbê, خیاد: خاکیکه که زوقم هه ئیتته کاندبێ

8 Vyan: Xoşewîstî, خوشهویستی, فیان

Pîtî W: و

→ → → → → → → → → → → → → → → 40			
Wajam 1	واژام	Waje 2	واژه
Wajîn	واژین	Walá 3	والا
Walapoş	والا پۆش	Wan 4	وان
Wana 5	وانا	Wanko	وانکۆ
Warîn	وارین	Wate	واته
Wazn 6	وازن	Wejg 7	وهژگ
Welam	وهلام	Welge 8	وهلگه

1 Wajam: Lqî drestêkî dare, واژام: لقى درهختیکى داره

2 Waje: Dêyekî nawçey Şarbajêrê le şarî Slêmanî, واژه: دێیهکی ناوچهی شارباژێره له شاری سلیمانی

3 Walá: Cil u berî kçan, krawe, کراوه, والا: جلویه رگی کچان,

4 Wan: Deryaçe w şarêke le Kurdistanî Bakûr, وان: دهريایچه و شاریکه له کوردستانی باکوور

5 Wana: Xwêndewar, خوانندهوار, وانا

6 Wazn: Taze xunçe, تازه خونچه, وزن

7 Wejig: Pexşan, پهخشان, وهژگ

8 Welge: Kçe paşa be şêwazarî Hewramî, وهلگه: کچه پاشا به شیوازی هه ورامی

Wenaz	وهناز	Wenewş	وهنهوش
Wenewşe	وهنهوشه	Werdan	وهردان
Werşew 1	ومرشهو	Wertê	وهرتێ
Werve 2	ومرڤه	Werz	ومرز
Werzîn	ومرزین	Wesê	وهسێ
Weşîn 3	وهشین	Weşt	وهشت
Weylan 4	وهیلان	Wêja	ویژا
Wêje	ویژه	Wêne	وینه
Wêner 5	وینهر	Wêstan	وێستان
Wirdîl	وردیل	Wirdîle	وردیله
Wirmê 6	ورمێ	Wirşe	ورشه
Wînê 7	وینی	Wîzan 8	ویزان
Wlat	ولات	Wze	وزه

1 Werşew: Gulêkî şînî bê bone, **ومرشهو: گۆلێکی شینی بی بۆن**

2 Werve: Befr, **ومرڤه: بهفر**

3 Weşîn: Nawî çiyayeke le nawçey Zaza, **وهشین: ناوی چیاپه که له ناوچهی زازا**

4 Weylan: Aware, sergerdan, **وهیلان: ناوهر، سهرگهردان**

5 Wêner: Dîmen, **وینهر: دیمه ن**

6 Wirmê: Gomêke le Kurdistan, **ورمێ: گۆمیکه له کوردستان**

7 Wînê: Deştaiyeke le nawçey Berzinje, **وینی: دهشتاییه که له ناوچهی بهرزنجه**

8 Wîzan: Nawî çiyayeke le Lufistan, **ویزان: ناوی چیاپه که له لورستان**

Pîtî X: خ

→ → → → → → → → → → → → → → → 81			
Xagul	خاگول	Xak	خاك
Xakelêw	خاكه لیو	Xakelêwe 1	خاكه لیو
Xalan	خالان	Xaldar	خالدار
Xalxal	خالخال	Xalxas	خالخاس
Xame	خامه	Xamek	خامهك
Xanm	خانم	Xanmxas	خانمخاس
Xanzad	خانزاد	Xara 2	خارا
Xasan	خاسان	Xaxaş	خاشخاش
Xatun	خاتون	Xatuzîn	خاتوزین
Xawer	خاوهر	Xawên	خاوین
Xaze	خازه	Xebat	خه بات
Xelat	خه لات	Xemgîn	خه مگین
Xemfrewên	خه مرفه وین	Xemfêvîn	خه مرفه وین
Xendan	خه ندان	Xende	خه نده
Xendedar	خه نده دار	Xenderan 3	خه نده ران
Xene	خه نه	Xenebendan	خه نه به ندان
Xeram 4	خه رام	Xeraman	خه رامان
Xerden	خه رده ن	Xerend	خه رهند
Xerman	خه رمان	Xermanan	خه رمانان
Xermane	خه رمانه	Xewîn	خه وین
Xeylan	خه یلان	Xezal 5	خه زال

1 Xakelêwe: Yekem mangî salî Kurdîye w Newroz yekem rojî em mangêye,

خاكه لیو: یه كهه مانگی کوردیی یی و نه وروژ یه كهه روژی نهه مانگه یه

2 Xara: Dilperwer, خارا: دڤه روهه ر

3 Xenderan: Nawî core gulêke le lawlaw eçêt, خه نده ران: ناوی جوړه گوښکه له لاولاو نه چیت

4 Xeram: Lence, şne, شنه, خه رام: له نهجه, شنه

5 Xezal: Kejal, ask, mamz, biznî gwê xeneyî w beden reş u bor,

خه زال: که ژال, مامز, بزنی گوی خه نه یی و به دهن رهش و بۆر

Xezan 1	خەزان	Xezeġ 2	خەزەل
Xezêm	خەزیم	Xêġan	خیلان
Xêrxwaz	خیرخواز	Xeyal	خەیاڵ
Xincîle	خنجیله	Xiringe	خرنگه
Xirxaġ	خرخال	Xo-av	خوناف
Xojîlk 3	خوژیلک	Xonas	خوناس
Xor	خۆر	Xorhelat	خۆرەلات
Xorhetaw	خۆرەتاو	Xornşîn	خۆرنشین
Xorîu	خۆرپو	Xorwîst	خۆرویست
Xoîagr	خۆراگر	Xoşaw	خوشاو
Xoşawaz	خوشاواز	Xoşbext	خوشبەخت
Xoşewîst	خوشەویست	Xoşngîn 4	خوشنگین
Xoşî	خوشیی	Xoşrû	خوشروو
Xoşyan	خوشیان	Xozge	خوزگه
Xozê 5	خوزی	Xozya	خوزیا
Xulya	خولیا	Xumar	خومار
Xunçe	خونچه	Xunav 6	خوناف
Xuşkan 7	خوشکان	Xuzama 8	خوزاما
Xwaste	خواسته	Xwazgar	خوازگار
Xwazyar	خوازیار		

1 Xezan: Payîz, پاییز, خەزان

2 Xezeġ: Gelay zerdî payîz, گەلای زەردی پاییز, خەزەل

3 Xojîlk: Gulêkî mam nawendîye bo şîr meyîn bekardêt u srêşî lê drust ekrêt, خوژیلک: گۆلیکی مامناوەندییه بۆ شیر مه‌یین به‌کار دێت و سڕیشیی ئی دروست نه‌کریت

4 Xoşngîn: Bextewer, به‌خته‌وهر, خوشنگین

5 Xozê: Xozge, خوزگه, خوزی

6 Xunav: Şewnîm, شه‌ونم, خوناف

7 Xuşkan: Gundêkî dîlgîre le nawçey Çoman, گوندیکی دنگیره له ناوچه‌ی چۆمان, خوشکان

8 Xuzama: Gulêkî bondarî cwane, گۆلیکی جوانی بۆنداره, خوزاما

Pîti Y: پ

→ → → → →		→ → → → →	→ → → → → 26
Yad	یاد	Yadaşt	یاداشت
Yadê 1	یادی	Yaft 2	یافت
Yadgar	یادگار	Yadî	یادیی
Yadgar	یادگار	Yadî	یادیی
Yar	یار	Yara	یارا
Yaran	یاران	Yarê	یاری
Yaristan 3	یارستان	Yarnaz	یارناز
Yaro	یارو	Yasa	یاسا
Yase 4	یاسه	Yasemîn	یاسهمین
Yasna 5	ياسنا	Yawn 6	یاون
Yekbîn	یه‌کبین	Yekêtî	یه‌کیٚتی
Yeş 7	یه‌شت	Yexşîn 8	یه‌خشین
Yeven 9	یه‌فه‌ن	Yezne 10	یه‌زنه

1 Yadê: Dayk, يادى: داىك

2 Yaft: Nîşan, şwênêwar, **یافت: نشان، شوینه‌وار**

3 Yaristan: Şwênî yar, naznawêke le naznawekanî hozî Kakeyî,
یارستان: شوینی یار، نازناویکه له نازناوەکانی هۆزی کاکهیی

4 Yase: Cêgay sext le çîya, **ياسه: جیڳای سه خت له چیا**

5 Yasna: Beşêke le beşe gewrekey [Awêsta] ke brîtiye le srûdi ayîni,
 یاسنا: به‌شیکه له به‌شه گه‌وره‌کە (ناڤیستا) که بریتیه له سروودی نایینی

6 Yawin: Byaban, ياون: بيابان

7 Yeşt: Srûdî frîşte, یهشت: سروودی فریشته

8 Yexşîn: Dêyeke le nawçey Derbendîxan le Slêmanî, **یه‌خشین:** دێیه‌که له ناوچه‌ی دره‌به‌ندیخان له سلێمانی

9 Yeven: Cwan, يهفهن: جوان

10 Yezne: Şadî, xoşî, خوشی، شادی، یه‌زنه،

Pîtî Z: ز

→ → → → → → → → → → → → → → → 67			
Zagros	زاگروُس	Zana	زانا
Zanîn	زانین	Zara	زارا
Zarê	زاری	Zarên 1	زارین
Zaro	زارو	Zarya	زاریا
Zaxoş	زاخوَش	Zayeê	زایه‌ئه
Zaza	زازا	Zazan	زازان
Zazê 2	زازی	Zêba	زیبا
Zelan 3	زهلان	Zelê 4	زهلی
Zemawend	زهماوهند	Zemend	زهمه‌ند
Zenan	زهنان	Zeng	زهنگ
Zengal	زهنگال	Zengul	زهنگول
Zengyane	زهنگیانه	Zenwêr 5	زهنویر
Zerê	زهری	Zergon	زهرگون
Zerkeş 6	زهرکەش	Zerya	زهریا
Zeryan 7	زهریان	Zevî 8	زهقی
Zewend 9	زموهند	Zewî	زهوی
Zeynê 10	زهینی	Zêba 11	زیبا

1 Zarên: Dêyeke lewberî rûbarî Sîrwan le nawçey tawgozî ser be Helebcey şehîd,

زارین: دێیه‌که له وێهه‌ری سێروان له ناوچه‌ی تاوگۆزی سه‌ر به هه‌لبجه‌ی شه‌هید

2 Zazê: Şermin, زازی: شه‌رمین

3 Zelan: Nawî dêyeke le nawçey sroçk le Slêmanî, زهلان: ناوی دێیه‌که له ناوچه‌ی سروچک له سلێمانی

4 Zelê: Deştêke le nawçey Berzince, dêyeke le nawçey Pişder,

زهلی: ده‌شتێکه له ناوچه‌ی به‌رزینچه, دێیه‌که له ناوچه‌ی پێشده‌ر

5 Zenwêr: Nawçeyekî pîr berubum u awdar u frawane, زهنویر: ناوچه‌یه‌کی پێر به‌روبوم و ئاودار و فراوانه

6 Zerkeş: Dapoşraw be zêf, زهرکەش: داپۆشراو به‌ زێر

7 Zeryan: Keybanwî mal, زهریان: که‌یبه‌انوی مال

8 Zevî: Zewî kiştukaî, زه‌قی: زه‌وی کێشتوکای

9 Zewend: fre, zor, pîdar, زموهند: فره, زور, پیدار

10 Zeynê: Hoşî bderê, bîrwane, زه‌ینی: هۆشی به‌ده‌ری, به‌روانه

11 Zêba: Cwan, زیبا: جوان

Zêde	زێده	Zêr	زێر
Zêrdar	زێردار	Zêrê	زێرێ
Zêrgul	زێرگول	Zêrîn	زێرین
Zêrîncî	زێرینجۆ	Zêrko 1	زێرکۆ
Zêrpoş	زێرپۆش	Zêrvan 2	زێرڤان
Zêwe	زێوه	Zirngê	زێنگه
Ziryan	زریان	Zîlan 3	زیلان
Zîle	زیله	Zîno 4	زینۆ
Zîw	زیو	Zîwa	زیوا
Zîwan 5	زیوان	Zîwîn	زیوان
Zîzîne 6	زیزینه	Zîwe	زیوه
Zlêxa	زلیخا	Zona 7	زونا
Zoya 8	زویا	Zozan 9	زۆزان
Zrê	زری	Zrêbar 10	زریبار
Zrîsk 11	زریسک	Zrîşk 12	زریشک
Zulfan 13	زولفان	Zûres	زوورەس
Zûzan	زووزان		

1 Zêrko: Zêrîn, زێرکۆ: زێرین

2 Zêrvan: Çawerî, زێرڤان: چاوه‌ری

3 Zîlan: Nawî hozêkî Kurde le nawçey Bayezîd, dexte, دره‌خته, زیلان: ناوی هۆزێکی کوردە لە ناوچەی بایەزید،

4 Zîno: Baskî çîya, mle, textayî şax, زینۆ: باسکی چیا، مله، ته‌ختایی شاخ

5 Zîwan: Xincîle, زیوان: خنجیله

6 Zîzîne: Zîndû, زیزینه: زیندوو

7 Zona: Gîyayekî behariye gulêkî şîn de grê, زونا: گیایه‌کی به‌هارییه‌ گۆلیکی شین ده‌گری

8 Zoya: Azadî, زویا: نازادی

9 Zozan: Hewargey koçerî kêwan, زۆزان: هه‌وارگه‌ی کۆچه‌ری کێوان

10 Zrêbar: Gomêke le Kurdistan, زریبار: گۆمیکه‌ له کوردستان

11 Zrîsk: Mord, darêke le darî zeytun eçê w dîrkawîye, زریسک: مۆرد، دارێکه‌ له‌ دارێ زه‌یتون نه‌چی و دێرکاوویه

12 Zrîşk: Core şekrêkî rwekîye bo nexoşî bekardêt, زریشک: جۆره‌ شه‌کرێکی رووه‌کییه‌ بۆ نه‌خۆشیی به‌کار دێت

13 Zulfan: Pirç, زولفان: پێرچ

Nawî Kuîr : 2782 naw

ناوی کورپ : ۲۷۸۲ ناو

Pîtî A: ئا

→ → → → → → → → → → → → → → → 161			
Abşar 1	ئابشار	Adan 2	ئادان
Adgar 3	ئادگار	Adkan	ئادكان
Adyan 4	ئاديان	Adyeman 5	ئاديه مان
Aferîn	ئافه رين	Ahî	ئاهيى
Aga	ئاگا	Agedar	ئاگه دار
Agrdost	ئاگر دۆست	Agr	ئاگر
Agrî	ئاگرىي	Agrîn	ئاگرين
Agrkar	ئاگرکار	Agrok 6	ئاگروک
Ajar 7	ئاژار	Ajan 8	ئاژان
Ajîr 9	ئاژير	Ajîn 10	ئاژين
Ajo	ئاژو	Ajyar 11	ئاژيار
Ajwan	ئاژوان	Akam	ئاكام
Akar 12	ئاکار	Akman 13	ئاکمان
Ako	ئاکو	Akoyan	ئاکويان
Akrê	ئاکرى	Alan	ئالان

1 Abşar: Tavge, ئابشار: تافگه

2 Adan: Zewî be pît u bereket, ئادان: زهوى به پييت و به ده كه ت

3 Adgar: Ruxsar, reng u ruxsar, ئادگار: روخسار, رەنگ و روخسار

4 Adyan: Tîre, ئاديان: تيره

5 Adyeman: Şarêkî kurde le Kurdistanî Bakûr, ئاديه مان: شاريكى كورده له كوردستانى باكوور

6 Agrok: Şeray mereze, ئاگروک: شهراى مه رهزه

7 Ajar: Berhemî zewî, ئاژار: به رهه مى زهوى

8 Ajan: Pasewan, ئاژان: پاسه وان

9 Ajîr: Hoşyar, ئاژير: هوشيار

10 Ajîn: Ew cogeyeye ke le nêwan dar u drexta têpef ebêt [be şêwezarî Hewramî]; berdeîan, ئاژين: نه و جوگه يه يه كه له نيوان دارو دره ختا نه پييت (به شيوه زارى هه ورامى), به ده ده لان

11 Ajyar: Şofêr, ئاژيار: شوفير

12 Akar: Rewşit; reftar, ئاكار: ره وشت, رهفتار

13 Akman: Gerdun, ئاکمان: گهردون

Alav 1	ئالاف	Áltun	ئالتون
Alúde 2	ئالوده	Amade	ئاماده
Amaj	ئاماژ	Amanc	ئامانج
Amed 3	ئامهد	Amêdî	ئامیدیی
Amêr	ئامیر	Amîraz	ئامراز
Amo 4	ئامۆ	Amojgar	ئامۆژگار
Amojyar	ئامۆزیار	Amyan 5	ئامیان
Amyar 6	ئامیار	Aner 7	ئانه‌ر
Ankar 8	ئانکار	Anşkî 9	ئانشکی
Apo 10	ئاپۆ	Apoîa 11	ئاپۆرا
Ar	ئار	Ara 12	ئارا
Arabxa 13	ئارا بڤا	Arak 14	ئاراک
Arako	ئاراکۆ	Aram	ئارام
Arambend	ئارامبەند	Arambexş	ئارامبەخش
Aramgir	ئارامگەر	Aramxwaz	ئارامخواز
Aran 15	ئاران	Ararat	ئاراتات
Aras	ئاراس	Aîaste	ئاراستە

1 Alav: Amîraz, ئامراز

2 Alúde: Hogr, ئالوده: هوگر

3 Amed: Bext; rêkewtî baş; [Dyarbekr], ئامهد: بەخت، ریکه‌وتی باش: (دیاربەکر)

4 Amo: Hewcar, ئامۆ: هه‌وجار

5 Amyan: Hewên ئامیان: هه‌وین

6 Amyar: Hawfê, heval, ئامیار: هه‌فان، هه‌فال

7 Aner: Druşim, ئانه‌ر: دروشم

8 Ankar: Bîr; [fîkr be zmanî 'Erebî], ئانکار: بیر، (فکر به زمانی عەرەبی)

9 Anşkî: Hawîne hewarêke le parêzgay Duhok, ئانشکی: هه‌وینه‌هه‌واریکه له پارێزگای ده‌وک

10 Apo: Mam, ئاپۆ: مام

11 Apoîa: Komeî, ئاپۆرا: کۆمه‌ن

12 Ara: Bûn, raz, sazker, ئارا: بوون، راز، سازگار

13 Arabxa: Nawî konî şarî Kerkuk buwe, ئارا بڤا: ناوی کۆنی شاری کەرکوک بووه

14 Arak: Şarêkî kurdane le Kurdistanî Rojhelât, ئاراک: شاریکی کوردانه له کوردستانی رۆژه‌لات

15 Aran: Germesêr; binkey jîyanî zistaney koçeran, ئاران: گه‌رمه‌سێر، بنگه‌ی ژیا‌نی زستانه‌ی کۆچه‌ران

Araz	ئاراز	Ardeĭ	ئاردەل
Arezû	ئارەزوو	Arêz	ئاریز
Argon 1	ئارگون	Arî	ئاریی
Arîn	ئارین	Arîna 2	ئارینا
Arjing 3	ئارژنگ	Arkî	ئارکیى
Arman	ئارمان	Armanç	ئارمانچ
Armend	ئارمەند	Armoş 4	ئارمۆش
Arnas	ئارناس	Arpak	ئارپاك
Arşam 5	ئارشام	Arewen 6	ئارەوون
Arwîn 7	ئاروین	Arxîn 8	ئارخین
Arya 9	ئاریا	Aryan	ئاریان
Aryas	ئاریاس	Asa	ئاسا
Asan	ئاسان	Asaw 10	ئاساو
Asayî	ئاسایی	Asayîş	ئاسایش
Asewar	ئاسەوار	Asman	ئاسمان
Asngeran 11	ئاسنگەران	Asnkar	ئاسنکار
Asnpoş	ئاسنپۆش	Asnîn	ئاسنین
Aso	ئاسۆ	Asok 12	ئاسۆك
Asos	ئاسۆس	Astan 13	ئاستان

1 Argon: Sur u geş le renĝi agr, ئارگون: سور و گەش لە رەنگی ناگر

2 Arîna: Le regezî Aryanî, ئارینا: لە رەگەزی ئارانى

3 Arjing: Dar belâluk, ئارژنگ: دار بە لائوك

4 Armoş: Awrîşm, ئارمۆش: ئاوریشم

5 Arşam: Nawî serkirdeyekî [Mad] buwe, ئارشام: ناوی سەرکردەیهکی (ماد) بووه

6 Arewen: Xoşî, ئارەوون: خوشی

7 Arwîn: Hewênî mast, ئاروین: هەوینی ماست

8 Arxîn: Dîlnya, ئارخین: دئلیا

9 Arya: Serok, serdar, ئاریا: سەرۆك , سەردار

10 Asaw: Aş be şêwezari Hewramî, ئاساو: ئاش بە شێوەزاری هه‌ورامی

11 Asingeran: Şaxêke le nawçey Şarbajêf le şarî Slêmanî, ئاسنگەران: شاخیکە لە ناوچەی شارباژێر لە شاری سلێمانی

12 Asok: Sêber, ئاسۆك: سێبەر

13 Astan: Cêga, ئاستان: جیگا

Asud	ئاسود	Asude	ئاسوده
Aşewan	ئاشهوان	Aşkar	ئاشكار
Aşkra	ئاشكرا	Aşna	ئاشنا
Aşnagr	ئاشناگر	Aşnako	ئاشناكو
Aşqan	ئاشقان	Aştyar	ئاشتیار
Aştî	ئاشتیی	Aştînas	ئاشتیناس
Aştîwer	ئاشتییور	Aştîxwaz	ئاشتییخواز
Aşvan	ئاشقان	Atac 1	ئاتاج
Atî 2	ئاتی	Avdîn 3	ئافدین
Avend 4	ئافه‌ند	Avraz 5	ئافراز
Avrês	ئافریس	Avyar 6	ئافیار
Avyarî 7	ئافیاری	Awa	ئاوا
Awan	ئاوان	Aware	ئاواره
Awat	ئاوات	Awbare	ئاوباره
Awdêr	ئاودیئر	Awedan	ئاوهدان
Awjîn	ئاوژین	Awer	ئاوهر
Awez	ئاوهر	Awêz	ئاویز
Awêzan	ئاویزان	Awşar 8	ئاوشار
Awzan 9	ئاووزان	Awyar 10	ئاویار

1 Atac: Hejar; nedar, نه‌دار, هه‌ژار, ئاتاج

2 Atî: Zêf, زێر, ئاتی

3 Avdîn: Toîe, تۆئه, ئافدین

4Avend: Post; [menseb be zmanî 'Erebî], (منصب به زمانی عهره‌بی), ئافه‌ند: پۆست

5 Avraz: Ewraz; hewraz, هه‌وراز, ئافراز

6 Avyar: Hawkar, be yarmetî, به‌یارمه‌تی, ئافیار: هاوکار

7 Avyarî: Hawkarî, yarmetî, یارمه‌تی, ئافیاری: هاوکاری

8 Awşar: Tavge; solav, سۆلاف, ئاوشار: تافگه

9 Awzan: Zanîn; twanîn, توانین, ئاوزان: زانین

10 Awyar: Awdêr, ئاودیئر, ئاویار

Axîz 1	ئاخيز	Ayar	ئايار
Aydîn 2	ئايدين	Ayîn	ئايين
Ayîndar	ئاييندار	Ayînde	ئايينده
Ayînnas	ئايينناس	Ayînxwaz	ئايينخواز
Ayza	ئايزا	Aza	نازا
Azad	ئازاد	Azadxwaz	ئازادخواز
Azakar	ئازاكار	Azar	ئازار
Azaw 3	ئازاو	Azaxwaz	ئازاخواز
Azer 4	ئازەر	Azê 5	ئازئى
Azîz	ئازيز	Azma 6	ئازما
Azor 7	ئازۆر		

1 Axîz: Rapef, ئاخيز: راپه‌پ

2 Aydîn: Agrîn; [Avêsta], ئايدين: ئاگرين (ئاقيستا)

3 Azaw: Şax, ئازاو: شاخ

4 Azer: Agr, nawî bawî pêxember [Îbrahîm; bray hemê] buwe,
ئازەر: ئاگر, ناوى باوكى پيغه‌مبەر (ئىبراهيم : برائى ههمى) بووه

5 Azê: Arezû, ئازئى: ئارمزوو

6 Azma: Qeşeng, nexşîn, ئازما: قه‌شه‌نگ, نه‌خشين

7 Azor: Heter; [herîs be zmanî 'Erebî], ئازۆر: هه‌ته‌ر: (حريص به زمانى عه‌ره‌بى)

Pîtî B: ب

→ → → → → → → → → → → → → → → 287			
Baban	بابان	Babo 1	بابۆ
Bacélan	باجه لآن	Bad 2	باد
Badîn	بادین	Badînan	بادینان
Baho	باهۆ	Bahor 3	باهۆر
Bahos 4	باهۆس	Bahoş 5	باهۆش
Bahoz 6	باهۆز	Bahu	باهو
Bajêr	باژیڕ	Bajo	باژۆ
Bako	باکو	Bakok	باکۆک
Bakûr	باکوور	Balîsan	باليسان
Bála	بالا	Bálan 7	بالان
Bálanbo 8	بالانبۆ	Bálawend	بالاوهند
Báldar	بالدار	Bálek	بالهك
Bamefîrî	بامه رفنیی	Bamo 9	بامۆ
Bamok 10	بامۆك	Ban 11	بان
Bapîr	باپیر	Baram	بارام
Baran	باران	Baraw	باراو
Barzan	بارزان	Basak	باساك

1 Babo: Bawke, babe, بابه, بابۆ, باوكه, بابه

2 Bad: Tenha, تهنه, باد

3 Bahor: Reşeba, bay behêz, gerdelul, گه رده لول, باهۆر: ره شه با, بای به هیژ, گه رده لول

4 Bahos: Reşeba be şêwezarî Bakûrî, باهۆس: ره شه با به شیوه زاری باکووری

5 Bahoş: Wirya, وریا, باهۆش

6 Bahoz: Bawefî hoz, باوه رفی هۆز, باهۆز

7 Bálan: Téle, daw, داو, بالان: ته له, داو

8 Bálanbo: Şarêke le nawçey Helebce, شارێكه له ناوچه ی هه له بجه, بالانبۆ

9 Bamo: Hencîrî negeyîw, هه نجیری نه گه ییو, بامۆ

10 Bamok: Dêyeke le nawçey Şarezur nzîk Helebce, دێیه كه له ناوچه ی شاره زوور نزیک هه له بجه, بامۆك

11 Ban: Mîr, berzayî ya rêga, به رزایی یا ریگا, بان: میر

Basan 1	باسان	Bask 2	باسك
Basnê	باسنێ	Başgo	باشگو
Başûr	باشوور	Başwan 3	باشوان
Batas	باتاس	Batwan	باتوان
Bavê 4	بافی	Baw	باو
Bawa	باو	Bawacî	باواجیی
Bawan	باوان	Bawe	باوه
Bawecan	باوهجان	Bawêjan	باویژان
Baweî	باوێ	Baweîcwan	باوێچوان
Baweîpak	باوێپاك	Baweîxas	باوێخاس
Bawexan	باوهخان	Baweys	باوویس
Baxewan	باخهوان	Bayex	بایهخ
Bayz	باییز	Bazan 5	بازان
Bazewan	بازهوان	Bazirgan	بازرگان
Bazû	بازوو	Bazyar	بازیان
Bebeş	به بهش	Becerğ	به چه رگ
Bedad	به داد	Bedrwan	به درفان
Beguî	به گور	Begzad	به گزاد
Begzade	به گزاده	Beha	به ها
Behat	به هات	Behest	به ههست
Beheşt	به ههشت	Beheştî	به ههشتیی
Behêz	به هیز	Behmen	به همن
Behmend	به هه مند	Behoş	به هوش
Behram	به هرام	Behrewer	به هرهوهر
Behroz	به هرۆز	Behzad	به هزاد

1 Basan: Dolêke le nawçey Şarbajêf, باسان: دۆلێکه له ناوچهی شارباژێر

2 Bask: Be berzayîyek dewtrê ke le berzî şax nizmîr bêt, باسك: به بهرزاییهك دهوتری كه له بهرزى شاخ نزمتر بێت

3 Başwan: Şarêke le Kurdistanî Rojhelât, باشوان: شارێکه له کوردستانی رۆژههلات

4 Bavê: Eşkewtêke le Kurdistanî Bakûr, بافی: نهشكهوتیهكه له کوردستانی باکوور

5 Bazan: Zaraweyekî ayînye le Zerdestîda, nawî dêyeke, بازان: زاراوویهکی ناینبیه له زهردهشتیدا، ناوه دێیهکه

Bejîn	به ژین	Bejnîn	به ژنن
Bekar	به کار	Belan 1	به لان
Beláluk	به لالوک	Belên	به لین
Belêndar	به لیندار	Belênder	به لیندر
Belênpak	به لینپاک	Belge	به لگه
Belša 2	به لسا	Bemo	به مو
Benav	به ناف	Benaw	به ناو
Bender	به ندر	Bendî	به ندیی
Bendêr 3	به ندیر	Bendewar 4	به ندهوار
Bengîn 5	به نگین	Bengîne	به نگینه
Beranan 6	به رانان	Beraw	به راو
Berbest	به ربه ست	Berdar	به ردار
Berde 7	به رده ک	Berdełan	به رده لان
Berdešan 8	به رده شان	Berdîn	به ردین
Bere 9	به ره	Berengar	به ره نگار
Berevan 10	به رهشان	Berîvan	به ریشان
Beêz	به ریز	Berger 11	به رگر
Bergir	به رگر	Berhelst	به رهه لست
Berhem	به رهه م	Berhest	به رهه ست
Berîn	به رین	Berjeng 12	به رهه نگ

1 Belan: Gurc u goî u çalak, به لان: گورجوگول و چالاک

2 Belša: Belge, به لسا: به لگه

3 Bendêr: Ała, beydax, به ندیر: نالا

4 Bendewar: Ewîndar, به ندهوار: نهویندار

5 Bengîn: Bextewer, به نگین: به خته وهر

6 Beranan: Şaxêke le nawçey Slêmanî, به رانان: شاخیکه له ناوچهی سلیمانی

7 Berde: Çîrok, به رده ک: چیرۆک

8 Berdešan: Gundêkî kurdane le nawçey Slêmanî, به رده شان: گوندیکی کوردانه له ناوچهی سلیمانی

9 Bere: Pişt, ejad, newe, به ره: پشت، نهژاد، نهوه

10 Berevan: Nawbjîker, به رهشان: ناوبژیگر

11 Berger: Cutyar, به رگر: جوتیار

12 Berjeng: Sereta, به رهه نگ: سه رتا

Berjewend	به‌رژه‌وه‌ند	Berkev 1	به‌رکه‌ف
Berkêw 2	به‌رکێو	Berkov 3	به‌رکۆف
Berlas 4	به‌رلاس	Beroj	به‌رپۆژ
Berpa	به‌رپا	Berpirs	به‌رپرس
Bervale 5	به‌رفاله	Bervan 6	به‌رفان
Berwar	به‌روار	Berxewan	به‌رخه‌وان
Berz	به‌رز	Berza	به‌رزا
Berzan	به‌رزان	Berzbîn	به‌رزبین
Berze	به‌رزه	Berzek	به‌رزەك
Berzgir	به‌رزگەر	Berznas	به‌رزیناس
Berznşîn	به‌رزنشین	Berzî	به‌رزیی
Berzîl	به‌رزیل	Berzîn	به‌رزین
Besam	به‌سام	Bestam	به‌ستام
Beş	به‌ش	Beşdar	به‌شدار
Beşên 7	به‌شین	Betar 8	به‌تار
Betîn	به‌تین	Bewr	به‌ور
Bewzan	به‌وزان	Bexş	به‌خش
Bexşer	به‌خشەر	Bexşinde	به‌خشنده
Bexşîn	به‌خشین	Bextewer	به‌خته‌وهر
Bextî	به‌ختیی	Bextyar	به‌ختیار
Beyad	به‌یاد	Beyan	به‌یان

1 Berkev: Derfet, به‌رکه‌ف : ده‌رفه‌ت

2 Berkêw: Nawî gefekêkî Pêncwên buwe, به‌ورکێو: ناوی گه‌رکه‌کی پێنجوین بووه

3 Berkov: Berdî pena w pesêr, به‌رکۆف: به‌ردی په‌ناو په‌سیر

4 Berlas: Zor aza w xanedan, به‌رلاس: زۆر ئازاو خانه‌دان

5 Bervale: Hejar, به‌رفاله : هه‌ژار

6 Bervan: Şwan, به‌رفان: شوان

7 Beşên: Beşker, dabeşker, به‌شین: به‌شکه‌ر, دابه‌شکه‌ر

8 Betar: Roşnayî w bînayî çaw, به‌تار: رو‌شنایی و بینایی چاو

Beyar	به یار	Beyrem 1	به یرهم
Beyro	به یرو	Beyse 2	به یسه
Bêbak	بیباک	Bêcan	بیجان
Bêdar	بی‌دار	Bêdeng	بی‌دهنگ
Bêguman	بیگومان	Bêhawta	بی‌هاوتا
Bêja 3	بیژا	Bêjan	بیژان
Bêjen 4	بیژمن	Bêjer	بیژمر
Bêjwê	بیژوی	Bêkes	بی‌کەس
Bêlêwar	بی‌له‌وار	Bênewa	بی‌نه‌وا
Bêraz	بی‌راز	Bêrîvan	بی‌ریشان
Bêrîwan	بی‌ریوان	Bêrun 5	بیرون
Bêsan	بیسان	Bêsarani	بی‌ساران
Bêstan	بیستان	Bêstûn	بیستون
Bêşe	بی‌شه	Bêşel	بی‌شه‌ل
Bêşwan 6	بی‌شوان	Bêtirs	بی‌ت‌رس
Bêtuş	بی‌توش	Bêtwan	بی‌توان
Bêwey	بی‌وهی	Bêwjê 7	بی‌وژی
Bêxaî	بی‌خاî	Bêxem	بی‌خەم
Bêxud	بی‌خود	Bêzar	بی‌زار
Bêzyan	بی‌زیان	Bijwên	بی‌ژوین
Bilbas	بلباس	Bilind	بلند
Bilindko	بلندکۆ	Binc	بنج

1 Beyrem: Asnêkî drêj, estur u ser drêje berdî qursî pê helî dekenn,

به یرهم: ناسنیکى دريژ ، نه‌ستورو سه‌ر دريژه به‌ردى قورسى پى‌هەل ده‌کەنن

2 Beyse: Sehól be şêwezari Hewramî, به‌یسه: سه‌هۆل به‌شیوه‌زاری هه‌ورامى

3 Bêja: Qseker, بیژا: قسه‌که‌ر

4 Bêjen: Qaremanêkî kurde, بیژمن: قاره‌مانیکى کورده

5 Bêrun: Byaban u çol, بیرون: بیابان و چۆل

6 Bêşwan: Nawî şaxêke le nawçey Şarbajêr le Slêmanî, بی‌شوان: ناوی شاخیکه له ناوچه‌ی شارباژێر له سلیمانی

7 Bêwjê: Dêyeke le nawçey Serdeşt le Kurdistanî Rojhêlat,

بی‌وژی: دێیه‌که له ناوچه‌ی سه‌رده‌شت له کوردستانی روژه‌لات

Binçîn	بِنچین	Bingird	بِنگرد
Binke	بِنکه	Binwaî 1	بِنوار
Binyat	بِنیات	Birew	برهو
Biringê	بِرنگ	Birya	بریا
Birzo	برزو	Birzu 2	برزو
Bîrge	برگه	Biînde	برنده
Biîs 3	برس	Biîşit 4	برشت
Biîrwa	بروا	Biîwên	بروین
Biîryar	بریار	Bizwên	بزوین
Bîbok 5	بیبۆک	Bîlan 6	بیلان
Bîmar	بیمار	Bîna	بینا
Bînar	بینار	Bînayî	بینایی
Bîner	بینەر	Bîr	بیر
Bîrcwan	بیرجوان	Bîrewer	بیرهوهر
Bîrkar	بیرکار	Bîrko	بیرکۆ
Bîrman 7	بیرمان	Bîrmend	بیرمه‌ند
Bîrpak	بیرپاک	Bîrtîj	بیرتیژ
Bîrzan	بیرزان	Bîryad	بیریاد
Bjar	بژار	Bjêr	بژیڕ
Bjî	بژی	Bjîr 8	بژیڕ
Bjêw	بژیۆ	Bjun 9	بژۆن
Blîmet	بلیمه‌ت	Blêse	بلیسه

1 Binwaî: Menzîlga, بنوار: مەنزێگا

2 Birzu: Zêyekî gewreye le nêwan Hewlêr u Muslî, برزو: زێهه‌کی گه‌وره‌یه له نیوان هه‌ولێر و موسڵ

3 Biîs: Twana, hêz, هێز, توانا, برس

4 Biîşit: Zewî be pît u berhem, برشت: زه‌وی به‌ پیت و به‌ره‌مه‌ت

5 Bîbok: Bîlbîley çaw, بیبۆک: بیلبله‌ی چاو

6 Bîlan: Nawçeyekî kurdnşîne le Kurdistanî Rojava, بیلان: ناوچه‌یه‌کی کوردنشینه له کوردستانی رۆژئاوا

7 Bîrman: Dêyeke le nawçey Şlêr le pêncwên, بیرمان: دێیه‌که له ناوچه‌ی شلێر له پینجۆین

8 Bjîr: Zîrek, wirya, بژیڕ: زیره‌ک, وریا

9 Bjun: Twana, wze, بژۆن: توانا وزه

Bnar	بنار	Bnema	بنه‌ما
Bokan	بوكان	Bonxoş	بوئوخوش
Boran	بوران	Bosan 1	بوسان
Boskan	بوئسكان	Boskên	بوئسكین
Boşnax	بوئشناخ	Botan	بوئتان
Bozar 2	بوزار	Braçak	براچاك
Brader	برادەر	Bradost	برادۆست
Brako	براكو	Branas	براناس
Braxas	براخاس	Brayetî	برایه‌تی
Brayî	برایی	Brew	برهو
Brusk	بروسك	Bruske	بروسكه
Buryan	بوریان	Bûn	بوون
Bwar	بوار	Bwêj	بوئێژ
Bwêr	بوئیر	Byaban	بیابان
Byare	بیاره	Bzan 3	بزان
Bzav 4	بزاف	Bzaw	بزاو
Bzurg	بزورگ		

1 Bosan: Bêstan, بیستان

2 Bozar: Dêyeke le nawçey Bradost, بوزار: دئییه‌که له ناوچه‌ی برادۆست

3 Bzan: Zîrek, بزان: زیرهك

4 Bzav: Bzutnewe ya cûle, بزاف: بزوتنه‌وه یا جوئه

Pîtî C: ج

→ → → → → → → → → → → → → → → 69			
Caf	جاف	Cafan	جافان
Canġî 1	جانگی	Cangîr	جانگیر
Cano 2	جانۆ	Camêr	جامیر
Canan	جانان	Cane	جانه
Caner 3	جانەر	Cefa	جه فا
Cejn	جه ن	Cemşîd	جه مشید
Cenġ	جه نگ	Cengawer	جه نگا وەر
Cenġî	جه نگیی	Cenġîn	جه نگین
Cenġîr	جه نگیر	Cenġîz	جه نگیز
Cerbeze	جه ربه زه	Cesten	جه سته ن
Cesur	جه سور	Cewan	جه وان
Ceyhan	جه بهان	Cêdar	جیدار
Cêgr	جیگر	Cêgîr	جیگیر
Cênşîn	جینشین	Cêwar 4	جیوار
Cgersoz	جگهر سۆز	Cgerxwên	جگهر خوین
Cîhan	جیهان	Cîhanbexş	جیهانبه خش
Cîhandar	جیهاندار	Cîhangeîr	جیهانگەر
Cîhanġîr	جیهانگیر	Cîhannas	جیهانناس
Cman 5	جمان	Cobar 6	جۆبار
Coge	جوگه	Colá	جولا
Comal	جو مال	Comerd	جومهرد
Coşen	جوشه ن	Coşyan 7	جوشیان

1 Canġî: Pêşeser, canġ, جانگ، پیشه سەر، جانگی

2 Cano: Nawî [bawkî Qedrî Can] e, جانۆ: ناوی (باوکی قهدری جان) ه

3 Caner: Ġîyayekî bonxoşe gulêkî spî degrêt, جانەر: گیایه کی بونخو شه و ئیکی سپیی ده گریت

4 Cêwar: Hewar ههوار، جیوار

5 Cman: Gulan, گولان، جمان

6 Cobar: Cogey awî gewre, şwênêk zor awdar bêtt, جۆبار: جوگه ی ناوی گه و ره، شوینیک زور ناودار بیت

7 Coşyan: Hatne joş, هاتنه جوش، جوشیان

Coya	جۆیا	Cutyar	جوتیار
Cwamêr	جوامیڤ	Cwanbîr	جوانبیر
Cwanbexş	جوانبەخش	Cwançak	جوانچاک
Cwanhoş	جوانهۆش	Cwanko	جوانکۆ
Cwamêr	جوامیڤ	Cwanmêr	جوانمیر
Cwange	جوانگه	Cwankar	جوانکار
Cwannas	جوانناس	Cwanpak	جوانپاک
Cwanperst	جوانپەرست	Cwanpoş	جوانپۆش
Cwanrêw	جوانرەو	Cwanrô *	جوانرۆ
Cwanrû	جوانرۆو	Cwanxwaz	جوانخواز
Cwanyar	جوانیار	Cwêbar	جوتیار
Cya	جیا	Cyakar	جیاکار
Cyaxwaz	جیاخواز		

* Cwanrô: Nawî xêlêkî Kurde le herdû Kurdistanî Başûr u Rojhelat,
جوانرۆ: ناوی خێلێکی کوردە لە هەردوو کوردستانی باشوور و رۆژھەلات

Pîtî Ç: چ

→ → → → → → → → → → → → → → → 62			
Çabûk	چابووک	Çafê	چافی
Çakbîn	چاکبین	Çakbîr	چاکبیر
Çak	چاک	Çakyar	چاکیار
Çalak	چالاک	Çane	چانه
Çar	چار	Çarenûs	چاره‌نووس
Çaryar	چاریار	Çavar 1	چافار
Çavdêr	چاقدیر	Çawdêr	چاودیر
Çaweêrê	چاومرئ	Çaweêwan	چاومروان
Çawg	چاوگ	Çawpoş	چاوپوش
Çawtêr	چاوتیر	Çawtîj	چاوتیز
Çek	چهک	Çeko 2	چهکو
Çekwan	چهکوان	Çelan 3	چهلان
Çelenĝ 4	چهله‌نگ	Çelyan 5	چهلیان
Çem	چهم	Çepek	چهپهک
Çeper	چهپهر	Çermo	چهرمو
Çespan	چهسپان	Çespîn	چهسپین
Çeşmen 6	چهشمه‌ن	Çeşn	چهشن
Çeşnîn	چهشنین	Çeto	چेतو
Çevîn	چهشین	Çewsawe	چهوساوه
Çêner	چینه‌ر	Çêrvan 7	چیرفان

1 Çavar: Çawdêr, چاودیر, چافار;

2 Çeko: Nawî yekêke le qaremanekanî dastanî [mem u zîn],

چهکو: ناوی یه‌کیکه له قاره‌مانه‌کانی داستانی (مهم و زین)

3 Çelan: Rojanî rabirdû, caran, چهلان: روژانی رابردوو,

4 Çelenĝ: Rêkpoş, چهله‌نگ: ریکپوش,

5 Çelyan: Twanîn bo karê, چهلیان: توانین بۆ کاری,

6 Çeşmen: Çaw, [çeşm be Avêstayî], چهشمه‌ن: چاو (چهشمه‌ن به نافیستایی),

7 Çêrvan: Agadarker, چهیرفان: ناگادارکه‌ر,

Çêwar	چێوار	Çêwe	چێوه
Çîldar	چێلدار	Çingnî 1	چینگنێ
Çingyan	چینگیان	Çirpe	چرپه
Çist 2	چست	Çignî	چینگنێ
Çîn	چین	Çnarok	چنارۆک
Çolî	چۆلی	Çoman	چۆمان
Çomî 3	چۆمیی	Çopan 4	چۆپان
Çovan 5	چۆفان	Çra	چرا
Çya	چیا	Çyaban 6	چیابان
Çyanşîn	چیانشین	Çyaw	چیاو
Çyawan	چیاوان	Çyavan	چیاوان

1 Çingnî: Xêlêkî Kurde, چینگنێ: خێلێکی کوردە

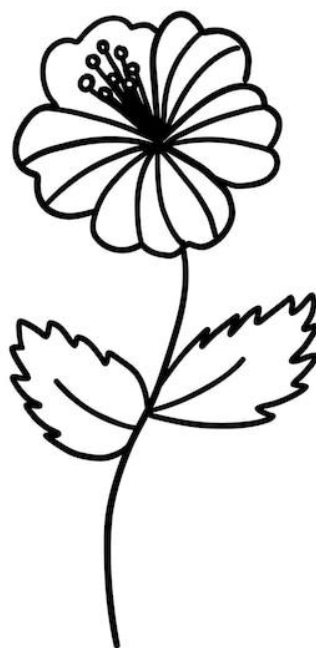
2 Çist: Çalak, چست: چالاک

3 Çomî: Çem, چۆمیی: چه م

4 Çopan: Şwan, چۆپان: شوان

5 Çovan: Lerzîn, چۆفان: لهرزین

6 Çyaban: Dêyeke le nawçey Qendîl, چیابان: دێیه که له قه‌ندیل

Pîtî D: د

→ → → → → → → → → → → → → → → 183			
Daban 1	دابان	Dabeş	دابهش
Dabîn 2	دابین	Dabîr	دابیر
Dad	داد	Dadger	دادگهر
Dadwer	دادوهر	Dadperwer	دادپهروهر
Dadîres 3	دادرهش	Dadvan	دادشان
Dadwan	دادوان	Dadxwaz	داخواز
Dadyar 4	دادیار	Dahat	داهات
Dahên	داهین	Dakok	داکوک
Daman	دامان	Damên 5	دامین
Damun	دامون	Dana	دانا
Danaz 6	داناژ	Dane	دانه
Daner	دانه‌ر	Danêr 7	دانیر
Danş	دانش	Danyaw 8	دانیاو
Danyar	دانیار	Dara	دارا
Darbîn 9	داربین	Dareben 10	داره‌به‌ن
Darewan	داره‌وان	Daristan	دارستان
Darîn 11	دارین	Darko	دارکۆ
Darmal	دارمال	Daro	دارۆ

- 1 Daban: Kelî şaxêke le nzîk Pîremegrun le Slêmanî, دابان: که‌لی شاخیکه له نزیک پیره‌مه‌گرون له سلیمانی
- 2 Dabîn: Kar pêkhatû, aram, bê kêşe, دابین: کاریکه‌توو, ئارام, بی‌کیشه
- 3 Dadîres: Rizgarker, [Muncîd, Mu'în be zmanî 'Erebî], دادریس: رزگارکهر (منج‌ده‌به‌زمانی عهره‌بی)
- 4 Dadyar: Êakm دادیار: حاکم
- 5 Damên: Kenarî şax, damênî çîya, دامین: که‌ناری شاخ, دامین‌ی چیا
- 6 Danaz: Lutkey çîyay Sefîn, داناژ: لوتکه‌ی چیا‌ی سه‌فین
- 7 Danêr: Ewey hukm ekat, دانیر: نه‌وه‌ی حوکم نه‌کات
- 8 Danyaw: Damaw, دانیاو: داماو
- 9 Darbîn: Nawî gundêke nzîk şarî Wirmê [şwênî le daykbûnî Zerdest], داربین: ناوی گوندیکه نزیک شاری ورمی (شوینی له‌دایکبوونی زهرده‌شت)
- 10 Dareben: Şwênêk dar u dextî zor bê, darî qezwan, داره‌به‌ن: شوینیک داروده‌ختی زور بیت, داری قه‌زوان
- 11 Darîn: Dextî zor, دارین: دره‌ختی زور

Daroxan 1	دارۆخان	Darsan	دارسان
Darvan 2	دارشان	Das	داس
Dastan	داستان	Dawa	داوا
Dawakar	داواکار	Daryan	داریان
Daryoş	داریۆش	Daxwaz	داخواز
Debîr	دەبیر	Degmen	دەگمەن
Delên 3	دەلێن	Demawend 4	دەماوەند
Deng	دەنگ	Dengxoş	دەنگخۆش
Dengîn 5	دەنگین	Deramet	دەرامەت
Deran 6	دەران	Derbaz	دەرباز
Derbîr	دەربەر	Derbend	دەربەند
Derbest 7	دەربەست	Derdem 8	دەردەم
Derencam	دەره‌نجام	Derewyan 9	دەره‌ویان
Derfet	دەرفەت	Dergezên 10	دەرگەزێن
Derkewt	دەركه‌وت	Dero 11	دەرۆ
Dersîm	دەرسیم	Derû	دەروو
Derûn	دەررون	Derwêş	دەروێش
Derya	دەریا	Deryas	دەریاس
Deryaz 12	دەریاز	Destgîr	دەستگیر

1 Daroxan: Dêyeke le nzik Pencwên, دارۆخان: دێیه‌كه نزیك له پێنجوین

2 Darvan: Darewan, دارشان: داره‌وان

3 Delên: Rubarêke le nawçey Şarezûr, awdader, dbêjn, dbên, ده‌لێن: روبرێكه له ناوچه‌ی شاره‌زوور, ئاودادەر, دبێژن, دبێن

4 Demawend: Nawî çiyayeke le Kurdistanî Rojhelât, ده‌ماوەند: ناوی چیايه‌كه له كوردستانى رۆژه‌ه‌لات

5 Dengîn: Nasraw, ده‌نگین: ناسراو

6 Deran: Çem be şewezarî Hewramî, دەران: چه‌م به‌ شیوه‌زاری هه‌ورامی

7 Derbest: Peroş, دەربەست: په‌رۆش

8 Derdem: Xêra, دەردەم: خێرا

9 Derewyan: Dêyeke cwan u dilgîre le Kurdistanî Başûr, دەره‌ویان: دێیه‌كه جوان و دلگیر له كوردستانى باشوور

10 Dergezên: Gefekêkî konî şarî Slêmanîye wate [dergay zêrîn], ده‌رگەزێن: گه‌ره‌گیكى كۆنى شارى سلێمانى یه‌ واته‌ (ده‌رگای زیڕین)

11 Dero: Derbeder, دەرۆ: دەربەدەر

12 Deryaz: Dêyekî xoş u dilgîrî Kurdistanî Rojhelâte, دەریاز: دێیه‌كى خۆش و دلگیرى كوردستانى رۆژه‌ه‌لاته‌

Destkewt	دهستکھوت	Destpak	دهستپاک
Destyar	دهستیار	Deswaz 1	دهسواز
Deştewan	دهشتهوان	Deştî	دهشتیی
Dešto	دهشتو	Deştyar	دهشتیار
Devar 2	دهفار	Dewar	دهوار
Dewen	دهومن	Dewjan 3	دهوژان
Dêber	دییهر	Dêkan	دیکان
Dênê	دینئ	Dêran 4	دیران
Dêraw	دیراو	Dêrê	دیروی
Dêrîn	دییرین	Dêro 5	دیرو
Dêrs 6	دیرس	Dêse 7	دیسه
Dêwan 8	دیوان	Dêwane	دیوانه
Dihok	دهوک	Dijwar	دیوار
Dilovan	دیوфан	Dilbar	دیبار
Dilbest	دلبهست	Dilbend	دلبه‌ند
Dilbexş	دلبه‌خس	Dilbîn	دلبین
Dilcwan	دلجوان	Dilçak	دلچاک
Dilendaz	دلئه‌نداز	Dildar	دلدار
Dildost	دل‌دوست	Dildoş	دل‌دوژ
Dilfrawan	دلفراوان	Dilgir	دلگیر
Dilgîr	دلگیر	Dilguşad	دلگوشاد
Dilko	دلکو	Dilmest	دل‌مه‌ست
Dilmend	دل‌مه‌ند	Dilmengê	دل‌مه‌نگ

1 Deswaz: Bexşinde, sexî be zmanî 'Erabî, (سخي به زمانى عه‌ره‌بى)

2 Devar: Dewar, ده‌فار: ده‌وار

3 Dewjan: Dêyeke dilgîre le nawçey Pişder, ده‌وژان: دییه‌که دلگیره له ناوچه‌ی پشدر

4 Dêran: Awdêrî, awdaştin, guncan, دی‌ران: ناودیری، ناوداشتن، گونجان

5 Dêro: Nawê giyayekî berze le çiyakan derwêt, دیرو: ناوه گیایه‌کی به‌رزه له چیاکان ده‌روی

6 Dêrs: Drenğ, دی‌رس: دره‌نگ

7 Dêse: Meşe kêwî, دیسه: مه‌ره‌کیوی

8 Dêwan: Kêwêxa, diwaxan, gîr, agadarî gund, دیوان: کو‌یخا، دیوه‌خان، گزیر، ناگاداری گوند

Dîlnerm	دڼنهرم	Dîlnşîn	دڼنشین
Dîlnya	دڼنیا	Dîlpak	دڼپاک
Dîlfrûn	دڼږوون	Dîlsaf	دڼساف
Dîlsex	دڼسهخت	Dîlsoz	دڼسوژ
Dîlşad	دڼشاد	Dîlşêr	دڼشیر
Dîlval 1	دڼقال	Dîlvan	دڼقان
Dîlwîst	دڼوښت	Dîlxas	دڼخاس
Dîlxoş	دڼخوش	Dîlyar	دڼیار
Dîlzar	دڼزار	Dimdim	دڼدم
Dîdar	دڼدار	Dîden	دڼدڼ
Dîdevan 2	دڼدهقان	Dîdewan	دڼدهوان
Dîlan	دڼلان	Dîlman	دڼلمان
Dîlmanc 3	دڼلمانج	Dîmane	دڼمانه
Dîmukrat	دڼموکرات	Dîndar	دڼندار
Dîno 4	دڼنو	Dîrok 5	دڼروک
Dîvan 6	دڼقان	Dîvelan 7	دڼشه لان
Dîwan	دڼوان	Dîlan	دڼلان
Dlawer	دڼلاوهر	Dlêr	دڼلیر
Dlo 8	دڼلو	Dnêr 9	دڼنیر
Dorê	دڼوری	Dorka 10	دڼورکا
Doskî	دڼوسکی	Dost	دڼوست

1 Dîlval: Dîlawa, dîlşad, دڼقال، دڼلاوا، دڼشاد

2 Dîdevan: Gundêkî Kurdistanê, دڼدهقان: گوندیکي کوردستانه

3 Dîlmanc: Werêgêr, دڼلمانج: وەرگير

4 Dîno: Kuî qaremanî Kurdistan [Seyîd Teha Şemzînî] ye,
دڼنو: کورې قارهماني کوردستان (سەید تەها شەمزینی) یه

5 Dîrok: Mêjû, دڼروک: میژوو

6 Dîvan: Zewî berdelan, دڼقان: زهوی بهرده لان

7 Dîvelan: Hemîşe le du, duv duvk, دڼشه لان: هه میشه له دو، دوڤ دوڤک

8 Dlo: Ey dîl, دڼلو: ئە ی دڼ

9 Dnêr: Bextewer, دڼنیر: به خته وەر

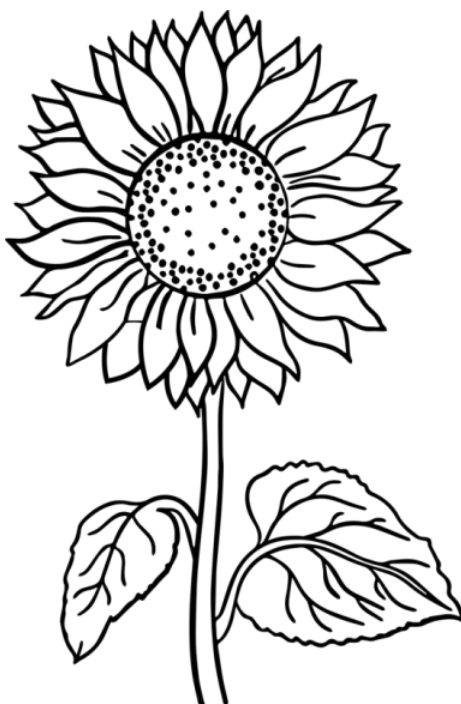
10 Dorka: Xêlêkî Kurde le rojhelatî Qamîşlî le Surya, دڼورکا: خیلئیکي کورده له رۆژهه لاتي قامیشلی له سوریا

Dostan	دۆستان	Dostik	دۆستك
Dostî	دۆستیی	Dostwîst	دۆستویست
Drew	دره	Drext	درهخت
Drûd	دروود	Drust	دروست
Drustkar	دروستکار	Drustşa	دروستشا
Druşm	دروشم	Dûrbîn	دووربین
Dûrge	دوورگه	Dwaroj	دوارپوژ
Dwîn	دوین	Dyako 1	دیاکو
Dyana	دیانا	Dyar	دیار
Dyarbekr 2	دیاربهکر	Dyarde	دیارده
Dyarî	دیاری		

1 Dyako: Nawî yekemîn paşay [Mad] u damezrênerî zincîre paşayetî Madekane,

دیاکو: ناوی یهکه مین پاشای (ماد) و دامه زیننه ری زنجیره پاشایه تی ماده کانه

2 Dyarbekr: Amed, دیاربهکر: ئامه د

Pîtî E: ئە

→ → → → → → → → → → → → → → → 54			
Efrasyaw	ئەفراسیایو	Efsane	ئەفسانە
Efser	ئەفسەر	Ejî	ئەژی
Ejîn	ئەژین	Ekwan	ئەکوان
Elend 1	ئەلەند	Elwend 2	ئەلۆوند
Elwend	ئەلۆوند	Emek 3	ئەمەك
Embêz	ئەمبێز	Encam	ئەنجام
Encumen	ئەنجومەن	Endam	ئەندام
Endazyar	ئەندازیار	Engo 4	ئەنگۆ
Engîz	ئەنگیز	Ercumen	ئەرجومەن
Erdehan 5	ئەردەهان	ErdeĽan	ئەردەلان
Erdeşêr	ئەردەشێر	Erdeşîn	ئەردەشین
Erdewan	ئەردەوان	Erê	ئەری
Ergoş	ئەرگۆش	Erîn	ئەرین
Erîvan	ئەریشان	Eriwan	ئەریوان
Erjeng	ئەرزەنگ	Erkoş	ئەرکۆش
Ersan 6	ئەرسان	Erselan	ئەرسەلان
Ertevan 7	ئەرتەشان	Ervaz 8	ئەرفاز
Erxe 9	ئەرخە	Esp	ئەسپ
Estane	ئەستانە	Esto	ئەستۆ

1 Elend: Seretay azadî; beyanî; [fêcr be zmanî 'Erebî], (فجر به زمانی عەرەبی)، ئەلەند: سەرەتای ئازادی، بەیانی،

2 Elwend: Tîjfew ئەلۆوند: تیژفەو

3 Emek: [Wefa be zmanî 'Erebî], (وفاء به زمانی عەرەبی)، ئەمەك:

4 Engo: To, êwe, نیۆه، تۆ، ئەنگۆ:

5 Erdehan: Şarêkî kurde le Kurdistanî Bakûr, ئەردەهان: شارێکی کوردە لە کوردستانی باکوور،

6 Ersan: Hozêkî kurdî Bakûre, ئەرسان: هۆزێکی کوردی باکوور،

7 Ertevan: Yekê piştî rastî bigrê, ئەرتەشان: یەکێ پێشتی راستیی بگریت،

8 Ervaz: Hewraz, ئەرفاز: هەوراز،

9 Erxe: Piştîwan, ئەرخە: پێشتیوان،

Eşk	ئەشک	Eşkan 1	ئەشکان
Etruş	ئەتروش	Eumêd	ئومێد
Evan 2	ئەفان	Evîndar	ئەفیندار
Evrîst	ئەفرست	Ewgar	ئەوگار
Ewje 3	ئەوژە	Ewjen 4	ئەوژەن
Eyaz 5	ئەياز	Eyna 6	ئەینا
Eyvez 7	ئەیفەز	Ezman 8	ئەزمان
Ezmîr	ئەزمێر	Ezmun	ئەزمون

1 Eşkan: Dêyekî dîlgîre le nawçey Serdeşt le Kurdistanî Rojhelât,
ئەشکان: دێیەکی دلیگیرە لە ناوچەی سەردەشت لە کوردستانی رۆژھەلات

2 Evan: Ewan, ئەوان

3 Ewje: Behêz, بەھیز

4 Ewjen: Şkêner, bezêner, بەزینەر, شکینەر

5 Eyaz: Şne bay sardî şew, شەنبای ساردی شەو

6 Eyna: Tîn, twana, wre, ئەینا: تین, توانا, ورە

7 Eyvez: Amade, ئەیفەز: ئامادە

8 Ezman: Asman be şêwezarî Bakûrî, ئەزمان: ئاسمان بە شیوەزاری باکووری

ئى: Pîti Ê

→ → → → → → → → → → → → → → → 3			
Êge	ئێگە	Êlat 1	ئێلات
Êvar 2	ئێفار		

1 Êlat: Rewend; ew kesey deçête banemêr, ئێلات: رەوهند: ئەو کەسەى ئەچیتە بانەمەر

2 Êvar: Êware, ئێفار: ئێواره

ئى: Pîti Î

→ → → → → → → → → → → → → → → 6			
Îlam	ئیلام	Îma *	ئیمما
Îron	ئیرۆن	Îrwan	ئیروان
Îwas	ئىواس	Îwaz	ئىواز

* Îma: Hêma, ئیمما: هیمما

Pîtî F: ف

→ → → → → → → → → → → → → → → 31			
Felek	فه لھك	Ferahem 1	فه راههم
Feramoş	فه رامۆش	Feraşîn 2	فه راشین
Fereydun	فه ریدون	Fergird	فه رگرد
Ferhengê	فه رههنگ	Ferhad	فه رهاد
Ferkar 3	فه رکار	Ferman	فه رمان
Fersend 4	فه رسه‌ند	Feryad	فه ریاد
Ferzam 5	فه رزام	Ferzend	فه رزه‌ند
Ferzîn 6	فه رزین	Feî 7	فه ر
Fêrkar	فه رکار	Fêrs 8	فه ررس
Fêrxwaz	فه رخواز	Firman	فه رمان
Firsên	فه رسه‌ن	Firya	فه ریا
Firyad	فه ریاد	Firyar	فه ریار
Firyas 9	فه ریاس	Firzen	فه رزن
Frawan	فه راوان	Frehat	فه رهات
Frehoş	فه رهۆش	Frezan	فه رزان
Frozan	فه رۆزان		

1 Ferahem: Amade, saz, ساز , ناماده , فه راههم

2 Feraşîn: Hawînehewar be şêwezarî Badînî, هاوینه‌هه‌وار به شیوه‌زاری بادینی , فه راشین

3 Ferkar: Geyandnî ferman, گه‌یاندنی فه‌رمان , فه رکار

4 Fersend: Hel, derfet, ده‌رفه‌ت , هه‌ل , فه رسه‌ند

5 Ferzam: Şîyaw, lebar, له‌به‌ر , شیاو , فه رزام

6 Ferzîn: Wezîrî şetrenc, وه‌زیری شه‌تره‌نج , فه رزین

7 Feî: Be pît, به‌پیت , فه ر

8 Fêrs: Aza, qareman, قاره‌مان , فه ررس

9 Firyas: Be hanawe hatn, fryakewtn, فریاکه‌وتن , فه ریاس

Pîtî G: گ

→ → → → → → → → → → → → → → → 103			
Gała 1	گالا	Gara 2	گارا
Garo	گارو	Gargaro 3	گارگارو
Gate 4	گاته	Gava 5	گاڤا
Gavan	گافان	Gawan	گاوان
Gelan	گه لان	Gelbîn	گه لبین
Gelên	گه لیڤن	Gelvîn 6	گه نشین
Gemaro	گه مارو	Gence 7	گه نجه
Gencîne	گه نجینه	Genco	گه نجو
Gencalî	گه نجالیی	Geñal 8	گه پال
Gerdbîn	گه ردبین	Gerdelul	گه رده لول
Gerdî	گه ردیی	Gerdîn	گه ردین
Gerdun	گه ردون	Germîyan	گه رمیان
Gero 9	گه رو	Geros	گه رووس
Geş	گه ش	Geşbîn	گه شبین
Geşbîr	گه شبیر	Geşdar	گه شدار
Geştîn	گه شتین	Geştyar	گه شتیار

1 Gała: Hêrş, هێرش, گالا

2 Gara: Şaxêke le bakûr u rojhelâtî şarî Dihok le Kurdistanî Başûr [2151 metr] le astî deryawe berze w aîwanêt be ser Solav, Aşawa, Aneşkî w Bamefîn,

گارا: شاخیکه له باکوور و رۆژهه لاتى دهۆك له كوردستانى باشوور (٢١٥١ متر) له ئاستى دهرياوو بهرزو و

ئهروانىت به سه ر سولاف , ئاشاوو , ئانىشكى و بامه پنى

3 Gargaro: Hêlaney mel le kunî dar, گارگارو: هیلانهى مه ل له کونى دار,

4 Gate: Goranî, گاته: گۆرانى,

5 Gava: Kat, wext, وخت, گاڤا: كات ,

6 Gelvîn: Helwerîn, هه لوه رین, گه لبین:

7 Gence: Law, genc, گه نجه: لاو, گه نچ,

8 Geñal: Geñdey bê mebest, گه پال: گه ریده ی بی مه به ست,

9 Gero: Gundêkî Kurdistane ke rjêmî Ba's kawî kird, şaxêke le Kurdistanî Rojhelât,

گه رو: گوندیکى کوردستانه که رژیمی به عس کاو لی کرد. شاخیکه له کوردستانى رۆژهه لات

Gever 1	گەڤەر	Gewre	گەورە
Gewro	گەورۆ	Geylan	گەیلان
Gezo	گەزۆ	Ġênyan 2	گینیان
Ġilp 3	گپ	Gilya	گیلا
Girdo	گردۆ	Giring	گینگ
Girme	گرمە	Gişgir 4	گشگیر
Giştî	گشتیی	Giştpoş 5	گشتپۆش
Gizing	گزنک	Gizne 6	گزنە
Ġil 7	گیل	Ġiw 8	گیو
Ġiwer 9	گیوهر	Ġiyan	گیان
Ġiyanbaz	گیانباز	Ġiyanako	گیانکۆ
Ġiyanpak	گیانپاک	Ġiyanperwer	گیانپەرەور
Ġiyanpoła	گیانیپۆلا	Glar 10	گلار
Glîvan 11	گلیشان	Gmo 12	گمۆ
Gobend	گۆبەند	Gocar 13	گۆجار
Godar	گۆدار	Gomend	گۆمەند

1 **Gever:** Şarêk u kîwêstanêkî dîlgîre le Kurdistanî Bakûr, گەڤەر: شارێک و کۆیساتنیکێ دنگێره له کوردستانی باکوور,

2 **Ġênyan:** Hozêkî Kurdî jêr destî Turke, گینیان: هۆزێکی کوردی ژێر دەستی تورکە,

3 **Ġilip:** Hêlmet, hêrş, گپ: هەلمەت, هێرش,

4 **Gişgir:** [Şamîl be zmanî 'Erebî], گشگیر: (شامیل بە زمانی عەرەبی),

5 **Giştpoş:** Gerdûn, faza [be zmanî 'Erebî], گشتپۆش: گەردوون, (فضاء بە زمانی عەرەبی),

6 **Gizne:** Gulêkî کنار çem u rûbare, گزنە: گۆلێکی کەنار چەم و رووبارە,

7 **Ġil:** Nawî herêmêkî zor kone w hozêkî Kurde le nêwan Sengaw u Tuzxurmatu le Kurdistanî Başûr, گیل: ناوی هەرێمێکی زۆر کۆنە و هۆزێکی کوردە له نیوان سەنگاو و تازەخووماتو له کوردستانی باشوور

8 **Ġiw:** Nawî pîyawane, گيو: ناوی پیاوانەیه,

9 **Ġiwer:** Mêjûnûs, گيوهر: مێژوونووس,

10 **Glar:** Denke trê, çemî bçuk, گلار: دەنگە تری, چەمی بچوک,

11 **Glîvan:** Dawakar, skalakar, گلیشان: داواکار, سکالاکار,

12 **Gmo:** Çîyayeke le nawçey Şarezûr le Kurdistanî Başûr, گمۆ: چیاپه که له ناوچهی شاره‌زور له کوردستانی باشوور,

13 **Gocar:** Dêyeke le nawçey Bradost le Kurdistanî Başûr, گۆجار: دێیه که له ناوچهی برادۆست له کوردستانی باشوور

Goner 1	گۆنەر	Goran	گۆران
Goryan 2	گۆریان	Gosan 3	گۆسان
Goşan	گۆشان	Goşegîr	گۆشهگیر
Gotî 4	گۆتیی	Goto 5	گۆتۆ
Gova 6	گۆفا	Govan	گۆفان
Govend 7	گۆفەند	Govar	گۆفار
Gowend	گۆوەند	Goya 8	گۆیا
Goyan 9	گۆیان	Goyar 10	گۆیار
Goyînde	گۆینده	Goyje	گۆیژه
Gran	گران	Grêw 11	گریو
Grîsan	گریسان	Grota 12	گروتا
Guîbîn	گۆلبین	Guîbir	گۆلبر
Guîdo	گۆلدۆ	Guîp 13	گۆپ
Guînas	گۆئاس	Guîfeng	گۆلڤهنگ
Guman	گۆمان	Gurd	گورد

1 Goner: Kej, گۆنەر: کهژ

2 Goryan: Honîn, gorîn, گۆریان: هۆنین, گۆرین

3 Gosan: Gîyayekî deştîye, qalonçey sewzî baldar, گۆسان: گیایهکی دهشتییە, قالونچهی سهوزی بالدار

4 Gotî: Nawî konî Kurd buwe, گۆتیی: ناوی کۆنی کورد بووه

5 Goto: Nawî tîreyekî Kurde, گۆتۆ: ناوی تیرهیهکی کورده

6 Gova: Şayet, agadar le rûdawêk, گۆفا: شایهت, ناگادار له رووداوێک

7 Govend: Şaxêkî sext u dîlgîre le Berzan le piştî gundî Herguş,

گۆفەند: شاخیکی سهخت و دڭگیره له بهرزان له پشتی گوندی ههراگوش

8 Goya: Gêferewe, rawî ya qaeel [be zmanî 'Erebî], گۆیا: گێڤهروهه, راوی یا قائل (به زمانی عهربهی)

9 Goyan: Xêlêkî Kurdî azaye, گۆیان: خێلێکی کوردی نازایه

10 Goyar: Êşkgrî qelâ, گۆیار: ئێشکگری قهلا

11 Grêw: Grew: kêbîrkê, peyman bestn, barimte, گریو: گرهو: کێڤرکی, په یمان بهستن, بارمته

12 Grota: Kêwêke le Kurdistanî Rojhelat, گروته: کێوێکه له کوردستانی روژهلات

13 Guîp: Dêyekî Kurdistanî Başûre, گۆپ: دییهکی کوردستانی باشوره

Gurde	گورده	Gurdî 1	گوردیی
Gurun	گورون	Gurzan	گورزان
Guşad 2	گوشاد	Gvaîe 3	گشاه
Gvand 4	گشانده	Gvare 5	گشاره
Gwaya 6	گوایا		

1 Gurdî: Gîyanbexş be şêwezari Badînanî, (به شیوهزاری بادینانی)

2 Guşad: Frawan, awaîe, fre ya zor, فراوان ، ناوالا ، فره یا زور

3 Gvaîe: Komalî çekdar, کومه ئی چه کدار

4 Gvand: Hêl, هیل, گشانده

5 Gvare: Peîe hewrî katî bahar, پهل هوری کاتی بهار

6 Gwaya: Wa delên, gutrawe, wa debîstrêt, وا ده لئین ، گوتراوه ، وا ده بیستریت

Pîtî H: هـ

→ → → → → → → → → → → → → → → 208			
Hajaw	هاژاو	Hajê	هاژئ
Hajek 1	هاژەك	Hakar	هاكار
Haía 2	هالا	Hamno 3	هامنۆ
Hana	هانا	Handan	هاندان
Hander	هاندەر	Hano 4	هانۆ
Hapo 5	هاپۆ	Haîêz 6	هاپیز
Harîkar	هاریکار	Havî 7	هاڤیی
Havîn	هاڤین	Havar	هاڤار
Hawar	هاوار	Hawbend	هاوبه‌ند
Hawber	هاوبەر	Hawbeş	هاوبه‌ش
Hawbîr	هاوبیر	Hawçerx	هاوچه‌رخ
Hawçîr	هاوچر	Hawdem	هاودهم
Hawdîl	هاودل	Hawer	هاوهر
Hawêr 8	هاویر	Hawhêz	هاوهیز
Hawîn	هاوین	Hawjan	هاوژان
Hawêjer	هاوێژەر	Hawjîn	هاوژین
Hawjîr	هاوژیر	Hawkar	هاوکار
Hawko	هاوکۆ	Hawnşîn	هاونشین
Hawnyaz	هاونیاز	Hawnoî	هاونۆر
Hawpeyman	هاوپه‌یمان	Hawpişt	هاوپشت
Hawîra	هاوړا	Hawîrast	هاوړاست

1 Hajek: Hejandin, هه‌ژاندن, هه‌ژەك

2 Haía: Heval, dost, هه‌ڤال, دوست

3 Hamno: Hawîne hewarêke le şarî Merîwan, هه‌مینە‌هه‌وارێكه له شاری مەریوان, هامنۆ

4 Hano: Yarîder, یاریدەر, هانۆ

5 Hapo: Mam, مام, هاپۆ

6 Haîêz: Aîm, ئایم, هاپیز

7 Havî: Namo, نامۆ, هاڤیی

8 Hawêr: Le yektir cîyakirdnewe, her çwar la, dewre, هه‌ر چوار لا, ده‌وره, هاویر

Hawfraz	هاورپاز	Hawfeng	هاورپهنگ
Hawrê	هاورپ	Hawrêz	هاورپیز
Hawsa	هاوسا	Hawseng	هاوسهنگ
Hawser	هاوسهر	Hawswar	هاوسوار
Hawsoz	هاوسۆز	Hawşan	هاوشان
Hawta	هاوتا	Hawyar	هاویار
Hayar	هایار	Hawzar	هاوزار
Heda 1	هه‌دا	Hedar 2	هه‌دار
Hejan	هه‌ژان	Hejar	هه‌ژار
Hejaw	هه‌ژاو	Hejend 3	هه‌ژهند
Hejî 4	هه‌ژیی	Hejîn 5	هه‌ژین
Hejîr 6	هه‌ژییر	Hejyar 7	هه‌ژییار
Helar 8	هه‌لار	Helát	هه‌لأت
Helbest	هه‌لبه‌ست	Helbîn	هه‌لبین
Helbûn 9	هه‌لبوون	Helêdêr	هه‌لدیر
Helekok	هه‌له‌کۆک	Helemut 10	هه‌له‌موت
Helez 11	هه‌له‌ز	Helgurd	هه‌لگورد
Helker	هه‌لکه‌ر	Helkewt	هه‌لکه‌وت
Helko	هه‌لکۆ	Helmet	هه‌لمه‌ت
Helmetber	هه‌لمه‌تبه‌ر	Heo	هه‌ئۆ

1 Heda: Molet, derfet, ده‌رفه‌ت , ده‌رفه‌ت , ده‌دا

2 Hedar: Oqre, şad, aram, ئارام , شاد , ئوقره , هه‌دار

3 Hejend: Sersuîmên, سه‌رسوڤمێن , هه‌ژهند

4 Hejî: Şayîste, شایسته , هه‌ژیی

5 Hejîn: Hejan, هه‌ژان , هه‌ژین

6 Hejîr: Şaxêke le Kurdistanî Rojhelât, هه‌ژییر: شاخیکه له کوردستانی رۆژه‌لات

7 Hejyar: Hejar, lanewaz, لانه‌واز , هه‌ژییار

8 Helar: Tînî agr, تینی ناگر , هه‌لار

9 Helbûn: Helbûnî agr, هه‌لبوونی ناگر , هه‌لبوون

10 Helemut: Nawî şaxêke le Şarbajêf le Slêmanî, هه‌له‌موت: ناوی شاخیکه له شارباجێف له سلێمانی

11 Helez: Gîyayekî gela derzîye, هه‌له‌ز: گیایه‌کی گه‌لا دهرزییه

Hełsun 1	هه‌ئسون	Hełšo	هه‌ئشو
Hełwan 2	هه‌ئوان	Hełwêst	هه‌ئوئست
Hemewend	هه‌مه‌وه‌ند	Hemîşe	هه‌میشه
Êmrîn 3	حه‌مرین	Hemwar	هه‌موار
Hencîr	هه‌نجیر	Hendaz 4	هه‌نداز
Henderan	هه‌نده‌ران	Hendrên	هه‌ند‌رین
Hengaw	هه‌نگاو	Hengdost	هه‌نگ‌دوست
Hengê 5	هه‌نگی	Hengîn	هه‌نگین
Hengir	هه‌نگر	Hengyar	هه‌نگیار
Heřaw 6	هه‌پاو	Herd 7	هه‌رد
Herdan	هه‌ردان	Herde	هه‌رده
Herdem	هه‌رده‌م	Herdewan	هه‌رده‌وان
Herdewêl	هه‌رده‌وئیل	Herdên	هه‌ردین
Herdî	هه‌ردیی	Herdîn 8	هه‌ردین
Heres	هه‌ره‌س	Heřet	هه‌ره‌ت
Herewez	هه‌ره‌وه‌ز	Herêm	هه‌ریم
Herêz	هه‌ریز	Herġîz	هه‌رگیز
Herîn 9	هه‌رین	Herjîr	هه‌رژیر
Herman 10	هه‌رمان	Hermen	هه‌رمه‌ن
Hermin	هه‌رمین	Hersîn	هه‌رسین

1 Hełsun: Şaxêke le nawçey Şlêr, هه‌ئسۆن؛ شاخیکه له ناوچه‌ی شلیر

2 Hełwan: Şaxêke le Kurdistan, هه‌ئوان؛ شاخیکه له کوردستان

3 Êmrîn: Kêwî Êmrîn le Kurdistanî Başûr, حه‌مرین؛ کێوی حه‌مرین له کوردستانی باشوور

4 Hendaz: Rêkxer, andazyar, هه‌نداز؛ ریکخه‌ر، نه‌ندازیار

5 Hengê: Ew kate, ew sate, هه‌نگی؛ نه‌و کاته، نه‌و ساته

6 Heřaw: Nawçeyekî diġîr u berze le pişt Berzince, هه‌پاو؛ ناوچه‌یه‌کی د‌گ‌یره‌و به‌رزه له پشت به‌رزنجه

7 Herd: Çay sext, هه‌رد؛ چ‌یای سه‌خت

8 Herdîn: Silkirdnewe, هه‌ردین؛ سل‌کردنه‌وه

9 Herîn: Estêre, هه‌رین؛ نه‌ستیره

10 Herman: Xebat, هه‌رمان؛ خه‌بات

Hertuş 1	هه‌رتوش	Herve 2	هه‌رڤه
Heryad	هه‌ریاد	Heryas 3	هه‌ریاس
Herzalı	هه‌رزالی	Herzekar	هه‌رزه‌کار
Hesar 4	هه‌سار	Hesaran 5	هه‌ساران
Hest	هه‌ست	Hestyar	هه‌ستیار
Hestî	هه‌ستی	Heter 6	هه‌ته‌ر
Hevalı	هه‌فال	Hevar	هه‌فار
Hevay 7	هه‌فای	Hevnîr 8	هه‌فنی‌ر
Hevran 9	هه‌فران	Hevraz	هه‌فراز
Hevuk 10	هه‌فوک	Hewalı	هه‌وال
Hewar	هه‌وار	Hewêz	هه‌وی‌ز
Hewr	هه‌ور	Hewraman	هه‌ورامان
Hewraz	هه‌وراز	Hewrê	هه‌وری
Hewrî	هه‌وری	Heyas	هه‌یاس
Heynî	هه‌ینی	Heyşur 11	هه‌یشور
Heyv	هه‌یڤ	Heyvî 12	هه‌یڤی
Hêdî 13	هه‌یدی	Hêja	هه‌ی‌زا
Hêjar	هه‌ی‌زار	Hêkar 14	هه‌ی‌کار

1 Hertuş: Nawçeyêke le Kurdistan, هه‌رتوش: ناوچه‌یه‌که له کوردستان

2 Herve: Çalak, هه‌رڤه: چالاک

3 Heryas: Gundêkî Kurdistanê, هه‌ریاس: گوندیکی کوردستانه

4 Hesar: Gulêke le Kurdistan, هه‌سار: گولێکه له کوردستان

5 Hesaran: Komeley xur, هه‌ساران: کۆمه‌له‌ی خور

6 Heter: Bayexder, هه‌ته‌ر: بایه‌خدار

7 Hevay: Hawkar, هه‌فای: هاوکار

8 Hevnîr: Hawta, هه‌فنی‌ر: هاوت‌ا

9 Hevran: Spîdar, spîçnar, هه‌فران: سپیدار, سپیچنار

10 Hevuk: Bend, riste, هه‌فوک: به‌ند, رسته

11 Heyşur: Nawî şaxêkî bilinde le Kurdistanî Rojhelat, هه‌یشور: ناوی شاخیکی بلنده له کوردستانی رۆژه‌لات

12 Heyvî: Eumêd [Omêd], هه‌یڤی: ئومید (ئومید)

13 Hêdî: Aram, Leserxo, هه‌یدی: آرام, له‌سه‌رخو

14 Hêkar: Fêrker, fêkar, هه‌ی‌کار: فێرکەر, فێرکار

Hêmn	هیمن	Hêner	هینەر
Hêrî 1	هیری	Hêron	هیرۆن
Hêrş	هیرش	Hêvar 2	هیشار
Hêvî	هیشی	Hêwan 3	هیوان
Hêwr	هیور	Hêz	هیز
Hêzdar	هیزدار	Hiring 4	هرنگ
Hizr 5	هزر	Hîran	هیران
Hîrdar 6	هیردار	Hîwa	هیوا
Hocemêra 7	هۆجه میرا	Hogr	هۆگر
Hojîn 8	هۆژین	Hokan	هۆکان
Hokar	هۆکار	Hore	هۆره
Horên	هۆرین	Homan 9	هۆمان
Homer	هۆمه‌ر	Honer	هۆنەر
Honas	هۆناس	Hoser 10	هۆسەر
Hoşbîr	هۆشبیر	Hoşdar	هۆشدار
Hoşeng	هۆشه‌نگ	Hoşînan	هۆشینان
Hoşmen	هۆشمه‌ن	Hoşmend	هۆشمه‌ند
Hoşpak	هۆشپاک	Hoşwer	هۆشور
Hoşxwaz	هۆشخواز	Hoşyar	هۆشیار
Hoz	هۆز	Hozak 11	هۆزاک

1 Hêrî: Bê tawan, هیری: بی تاوان

2 Hêvar: Feylesuf, zana, هیشار: فهیله سوف ، زانا

3 Hêwan: Rizgarî, bextyarî, هیوان: رزگاری ، به‌ختیاری

4 Hiring: Hêz, هرنگ: هیز

5 Hizir: Hoş u bîr be şêwazarî Badînî, هزر: هۆش و بیر به‌شیوازی بادینی

6 Hîrdar: Hoşyar, هیردار: هۆشیار

7 Hocemêra: Nawî şarî Be'qube buwe le salî [572] y zayînî,
هۆجه‌میرا: ناوی شاری به‌عقوبه بووه له سالی (۵۷۲) ی زاینی

8 Hojîn: Rahatin, هۆژین: راهاتن

9 Homan: Serkirde, fermande, xoman, هۆمان: سه‌رکرده ، فه‌رمانده ، خۆمان

10 Hoser: Dêyeke le nawçey Botan, هۆسەر: دێیه‌که له ناوچه‌ی بۆتان

11 Hozak: Zana, هۆزاک: زانا

Hozan	هۆزان	Human *	هومان
Huner	هونه‌ر	Hunerbîn	هونه‌ربین
Hunercwan	هونه‌رجوان	Hunerdost	هونه‌ردۆست
Hunermend	هونه‌رمه‌ند	Hunernas	هونه‌رناس
Hunerwer	هونه‌روەر	Huzar	هوزار

* Human: Dûrbîn, هومان: دووربین

Pîtî J: ژ

→ → → → → → → → → → → → → → → 40			
Jajaw 1	ژاژاو	Jajlê	ژاژلی
Jakan	ژاکان	Jakaw	ژاکاو
Jalyan	ژالیان	Jawero	ژاوهرو
Jê 2	ژی	Jêla	ژیلا
Jêner	ژینه‌ر	Jêwan	ژیوان
Jêwe 3	ژیوه	Jîko 4	ژیکو
Jîlan 5	ژیلان	Jîle	ژيله
Jîlemo	ژيله‌مو	Jîlwan	ژیلوان
Jîn	ژین	Jîndar	ژیندار
Jînkari	ژینکاری	Jînkô	ژینکو
Jîno	ژینو	Jînşa	ژینشا
Jînşad	ژینشاد	Jînwar	ژینوار
Jîr	ژییر	Jîran	ژییران
Jîre	ژییره	Jîrko	ژییرکو
Jîro	ژیرو	Jîw 6	ژیو
Jîwar 7	ژیوار	Jîyanko	ژیانکو
Jîyar 8	ژییار	Jîyaw	ژییاو
Jora	ژورا	Julyan	ژولیان
Jwan	ژوان	Jwer 9	ژومر
Jyar	ژییار	Jyaw	ژییاو

1 Jajaw: Kanîyeke le nawçey Şarbajêf, ژاژاو: کانیه‌که له ناوچه‌ی شاربازێف

2 Jê: Petk, pet, gurîs, brîn be tîx, ewaney be Kirmancî qse eken,

ژی: پەتک، گوریس، برین به تیخ، ئەوانە‌ی به کرمانجی قسه نه‌که‌ن

3 Jêwe: Jîyanî şaristanyane, ژیه‌و: ژيانى شارستانيانە

4 Jîko: Jîyanî komel, ژیکو: ژيانى کۆمه‌ل

5 Jîlan: Gundêke le Badînan, ژیلان: گوندیکه له بادینان

6 Jîw: Zîndû, ژيو: زیندوو

7 Jîwar: Barî jîyan, çonyetî jîn, ژیار: بارى ژيان، چۆنییه‌تێ ژین

8 Jîyar: Şaristan be şêwezari Hewramî, ژیار: شارستان به شێوه‌زاری هه‌ورامان

9 Jwer: Berzî, ژومر: به‌رزى

Pîtî K: ك

→ → → → → → → → → → → → → → → 184			
Kaban	کابان	Kajan	کاژان
Kajaw	کاژاو	Kajwan	کاژوان
Kakan	کاکان	Kake	کاکه
Kakî	کاکیی	Kako	کاکۆ
Kakl	کاکل	Kakí	کاکل
Kakoí	کاکۆل	Kaía	کالا
Kalan	کالان	Kalyan 1	کالیان
Kame 2	کامه	Kameran	کامه ران
Kamjîn	کامژین	Kamkar 3	کامکار
Kamîrewa	کامپهوا	Kamûr 4	کاموور
Kamyar 5	کامیار	Kandîş 6	کاندیش
Kanebî	کانه بیی	Kanga	کانگا
Kanî	کانیی	Kanîlan 7	کانیلان
Kanyar	کانیار	Kanza	کانزا
Kapo 8	کاپۆ	Kara	کارا
Karame	کارامه	Karban	کاربان
Karbedest	کاربه دهست	Karbîn 9	کاربین
Karcwan	کارجوان	Karçak	کارچاک
Kardan	کاردان	Kardar 10	کاردار

1 Kalyan: Giryan be dengî berz, گریان به دهنگی بهرز

2 Kame: Meyîl, arezû, نارهزوو, مهیل, کامه

3 Kamkar: Be awat geştû, به ناوات گه‌یشتوو, کامکار

4 Kamûr: Sade, asayî, ناسایی, ساده, کاموور

5 Kamyar: Bextewer, به‌خته‌وهر, کامیار

6 Kandîş: Zanayekî Kurd buwe, زانایه‌کی کورد بووه, کاندیش

7 Kanîlan: Dolî pîf le kanî, دۆلی پر له کانی, کانیلان

8 Kapo: Hêlane, xanûy baldar, خانیوی بالدار, کاپۆ: هیلانه

9 Karbîn: Twanîn, توانین, کاربین

10 Kardar: Xawen kar, خاوه‌نکار, کاردار

Kardîna	كاردینا	Kardo	كاردۆ
Kardost	كاردۆست	Kardox	كاردۆخ
Kardoxî	كاردۆخیی	Kareman	كارهمان
Karên 1	كارین	Karêz	كاریز
Kargêf	كارگیر	Karîn	كارین
Karî 2	کاری	Karjîn	كارژین
Karko	كاركو	Karmend	كارمه‌ند
Karmest	كارمه‌ست	Karnas	كارناس
Karnyar 3	كارنیار	Karo	+كارۆ
Karok 4	كارۆك	Karox 5	كارۆخ
Karsaz	كارساز	Karus 6	كاروس
Karvan	كارفان	Karwan	كاروان
Karxil 7	كارخل	Karya	كاریا
Karyan	کاریان	Karzan	كارزان
Kasî	كاسیی	Kaso 8	كاسۆ
Kaşan	كاشان	Kaş 9	كاشه
Kaşme 10	كاشمه	Kavar 11	كافار
Kaw 12	كاو	Kawan	كاوان
Kawe	كاوه	Kawês	كاوئیس

1 Karên: Wirya, hoşyar, zîrek, كارین؛ وریا، هۆشیار، زیرهك

2 Karî: Sext, gran, كاری؛ سه‌خت، گران

3 Karnyar: Daxwazîkar, كارنیار؛ داخوازیکار

4 Karok: Şaxêke le Kurdistanî Başûr, كارۆك؛ شاخیکه له كوردستانی باشوور

5 Karox: Nawî şaxêkî sexte, كارۆخ؛ ناوی شاخیکى سه‌خته

6 Karus: Ġîyayekî bonxoşe legel penîr dexurêt, كاروس؛ گیایه‌كى بۆنخۆشه له گه‌ل په‌نیر ده‌خوریت

7 Karxil: Nawî Şarezûr buwe le salî [572] y zayînî, كارخل؛ ناوی شاره‌زوور بووه له سالى (٥٧٢) ى زاینیى

8 Kaso: Goçan, kontrîn nawî Kurde, کاسۆ؛ گۆچان، کۆنترین ناوی کورده

9 Kaş: Galîske, كاشه؛ گالیسكه

10 Kaşme: Core ġîyayekî bonxoşe, كاشمه؛ جۆره یایه‌كى بۆنخۆشه

11 Kavar: Herêm, كافار؛ هه‌رێم

12 Kaw: Lutkey zor berzî şax, كاو؛ لوتكه‌ى زۆر به‌رزى شاخ

Kaws 1	كاوس	Kaxîl 2	كاخيل
Kaya 3	كايا	Kazîwe	كازيوه
Kej	كهژ	Kejan	كهژان
Kejêl	كهژهل	Kejî	كهژيى
Kejnas	كهژناس	Kejnşîn	كهژنشین
Kejo 4	كهژۆ	Kejok 5	كهژۆك
Kejwest	كهژوهست	Kel 6	كهل
Kelar	كهلار	Kelîxan	كهليخان
Kelât 7	كهلات	Kelbez	كهلبهز
Kelos	كهلۆس	Kemend	كههمه‌ند
Kenar	كه‌نار	Kendaî 8	كه‌ندال
Kesan	كهسان	Keştî	كهشتيى
Keto 9	كه‌تۆ	Ketwan 10	كه‌توان
Kevok 11	كه‌فۆك	Kever 12	كه‌فه‌ر
Kewan	كه‌وان	Kewîsar	كه‌ويسار
Kewîs	كه‌وئۆس	Kewrîn	كه‌ورين
Keyan 13	كه‌يان	Keycur 14	كه‌يجور
Keyfî	كه‌يفيى	Keykaws	كه‌يكاوس

1 Kaws: Bêgerd كاوس: بېگه‌رد

2 Kaxîl: Sewzî çîmen كاخيل: سه‌وزى چيمه‌ن

3 Kaya: Serwer, paşa كايا: سه‌روهر, پاشا

4 Kejo: Pêst spî, كهژۆ: پيست سپيى

5 Kejok: Awrîşmî xaw, كهژۆك: ناوړيشمى خاو

6 Kel: Suçî berzî şax, كهل: سوچى به‌رزى شاخ

7 Kelât: Lutke, كهلات: لوتكه

8 Kendaî: Çal, kendeîan, كه‌ندال: چال, كه‌نده‌لان

9 Keto: Şaxêkî sexte le Şarbajêf le Slêmanî, كه‌تۆ: شاخيكى سه‌خته له شاربازيڤ له سليمانى

10 Ketwan: Çawdêr, كه‌توان: چاودير

11 Kevok: Kotr, كه‌فۆك: كوتر

12 Kever: Qedî kêw, كه‌فه‌ر: قه‌دى كيو

13 Keyan: Meznan, serweran, paşayan, كه‌يان: مه‌زنان, سه‌روهران, پاشايان

14 Keycur: Faziî be zmanî 'Erebî, كه‌يجور: (فاضل به زمانى عه‌ره‌بى)

Keywan	كه‌یوان	Keyxusrew	كه‌یخوسره‌و
Kêwan	كه‌یوان	Kêwger	كه‌یوگه‌ر
Kirdar	کردار	Kirde	كرده
Kirdok	کردۆك	Kirje 1	كرژه
Kılpe	كلپه	Kirman	كرمان
Kirmanc	كرمانج	Kirmaşan	كرماشان
Kispe	كسپه	Kıştkar	كشتكار
Kiştıyar	كشتیار	Kîşwer	كیشور
Kílo	كلۆ	Knêr	كنی‌ر
Ko	كو	Kobanî	كو‌بان‌ی
Kobîn	كو‌بین	Kobîr	كو‌بیر
Koçer	كو‌چەر	Kodar	كو‌دار
Kojan	كو‌ژان	Kojîn	كو‌ژین
Kojîr	كو‌ژی‌ر	Kolît 2	كو‌لیت
Kolneder	كو‌لنه‌ده‌ر	Komar	كو‌مار
Komas 3	كو‌ماس	Komîte	كو‌میته
Koî	كو‌پ	Koîal 4	كو‌پال
Koîaz	كو‌پاز	Koîek 5	كو‌په‌ك
Koîeng 6	كو‌په‌نگ	Koîê 7	كو‌پ‌ئ
Koîl 8	كو‌سان	Kosan 9	كو‌سان
Kosar 10	كو‌سار	Koseng	كو‌سه‌نگ

1 Kirje: Mrovî çalak u aza, gundêke le Kurdistanî Başûr,

كرژه: مروقی چالاک و نازا ، گوندیكه له كوردستانی باشوور

2 Kolît: Xanuyekî bçukî wek kux, hejarane, هه‌ژارانه ، هه‌ژارانه

3 Komaz: Xêlêke le Kurdistanî Rojhelat, خیلێكه له كوردستای رۆژه‌لات

4 Koîal: Dengî be komeî, ده‌نگی به‌كۆمه‌ئ

5 Koîek: Şaxêkî bilinde le Rewanduz, شاخێکی بلنده له ره‌واندۆز

6 Koîeng: Dêyekî Kurdîstane be manay [koy rengêkan], دێیه‌کی کوردستانه به‌مانای کۆی رهنگه‌کان

7 Koîê: Dêyekî nzîk Şeqlaweye, be manay komeîle rêyek, دێیه‌کی نزیک شه‌قلاوه‌یه ، به‌مانای کۆمه‌ئ رییه‌ك

8 Koîl: Şaxêke le Rewandûz, شاخێكه له ره‌واندۆز

9 Kosan: Zozan, cêgey zor befrgir, ژۆزان: جیگه‌ی زۆر به‌فرگر

10 Kosar: Şarêke le Kurdistan, کۆسار: شارێكه له كوردستان

Kosret	كۆسرهت	Koşan	كوشان
Koşk	كوşk	Koşyal 1	كوشیان 1
Koşyar	كوشیار	Kotel 2	كوتهل 2
Kovan	كوشان	Koyan	كويان
Koyar	كويار	Koyî	كویی
Kozal 3	كوزال	Kozan	كوزان
Krêkar	كريكار	Krêwe	كريوه
Krîv 4	كريف	Krîva 5	كريشا 5
Krîvo	كريفو	Kurdayetî	كوردایه تی
Kurde	كورده	Kurdewan	كوردهوان
Kurdî	كوردی	Kurdîn	كوردین
Kurdko	كوردكو	Kurdnas	كوردناس
Kurdo	كوردو	Kurdox	كوردوخ
Kurdxwaz	كوردخواز	Kuîgel	كوپگه ل
Kwajîn	كوژین	Kwanu 6	كوانو 6

1 Koşyal: Kurdî serbest, كوردی سهرهست

2 Kotel: Nawçeyekî dilîgîr u xoş le nzîk Surdaş le Slêmanî,
كوتهل: ناوچهیهکی دلگیر و خوشه له نزیک سورداش له سلیمانی

3 Kozal: Museyttîr be zmanî 'Erebî, (مسیطر به زمانی عهرهبی), كوزال

4 Krîv: Xizm, dost, دۆست, خزم, كريف

5 Krîva: Befêz, بهپیز, كريشا

6 Kwanu: Cêgey agr le zewî, كوانو: جیگهی ناگر له زهوی

Pîtî L: ل

→ → → → → → → → → → → → → → → 56			
Labaz 1	لاباز	Lacan 2	لاجان
Lafaw	لافاو	Lako	لاكۆ
Lala 3	لالا	Lale	لاله
Lalo	لالۆ	Lamon	لامۆن
Las	لاس	Lasar	لاسار
Laso 4	لاسۆ	Latar 5	لاتار
Lave	لاڤه	Law	لاو
Lawan	لاوان	Lawcwan	لاوجوان
Laçîn 6	لاچین	Lawçak	لاوچاك
Lawe	لاوه	Lawend	لاوه‌ند
Laweran 7	لاوهران	Lawêze 8	لاوێزه
Lawgûl	لاوگۆل	Lawîn 9	لاوین
Lawje 10	لاوژه	Lawk	لاوك
Lawkar	لاوكار	Lawko	لاوكۆ
Lawpak	لاوپاك	Lawwo 11	لاوۆ
Lawzan	لاوزان	Layen	لايه‌ن

1 Labaz: Hozêkî Kurde, **لاباز: هۆزێکی کوردە**

2 Lacan: Nawçeyekî Kurdistanê, **لاجان: ناوچه‌یه‌کی کوردستانه**

3 Lala: Tîreyekî Kurde le Kurdistanî Rojhelat, **لالا: تیره‌یه‌کی کوردە له کوردستانی رۆژه‌لات**

4 Laso: Ey cwan, **لاسۆ: ئە‌ی جوان**

5 Latar: Tle berdî gewre ke le berzayîyewe bixrête xwarewe,

لاتار: تله به‌ردی گه‌وره که له به‌رزاییه‌وه بخړیتته خواره‌وه

6 Laçîn: Nawçeyeke le Kurdistanî Rojhelat, **لاچین: ناوچه‌یه‌که له کوردستانی رۆژه‌لات**

7 Laweran: Dêyekî dilgîre le Kurdistan, **لاوهران: دێیه‌کی دلگیره له کوردستان**

8 Lawêze: Taze cwan, **لاوێزه: تازه‌جوان**

9 Lawîn: Çemêke le rojaway şarî Mehabad, **لاوین: چه‌میکه له رۆژئاوای شاری مه‌هاباد**

10 Lawje: Goranî, **لاوژه: گۆرانی**

11 Lawwo: Genc u cwan, **لاوۆ: گه‌نج و جوان**

Lazo 1	لازۆ	Lend 2	لەند
Lenger	لەنگەر	Leşkir	لەشکر
Lezgîn 3	لەزگین	Leven 4	لەقەن
Levend 5	لەقەند	Lewend 6	لەوهند
Lêhat	لێهات	Lêşaw	لێشاو
Lêvîn: 7	لێفین	Lêwje 8	لێوژە
Lêzan	لێزان	Lêzme	لێزمە
Lhon	لھۆن	Lîvok 9	لیفۆک
Lokan 10	لۆکان	Lolan	لۆلان
Lor	لۆر	Loîstan	لۆپستان
Luqman	لوقمان	Luî	لۆپ
Lûtke	لوتکە	Lvîn 11	لشین

1 Lazo: Cwan, لازۆ؛ جوان

2 Lend: Berz لەند؛ بەرز

3 Lezgîn: Rûxoş, çalak u bekar, لەزگین؛ رووخۆش؛ چالاک و بەکار

4 Leven: Lewen, Corêke le qamîşî barîk, لەقەن؛ لەوێ، جۆریکە لە قەمیشی باریک

5 Levend: Lawî cwan, çak u balâ berz, لەقەند؛ لاوی جوان، چاک و بالا بەرز

6 Lewend: Hêzêkî çek bedest, Lawçak, لەوهند؛ هێزێکی چەک بە دەست

7 Lêvîn: Pêkewe لێفین؛ پیکەو

8 Lêwje: Dêyekî dîlgîre le nawçey Balêk, لێوژە؛ دێیەکێ دڵگیرە لە ناوچەی بالەک

9 Lîvok: Kesêk zor daway şit bkat, لیفۆک؛ کەسێک زۆر داوای شت بکات

10 Lokan: Dêyeke le nawçey Bradost, لۆکان؛ دێیەکە لە ناوچەی برادۆست

11 Lvîn: Jûle لشین؛ جوولە

Pîtî M: م

→ → → → → → → → → → → → → → → 114			
Mabîr 1	مابیر	Mad	ماد
Mado	مادۆ	Maf	ماف
Mafbend	مافبەند	Mafbexş	مافبەخش
Mafbîn	مافبێن	Mafdar	مافدار
Mafder	مافدەر	Mafdost	مافدۆست
Mafgir	مافگیر	Mafko	مافکۆ
Mafnas	مافناس	Mafparêz	مافپارێز
Mafperist	مافپەرست	Mafperwer	مافپەرور
Mafrêwa	مافرەوا	Mafwer	مافور
Mafwîst	مافوێست	Mafxwaz	مافخواز
Mafyar	مافیار	Mafzan	مافزان
Mako 2	ماکۆ	Makok 3	ماکۆک
Makosa 4	ماکۆسا	Makûk	ماکووک
Makwan 5	ماکوان	Mam	مام
Mame	مامە	Mamend	مامەند
Mameş	مامەش	Mameyare 6	مامەیارە
Mamlê	ماملێ	Mamş	مامش
Mangir	مانگیر	Manyak 7	مانیاک

1 Mabîr: Nawî hozêkî Kurde, مابیر: ناوی هۆزێکی کورده

2 Mako: Şaxêke le Kurdistanî Bakûr, ماکۆ: شاخیکە لە کوردستانی باکوور

3 Makok: Nawî şaxêke le Kurdistan, ماکۆک: ناوی شاخیکە لە کوردستان

4 Makosa: Şaxêke le nawçey Hewlêr, ماکۆسا: شاخیکە لە ناوچەی شاری هەولێر

5 Makwan: Şaxêkî bilinde le Kurdistanî Rojhelât, ماکوان: شاخیکێ بێلنده لە کوردستانی رۆژھەلات

6 Mameyare: Nawî efserêkî azay Kurd buwe, girdêke le rojhelâtî şarî Slêmanî, Mameyare w Pîremêrd tîyaya nêjrawn, nawî pêşûy em girde [Gulân] buwe,

مامەیارە: ناوی ئەفسەرێکی نازای کورد بووه، گردێکە لە رۆژھەلاتی شاری سلێمانی، مامەیارەو پیرەمێرد تیا یا نیژاوان،

ناوی پیشووی ئەم گەردە (گولان) بووه

7 Manyak: Mandû, مانیاک: ماندوو

Masan	ماسان	Maşan 1	ماشان
Mawe	ماوه	Mawedan 2	ماوه‌دان
Maweran	ماوه‌ران	Mawêl	ماوێل
Mazêr 3	مازێر	Mazyar	مازیار
Mebest	مەبەست	Medhoş 4	مەدهۆش
Meîbend	مەئەبەند	Melewan	مەلەوان
Meîkenî 5	مەئەکنەنی	Mem	مەم
Memend: 6	مەمەند	Mend	مەند
Mendî	مەندی	Meng	مەنگ
Menguîr	مەنگور	Menmî 7	مەنمی
Mentik	مەنتەک	Merc	مەرج
Meram 8	مەرام	Merd	مەرد
Merdan	مەردان	Merdox	مەردۆخ
Merîwan	مەریوان	Merjîr 9	مەرزێر
Merze	مەرزە	Mestî	مەستی
Mesur	مەسور	Meşq	مەشق
Meşxel	مەشخەل	Mewda	مەودا
Meymend	مەیمەند	Mezda 10	مەزدا

1 Maşan: Gundêke le nawçey Şarbajêr, ماشان: گوندیکە لە ناوچەی شارباژێر,

2 Mawedan: Rêgedan, ماوه‌دان: رێگەدان,

3 Mazêr: Dar befûy gewre, مازێر: دار بەفۆوی گەورە,

4 Medhoş: Wşeyekî Farsîye be manay sergerdan, heyran, waqwîrmaw u bêhoş, مەدهۆش: وشەیکە فەرسییە بە مانای سەرەردان, حەیران, واقورماو و بێهۆش

5 Meîkenî: Nawî dêyekî kon buwe w êsta gefekêkî şarî Slêmanîye, مەئەکنەنی: ناوی دێیەکە کۆن بووە و نیستا گەڕیکی شاری سلێمانییە,

6 Memend: Nemr, مەمەند: نەمر,

7 Menmî: Hozêkî benawbangî Kurde, مەنمی: هۆزێکی بەناوبانگی کوردە,

8 Meram: Doz, mebestî dî, مەرام: دۆز, مەبەستی دێ,

9 Merjîr: Aware, derbeder, مەرزێر: ئاواره, دەربەدەر,

10 Mezda: Kurtikrawey [Ahura Mizda] ; xway çakey zerdeştîyekan, مەزدا: کورتکراوەی (ناھورا مزدا) : خوای چاکەی زەردەشتییەکان

Mezn	مه زن	Mêjû	میژوو
Mêraw	میږاو	Mêrxas 1	میږخاس
Mijde	مژده	Milko	ملکو
Misger	مسګەر	Misto	مستو
Mizgên	مزګین	Mizgî	مزګیی
Mîdya	میدیا	Mîhreban	میهره بان
Mîr	میر	Mîra 2	میرا
Mîran	میران	Mîrbend	میربه ند
Mîrdad	میرداد	Mîrdost	میردوست
Mîrko	میرکو	Mîrnşîn	میرنشین
Mîro	میرو	Mîrşad	میرشاد
Mîrwan	میروان	Mîrweys	میروویس
Mîrwîst	میرویست	Mîrxan	میرخان
Mîrxas	میرخاس	Mîryas	میریاس
Mîrza	میرزا	Mîvan	میشان
Mîwan	میوان	Molan 3	مولان
Môle	موله	Moryas	موریاس
Mrad	مراد	Mrov	مروډ
Mrovdst	مروډدوست	Mujan 4	موژان
Mujgan	موژګان	Mukiryan	موکریان
Mzur 5	مزور	Mzurî	مزوری

1 Mêrxas: Cwamêr, جوامیر, میږخاس

2 Mîra: Mîr, bangkirdnî mîr be rêzewe, میرا: میر, بانکردنی میر به ریزه وه

3 Molan: Temêkî şîne le dûrewe le şwêne qulemanî naw çîya bilindekan debînê,
مولان: ته میکی شینه له دووره وه له شوینه قوټه کانی ناو چیا بلندهکان دهبینی

4 Mujan: Birjang, برژانګ, موژان

5 Mzur: Rencder, ره نډدر, مزور

Pîtî N: ن

→ → → → → → → → → → → → → → → 113			
Nakam	ناکام	Nakaw	ناکاو
Nako	ناکو	Naleşkên	نالەشکین
Namdar	نامدار	Namewer	نامەوەر
Namo	نامۆ	Namrê 1	نامرێ
Nasraw	ناسراو	Nava	ناڤا
Navan	ناڤان	Navand	ناڤاند
Nawbangê	ناوبانگ	Nawçe	ناوچه
Nawdar	ناودار	Nawdeşt	ناودهشت
Nawdêr	ناودێر	Nawend	ناوه‌ند
Nawezînan 2	ناوه‌زینان	Nawko	ناوکۆ
Nawşaxan	ناوشاخان	Nawzenê	ناوزه‌نگ
Nayab	نایاب	Nayrî	نایری
Neberd	نەبەرد	Nebez	نەبەز
Nedar	نەدار	Nefdîn 3	نەفدین
Nehawend	نەهاوهند	Nehrî	نەهری
Nehro	نەهرۆ	Nejad 4	نەژاد
Nekeroz	نەکه‌روژ	Nelên 5	نەلێن
Nerdewan	نەردەوان	Nerdîn 6	نەردین
Nemr	نەمر	Nerîman 7	نەریمان

1 Namrê: Nawî pişder buwe le salî [572] y zayînî, ناوێ: ناوی پێش‌دەر بووه له ساڵی (٥٧٢) ی زاینیی

2 Nawezînan: Dêyeke le nawçey Bêtwatey ser be şarî Slêmanî, ناوه‌زینان: دێیه‌که له بی‌تواته‌ی سه‌ر به شاری سلێمانی

3 Nefdîn: Rizgarbûn, be amanc geyîşitn, نەفدین: رزگاربوون, به نامانج گه‌یشتن

4 Nejad: Regez, نەژاد: ره‌گه‌ز

5 Nelên: Meîbendêke le Kurdistan, نەلێن: مه‌ئبه‌ندیکه له کوردستان

6 Nerdîn: Degmen, نەردین: ده‌گمه‌ن

7 Nerîman: Dlêr, نەریمان: دلێر

Nerîn 1	نه‌رین	Nesrewt	نه‌سره‌وت
Netirs	نه‌ترس	Newaz	نه‌واز
Newazş	نه‌وازش	Newbehar	نه‌وبه‌هار
Newber	نه‌وبه‌ر	Newbexş	نه‌وبه‌خش
Newbîn	نه‌وبین	Newcwan	نه‌وجوان
Newe	نه‌وه	Newend	نه‌وه‌ند
Newer 2	نه‌وهر	Newîd	نه‌وید
Newjîn	نه‌وژین	Newjîr 3	نه‌وژیر
Newrêş 4	نه‌وره‌س	Newrêz	نه‌وره‌ز
Newrol	نه‌ورۆل	Newroz 5	نه‌ورۆز
Newşad	نه‌وشاد	Newşîrwan	نه‌وشیروان
Newtuî	نه‌وتۆل	Newzad	نه‌وزاد
Newzêr	نه‌وزێر	Nexşbend	نه‌خشبه‌ند
Nexçewan	نه‌خچه‌وان	Nexşewan	نه‌خشه‌وان
Nexşezan	نه‌خشه‌زان	Neyjen	نه‌یژمن
Nêçîrvan 6	نێچیرفان	Nêle 7	نێله
Nêze 8	نێزه	Ngîn 9	نگین
Nhêngir	نه‌ینگەر	Nijmar	نژمار
Nirxdar	نرخدار	Nîhad 10	نیهاد
Nîrwan	نیروان	Nîşan	نیشان
Nîşandar	نیشانداز	Nîştman	نیشتمان

1 Nerîn: Dij, neyar, re-e be zmanî Erebi (رای) به‌زمانی عه‌ره‌بی

2 Newer: Nizm, şaxêke le nawçey Şemêran, شاخیکه له ناوچه‌ی شه‌می‌ران

3 Newjîr: Jîrî nwê, ژیری نوێ

4 Newrêş: Law لاو

5 Newroz: Rojî nwê رۆژی نوێ

6 Nêçîrvan: Rawkar راوکار

7 Nêle: Dengî nêgr, دهنگی ناگر

8 Nêze: Sere rim, سه‌ره‌رم

9 Ngîn: Bext, به‌خت

10 Nîhad: Zêmîr be zmanî Erebi (ضمیر) به‌زمانی عه‌ره‌بی

Nîşteçê	نیشته جی	Nîvar 1	نیفار
Njo	نژۆ	Nma 2	نما
Nmawer 3	نماوهر	Nme 4	نمه
Nobar	نوبار	Nobaw	نوباو
Nojdar 5	نۆژدار	Nojen 6	نۆژهن
Noŕk	نۆرك	Notşe	نۆتشه
Nowdar	نۆودار	Nsar	نसार
Nşîn	نشین	Nûser	نووسهر
Nûsyar 7	نووسیار	Nvar 8	نفار
Nwê	نوی	Nwêkar	نویکار
Nwêner	نۆینهەر	Nwêrû	نۆیروو
Nwêşa	نۆیشا	Nwêxwaz	نۆیخواز
Nyaz	نیاز	Nyazcwan	نیازجوان
Nyazmend	نیازمهند	Nyazperwer	نیازپهروهر
Nyazsaz	نیازساز	Nyer 9	نیهر
Nza 10	نزا	Nzan 11	نزان
Nzar 12	نزار		

1 Nîvar: Nwêkar, نیفار: نویکار

2 Nma: Dîmen, نما: دیمهن

3 Nmawer: Belge, نماوهر: به لگه

4 Nme: Leserxo, نمه: له سه رخۆ

5 Nojdar: Pzîşk, نۆژدار: پزیشک

6 Nojen: Nwêkirdnewe, نۆژهن: نویکردنه وه

7 Nûsyar: Sernûser, نووسیار: سه رنووسهر

8 Nvar: Taze dahatû, nwêkar, نفار: تازه داهاتوو, نویکار

9 Nyer: Dêyeke ser be şarî Sney Kurdistanî Rojhelât, نیار: دئییه که سه ر به شاری سنه ی کوردستانی رۆژهه لات

10 Nza: Du'a, dawa le xwa, نزا: دوعا, داوا له خوا

11 Nzan: Mijde, hewalî xoş, نزان: مژده, هه والی خوش

12 Nzar: Cêgeyek le berzî şax u kêw ke ber sêbere w kemtir hetawî lêdeda,
نزار: جیه یه که له به رزی شاخ و کیو که به ر سبیره وه که متر هه تاوی لێدهدا

Pîtî O: ئۆ

→ → → → → → → → → → → → → → → 10			
Omêd	ئۆمىد	Omêdbexş	ئۆمىدبەخش
Omêdko	ئۆمىدكۆ	Omêdewar	ئۆمىدەوار
Omêdxwaz	ئۆمىدخواز	Ormê 1	ئۆرمى 1
Orfe	ئۆرفە	Orvan	ئۆرۋان
Oryas 2	ئۆرياس	Osa	ئۆسا

1 Ormê: Şarêkî kurde le Kurdistanî Rojhelat, ئۆرمى: شاریکی کوردە لە کوردستانی رۆژھەلات

2 Oryas: Gîyandarêke le komeley ask, ئۆرياس: گيانداریکە لە کۆمەلەى ناسک

Pîtî P: پ

→ → → → → → → → → → → → → → → 192			
Pabend	پابه‌ند	Paçvezan 1	یاچفه‌زان
Padaşt	پادا‌شت	Pagzade	پاگزاده
Pajer 2	پاژەر	Pak	پاك
Pakar 3	پاكار	Pakaw	پاكاو
Pakdîl	پاك‌دیل	Pakiî 4	پاکیل
Pako	پاكو	Paksaz	پاك‌ساز
Pakzad	پاك‌زاد	Palal 5	پالال
Palo	پالو	Paîa	پالا
Paîan 6	پالان	Paîanî 7	پالانی
Paîaw	پالاو	Paîawt,	پالوت
Paîe 8	پاله	Paîewan	پاله‌وان
Paîner	پالنه‌ر	Pamêr	پامیر
Parastin	پاراستن	Paraw	پاراو
Paîezan	پاره‌زان	Parêz	پاریز
Parêzer	پاریزه‌ر	Parsa 9	پارسا
Pasar	پاسار	Pasewan	پاسه‌وان
Paşa	پاشا	Paşar	پاشار
Pataw	پاتاو	Pavêl	پاقیل
Pawe	پاوه	Pawend	پاوه‌ند
Payar	پایار	Payan	پایان

1 Paçvezan: Werêgêr (مترجم به زمانی عه‌ره‌بی), [mutercim be zmanî 'Eerebî],

2 Pajer: Kolêke, stun, ستون, کۆله‌که, پاژەر:

3 Pakar: Karkerî pak, xulamî hemîşe amade, غولامی هه‌میشه ناماده, پاكار: كاركه‌ری پاك ,

4 Pakîl: Hander, agr xoşker, ناگرخوشكه‌ر, پاکیل: هاندەر, ناگرخوشكه‌ر

5 Palal: Gulêkî Kurdistanîye, گۆلیکی کوردستانییه, پالال:

6 Paîan: Hozêkî Kurde, هۆزێکی كوردە, پالان:

7 Paîanî: Bareber, takêkî (hozi Paîan) e ke hozêkî Kurde, هه‌كه‌ هۆزێکی كوردە, پالانی: باره‌به‌ر, تاکیکی (هۆزی پالان)

8 Paîe: Krêkarî kîştukaî, کریکای کشتوکال, پاله:

9 Parsa: Pîyawçak, [zahîd be zmanî 'Eerebî], (زا‌ه‌د به زمانی عه‌ره‌بی), پارسا: پیاوچاك

Paye	پایه	Payebend	پایه‌بەند
Payeberz	پایه‌به‌رز	Payedar	پایه‌دار
Payîz	پاییز	Pazok	پازۆک
Pejar	په‌ژار	Pelamar	په‌لامار
Pena	په‌نا	Penaber	په‌نابه‌ر
Penaga	په‌ناگا	Penage	په‌ناگه
Pengaw	په‌نگاو	Penhan	په‌نهان
Perêz	په‌رێز	Perstar 1	په‌رستار
Perjîn	په‌رژین	Peroş	په‌رۆش
Perwer	په‌روه‌ر	Perwerde	په‌روه‌رده
Perwêz	په‌روێز	Pesêw 2	په‌سیو
Pesend	په‌سه‌ند	Peseng	په‌سه‌نگ
Pesn	په‌سن	Peşêw	په‌شیو
Petlîs 3	په‌تلیس	Pexş	په‌خش
Peyam	په‌یام	Peyamber	په‌یامبه‌ر
Peyamnêr	په‌یامنی‌ر	Peyampak	په‌یامپاک
Peyber	په‌یبه‌ر	Peycor 4	په‌یجۆر
Peydoz 5	په‌یدۆز	Peyk 6	په‌یک
Peykan	په‌یکان	Peykar	په‌یکار
Peyker	په‌یکه‌ر	Peykolí	په‌یکۆل
Peyman	په‌یمان	Peymanbend	په‌یمانبه‌ند
Peymancwan	په‌یمانجوان	Peymançak	په‌یمانچاک
Peymandost	په‌یماندۆست	Peymannêr	په‌یماننی‌ر
Peymanpak	په‌یمانپاک	Peymanşa	په‌یمانشا

1 Perstar: Yarîderî nexoš, 'abîd be zmanî 'Erebî, (په‌رستار: یاریده‌ری نه‌خۆش (عابد به‌ زمانی عه‌ره‌بی)

2 Pesêw: Pena, qujbin, (په‌سیو: په‌نا, قوژبن

3 Petlîs: Nawçeyekî kurde le Kurdistanî Bakûr, (په‌تلیس: ناوچه‌یه‌کی کورده له کوردستانی باکوور

4 Peycor: Twêjerewe, kolêrwe, şwênêgêr, (په‌یجۆر: توێژه‌ره‌وه, کۆله‌ره‌وه, شوینیگێر

5 Peydoz: Dozerewe, (په‌یدۆز: دۆزه‌ره‌وه

6 Peyk: Nameber, (په‌یک: نامه‌به‌ر

Peyfrew	پهیرهو	Peyta 1	پهیتا
Peyv 2	پهیف	Peywen	پهیهون
Peywend	پهیهوند	Peywest	پهیهوست
Pezêr 3	پهزیر	Pêbaz	پیباز
Pêjan 4	پیژان	Pêl 5	پیل
Pêlu	پیلو	Pênas	پیناس
Pênaw	پیناو	Pêncwên	پینجوين
Pêro	پیرۆ	Pêrs	پیرس
Pêrst 6	پیرست	Pêmaalk	پیمالك
Pêşber	پیشبر	Pêşbwar	پیشبوار
Pêşdar	پیشدار	Pêşewa	پیشهوا
Pêşewer	پیشهوهر	Pêşîn	پیشین
Pêşkan	پیشکان	Pêşkar	پیشکار
Pêşkewt	پیشکەوت	Pêşkewtin	پیشکەوتن
Pêşmar 7	پیشمار	Pêşmerg	پیشمه‌رگ
Pêşmerge	پیشمه‌رگه	Pêşeng	پیشه‌نگ
Pêško	پیشکو	Pêşfrew	پیشرهو
Pêşwar	پیشوار	Pêşwaz	پیشواز
Pêşwer	پیشوهر	Pêşxer	پیشخهر
Pêşyar	پیشیار	Pêwar 8	پیوار
Pêwer	پیوهر	Pêwîst	پیویست
Pêzan	پیژان	Pîlnê	پلنگ
Pîlnêgan	پلنگان	Pîrhest	پرہه‌ست

1 Peyta: Berdewam, bê psanewe, بی‌پسانه‌وه، به‌رده‌وام، په‌یتا؛ به‌رده‌وام، بی‌پسانه‌وه

2 Peyv: Qse, wte, وته، په‌یف؛ قسه، وته

3 Pezêr: Rezamend, ره‌زامه‌ند، په‌زیر؛ ره‌زامه‌ند

4 Pêjan: Karî pêj wek: nanpêjan ya xiştêpêjan, نان پیژان یا خشت پیژان، کار پیژان؛ کار پیژان یا خشت پیژان

5 Pêl: Şepol, شە پۆل، پیل؛ شە پۆل

6 Pêrist: Nawerokî ktêb, ناوهرۆکی کتیب، پیرست؛ ناوهرۆکی کتیب

7 Pêşmar: Dawakar le dadga, Mudde'î be zmanî 'Erebî, (مدعی به‌زمانی عهره‌بی)، داواکار له دادگا، پیشمار؛ داواکار له دادگا، مدعی به‌زمانی عهره‌بی

8 Pêwar: Sîmbol, [Al-Remz be zmanî 'Erebî], (الرمز به‌زمانی عهره‌بی)، پیوار؛ سیمبول (الرمز به‌زمانی عهره‌بی)

Pîrhoş	پِرھۆش	Pîrnaw	پِرناو
Pîrno 1	پِرئۆ	Pirsa	پِرسا
Pirsyar	پِرسیار	Pîrtew	پِرتهو
Pispoîr	پِسپۆر	Pişder	پِشدر
Pişkdar	پِشکدار	Pişko	پِشکۆ
Pişkut	پِشکوت	Pişte 2	پِشته
Piştgîr	پِشتگیر	Piştiwan	پِشتیوان
Piştko	پِشکۆ	Pişto	پِشتۆ
Piştyar	پِشتیار	Pişwan	پِشوان
Pîlan	پِیلان	Pîran 3	پِیران
Pîrbal	پِیربال	Pîremegrun	پِیرمه‌گرون
Pîremêrd	پِیرمه‌یێرد	Pîrer 4	پِیرەر
Pîrê 5	پِیری	Pîrmam 6	پِیرمام
Pîro	پِیرو	Pîron 7	پِیروڤ
Pîrot 8	پِیروټ	Pîşe	پِیشه
Pîšo	پِیشۆ	Pîrwan 9	پِیروان
Pît	پِیت	Pîtan 10	پِیتان
Pîwar	پِیوار	Pîryad	پِیریاد
Poła	پۆلا	Polakar	پۆلاکار
PoLAYîn	پۆلایین	Polîn	پۆلین
Poşo 11	پۆشۆ	Pozî	پۆزی

1 Pîrno: Belge, به‌نگه, پِرئۆ

2 Pişte: Dêyeke le nawçey Pişder u Derbendîxan, پِشته: دێیه‌که له ناوچهی پِشدر و دهربه‌ندیخان

3 Pîran: Dêyeke le naw şaxekanî Hewraman, پِیران: دێیه‌که له ناو شاخه‌کانی هه‌ورامان

4 Pîrer: Dêyeke le nawçey Koye le Kurdistanî Başûr, پِیرەر: دێیه‌که له ناوچهی کۆیه له کوردستانی باشوور

5 Pîrê: Nawî Pîremegrun, پِیری: ناوی پِیرمه‌گرونه

6 Pîrmam: Şaxêke le nawçey şarî Hewlêr, پِیرمام: شاخه‌که له ناوچهی شاری هه‌ولێر

7 Pîron: Merd, پِیروڤ: مەرد

8 Pirot: Merd, aza, پِیروټ: مەرد, ئازا

9 Pîrwan: Rubarêke le Kurdistanî Rojhelât, پِیروان: روباریکه له کوردستانی رۆژه‌لات

10 Pîtan: Gom, [burke be zmanî 'Erebî], پِیتان: گۆم (برکه به زمانی عەرەبی)

11 Poşo: Nawî kroûkî darîgwêz, پۆشۆ: ناوی کرۆکی دارگۆیز

Pușên	پوشین	Prêj 1	پریژ
Prîs	پریس	Pîrîşk	پیشک
Pîroje	پروژه	Prot 2	پروت
Pîruşk	پروشک	Pşû	پشوو
Ptew	پتهو	Puşu	پوشو
Puxt	پوخت	Puxte	پوخته
Pwaz	پواز	Pzîske 3	پزیسکه

1 Prêj: Berubodar, piŕ kelk, پریژ: به روبودار، پر که کک

2 Prot: Hewrger, هه ورگه ر، پروت

3 Pzîske: Pîrîşkey agr, پزیسکه: پریسکه‌ی ناگر، پزیشکه

Pîti Q: ق

→ → → → → → → → → → → → → → → 17			
Qareman	قارمان	Qedare 1	قه‌داره
Qelâ	قه‌لا	Qelbez	قه‌لبه‌ز
Qelender 2	قه‌له‌ندەر	Qelxan	قه‌لخان
Qendîl	قه‌ندیل	Qeŕal 3	قه‌رال
Qeşan 4	قه‌شان	Qeşeng	قه‌شه‌نگ
Qeyteran 5	قه‌یتهران	Qeytul	قه‌یتول
Qeywan 6	قه‌یوان	Qonaĥ	قوناغ
Qubad 7	قوباد	Qurban	قوربان
Qurbanî	قوربان‌یی		

1 Qedare: Şimsêr, قه‌داره: شمشیر

2 Qelender: Feqîr, belengar, derwêş, bestezman u bê zyan,

قه‌له‌ندەر: فه‌قیر، به‌له‌نگار، ده‌رویش، به‌سته‌زمان و بی‌زیان

3 Qeŕal: Şa, împfator, قه‌رال: شا، نیمپراتور

4 Qeşan: Dêyekî dîlgîre le nawçey Mawet le şarî Slêmanî, قه‌شان: دێیه‌کی دلیگیره له ناوچه‌ی ماوه‌ت له شاری سلیمانی

5 Qeyteran: Gîyayekî dermane bo gurçîle, قه‌یتهران: گیایه‌کی ده‌رمانه بو گورچيله

6 Qeywan: Nawî kêwêke le nawçey Slêmanî, قه‌یوان: ناوی کیویه‌که له ناوچه‌ی سلیمانی

7 Qubad: Beyanî zû be şêwezari Bakûrî, قوباد: به‌یانی زوو به‌شیوه‌زاری باکووری

Pîti R: ر

Le zmanî Kurdyâ hemû (R) êyek le seretay wşeda qellewe, boye pêwîstî be (^) nîye le ser (R) eke dabnrê.

له زمانى كورديا هه‌موو (ر) ي‌يه‌ك له سه‌ره‌تاي وشه‌دا قه‌له‌وه ، بۆيه پي‌ويستى به ( ) نيبه له ژي‌ر (ر) ي‌يه‌كه دابنري.

→ → → → → → → → → → → → → → → 200

Rabe	رابه	Raber	رابهر
Rabêj	رابيژ	Rabîn	رابين
Rabgar 1	رابگار	Rabûn 2	رابوون
Rade	rade	Ragr	راگر
Rahîn	راهين	Rahoz 3	راهۆز
Rajan	راژان	Raje 4	راژه
Rajen	راژهن	Rajêr 5	راژي‌ر
Rajor 6	راژۆر	Rajyar 7	راژيار
Rakan	راكان	Rakar 8	راكار
Rako 9	راكۆ	Ram 10	رام
Rama 11	راما	Ramâl	رامال
Raman 12	رامان	Ramaw	راماو
Ramên	رامين	Ramen 13	رامهن

1 Rabgar: Rêbwar, ري‌يوار, رابگار

2 Rabûn: Berhelîst, به‌ره‌ه‌ست, رابوون

3 Rahoz: Raberî hoz, راهۆز, رابه‌رى هۆز

4 Raje: Xizmetguzarî, şaxêke le nawçey Ranye le Slêmanî, راژه: خزمه‌تگوزاري, شاخه‌كه له ناوچه‌ى رانيه له سليمانى

5 Rajêr: Başûr, باشوور, راژي‌ر

6 Rajor: Deselâtdar, ده‌سه‌لاتدار, راژۆر

7 Rajyar: Rêgay şarstanî ya jyarî, راژيار: ري‌گاي شارستاني يا ژياري

8 Rakar: Karbêfêker, کاربه‌ري‌که‌ر, راکار

9 Rako: Ray giştî, راکۆ: راي گشتي

10 Ram: Hogr, هوگر, رام

11 Rama: Xeyal, خه‌يال, راما

12 Raman: Matbûn u bîrkirdnewe, lebîrçûn, sersufman, سامان: ماتبوون و بي‌رکردنه‌وه, له‌بي‌رچوون, سه‌رسوپمان

13 Ramen: Aram, hêmn [Avêsta], رامهن: آرام, هيمن (ناخيستا)

Ramîn 1	رامین	Ramyar	رامیار
Ranko	رانکو	Ranma 2	رانما
Ranu 3	رانو	Ranyar	رانیار
Rapeî	راپه‌پ	Rapeîin	راپه‌پین
Rasa 4	راسا	Rasan 5	راسان
Raser 6	راسهر	Rast	راست
Rastaî 7	راستال	Rastgir	راستگر
Rastî	راستی	Rapaî	راپال
Raspêr 8	راسپیر	Rastgo	راستگو
Rastyar	راستیار	Raşen	راشه‌ن
Raşêr	راشیر	Raşkaw	راشکاو
Raver	رافهر	Ravîn	رافین
Ravyar 9	رافیار	Rawbêr 10	راوییر
Rawçî	راوچی	Rawend 11	راوهند
Rawendî	راوهندی	Rawêj	راویژ
Rawêr	راویر	Rawkar	راوکار
Rawker	راوکه‌ر	Rawyar	راویار
Rawyer 12	راویهر	Raz	راز

-
- 1 Ramîn: Bîrkerewe, بیرکه‌زه‌وه, رامین
2 Ranma: Şareza, شاره‌زا, رانما
3 Ranu: Rêgay nwê, رینگای نوی, رانو
4 Rasa: Rastewxo, راسته‌وخو, راسا
5 Rasan: Berengarbûn, به‌ره‌نگاریبوون, راسان
6 Raser: Bîlind, بلند, راسهر
7 Rastaî: Mrovî rast, مروقی راست, راستال
8 Raspêr: Xawenî rasparde, خاوه‌نی راسپارده, راسپیر
9 Ravyar: Rawker, راوکه‌ر, رافیار
10 Rawbêr: Darewen, داره‌وان, راوییر
11 Rawend: Xêlêkî Kurde, خیلکی کورده, راوهند
12 Rawyer: Rêbwar, ریبوار, راویهر

- 1 **Razbîn:** Razan u amadebûn, رازبîn و نامادهبوون
- 2 **Razwan:** Çîrokwî, رازوان: چیرۆکخوان
- 3 **Razyar:** Hawdem, رازیار: هاو دەم
- 4 **Reha:** Serbest, ره‌ها: سه‌ره‌ست
- 5 **Reman:** Çîyayekî Kurdistanê, ره‌مان: چیا یه‌کی کوردستانه
- 6 **Rend:** Mîrxas, pyawçak, dêwane, ره‌ند: میرخاس، پیاوچاک، دیوانه
- 7 **Renwêr:** Sazgar, ره‌نویڕ: سازگار
- 8 **Rewaz:** Rêbaz, ره‌واز: رێباز
- 9 **Rewend:** Koçer, koçber, qelâyeke le Kurdistan, ره‌وه‌ند: کۆچەر، کۆچبەر، قه‌لایه‌که له کوردستان
- 10 **Rewêl:** Koçer, ره‌وێل: کۆچەر
- 11 **Rewş:** Zînet, ره‌وش: زینەت

Rexş	ره‌خش	Rexşo	ره‌خشۆ
Rez	ره‌ز	Rezban	ره‌زبان
Rezber	ره‌زبه‌ر	Rezbiîr	ره‌زبه‌ر
Rezçin	ره‌زچن	Rezdar	ره‌زدار
Rezevan	ره‌زه‌شان	Rezewan	ره‌زه‌وان
Rê	رێ	Rêbaz	رێ‌باز
Rêbend	رێ‌به‌ند	Rêbendan 1	رێ‌به‌ندان
Rêbest	رێ‌به‌ست	Rêber	رێ‌به‌ر
Rêbîn	رێ‌بین	Rêbîr	رێ‌بیر
Rêbwar	رێ‌بوار	Rêçkan	رێ‌چکان
Rêdan	رێ‌دان	Rêdar	رێ‌دار
Rêdoz	رێ‌دۆز	Rêga	رێ‌گا
Rêge	رێ‌گه	Rêgezan	رێ‌گه‌زان
Rêjan	رێ‌ژان	Rêjaw	رێ‌ژاو
Rêjen	رێ‌ژهن	Rêjew 2	رێ‌ژهو
Rêjî	رێ‌ژی	Rêjîn	رێ‌ژین
Rêjîr 3	رێ‌ژیر	Rêjmend	رێ‌ژه‌مه‌ند
Rêjwan	رێ‌ژوان	Rêjyar	رێ‌ژی‌ار
Rêk	رێ‌ك	Rêkan 4	رێ‌كان
Rêkar	رێ‌كار	Rêkewt	رێ‌كه‌وت
Rêkpoş	رێ‌كه‌پۆش	Rêkxer	رێ‌كه‌خه‌ر
Rênas	رێ‌ناس	Rêner 5	رێ‌نه‌ر
Rênma	رێ‌نما	Rênwar 6	رێ‌نوار
Rênnya	رێ‌نیا	Rêrew	رێ‌ره‌و

1 Rêbendan: Nawî mangêkî Kurdîye, رێ‌به‌ندان: ناوی مانگیکی کوردییە

2 Rêjew: Be pît u bereket, رێ‌ژهو: به پیت و به‌ره‌که‌ت

3 Rêjîr: Rêbazî hoşyarî, رێ‌ژیر: رێ‌بازی هوشیاری

4 Rêkan: Dêyeke le nawçey Şlêr le Pêncwên, رێ‌كان: دێ‌یه‌كه له ناوچه‌ی شلێر له پێنجوین

5 Rêner: Befêweber, رێ‌نه‌ر: به‌رێ‌وه‌به‌ر

6 Rênwar: Rêfoşinker, رێ‌نوار: رێ‌فۆش‌نكه‌ر

Rêsa 1	رېسا	Rêşîn 2	رېشین
Rêşwan	رېشوان	Rêvan 3	رېشان
Rêvas	رېشاس	Rêvîn 4	رېشین
Rêwan	رېوان	Rêwas	رېواس
Rêwar	رېوار	Rêz	رېز
Rêzdar	رېزدار	Rêzgir	رېزگر
Rêzyar	رېزیار	Rijd 5	رژد
Rijwan	رژوان	Riskan 6	رسان
Rizgar	رزگار	Rizkan 7	رزکان
Rjêm	رژیم	Rnêw 8	رنیو
Rnu 9	رنو	Roj	رۆژ
Rojan	رۆژان	Rojawa	رۆژئاوا
Rojbaş	رۆژباش	Rojbeyan	رۆژبەیان
Rojdyar	رۆژدیار	Rojhelat	رۆژهەلات
Rojgar	رۆژگار	Rojwan	رۆژوان
Rojyar	رۆژیار	Roman	رومان
Rostem	رۆستەم	Roşn	رۆشن
Roşnbîr	رۆشنبیر	Rove 10	رۆڤه
Rovyar 11	رۆڤیار	Royar 12	رۆیار

1 Rêsa: Rê w şwênî baw le naw komel, رېسا: رېوشوینی باو له ناو کۆمەڵ

2 Rêşîn: Dêyeke le Şarezûr, رېشین: دێیەکه له شارەزور

3 Rêvan: Rêgay xoşewîst, رېشان: رێگای خۆشه‌ویست

4 Rêvîn: Rêgay xoşewîst, رېشین: رێگای خۆشه‌ویست

5 Rijd: Hewrazî sext, رژد: هه‌ورازی سه‌خت

6 Riskan: Drustbûnî sruşt, ريسان: دروستبوونی سروشت

7 Rizkan: Nawî hozêkî Kurde, رزکان: ناوی هۆزێکی کوردە

8 Rnêw: Berhemhênan, رنیو: به‌رهمه‌هێنان

9 Rnu: Klîle befir, رنو: کلێله به‌فر

10 Rove: Kfêwe be bawe, رۆڤه: کرفیوه به‌ باوه

11 Rovyar: Şaroçkeyeke nzîk Berdefeş le şarî Hewlêr, رۆڤیار: شارۆچکەیه‌که نزیك به‌رده‌رده‌ش له شاری هه‌ولێر

12 Royar: Rêbwar, رۆیار: رېیوار

Rozî	رۆزى	Rûbîn	رووبىن
Rûdaw	رووداو	Rûkar	رووکار
Rûn	روون	Rûnas	رووناس
Rûnbîr	روونبىر	Ruwaî 1	روواى
Ruwankar 2	رووانکار	Ruwanser	رووانسەر
Rwand	رواند	Rwange 3	روانگه

1 Rûwaî: Gencî mûlênehatû, taze cwan, تازه جوان, گه نچى مولىنه هاتوو،

2 Ruwankar: Dîdeban, دیدهبان, رووانکار:

3 Rwange: Şwênî têtwanîn, mefsed be zmanî 'Erebî, (مرصد به زمانى عەرەبى), روانگه: شۆينى تێروانين،

Pîtî S: س

→ → → → → → → → → → → → → → → 189			
Sabat	سابات	Sablax	سابلاخ
Sadar 1	سادار	Sako 2	ساكو
Salan 3	سالان	Salar	سالار
Salok	سالوك	Sam	سام
Samaî	ساماى	Saman	سامان
Samandar	ساماندار	Samdar	سامدار
Samend	سامه‌ند	Samrend 4	سامره‌ند
Samsam	سامسام	Samwa 5	ساموا
San 6	سان	Sana 7	سانا
Saraî	ساراى	Sarewan 8	ساره‌وان
Saîrêj	سارىژ	Sarkêw	ساركيو
Sasan	ساسان	Sason 9	ساسون
Satar	ساتار	Sawa	ساوا
Sawan 10	ساوان	Saye	سايه
Saz	ساز	Sazvan 11	سازفان
Seban 12	سه‌بان	Sede	سه‌ده

1 Sadar: Dêwane, wêl, وێل, سادار: دیوانه , ویل

2 Sako: Çiyay rutel, kêwî bê gij u gîya, کێوی بی گژوگیا, ساكو: چيای روتەل , کێوی بی گژوگیا

3 Salan: Şaxêke le Kurdistanî Rojhelat, سالان: شاخیکه له کوردستانی رۆژه‌لات , ساسان

4 Samrend: Nawî çiyayeke le Kurdistan, سامره‌ند: ناوی چییەکه له کوردستان , Samrend

5 Samwa: Le kona nawî şarî Slêmanî buwe w herweha pêşî witrawe Zamo, ساموا: له کۆنا ناوی شاری سلێمانی بووه و هه‌روه‌ها پێشی و تراوه زاموئا

6 San: Sultân, naznawî mîranî Hewramane, سان: سوێتان , نازناوی میرانی هه‌ورامانه , San

7 Sana: Asan, mafsên, مافسین, سانا: ناسان , مافسین

8 Sarewan: Şwanî hûştr, شوانی حوشت, ساره‌وان: شوانی حوشت

9 Sason: Çiyayekî Kurdistane, ساسون: چییایه‌کی کوردستانه , Sason

10 Sawan: Sûyn, swan, سووین, سوان, Sawan

11 Sazvan: Mosîkjen, موزیک ژمن, سازفان: موزیک ژمن

12 Seban: Deştêkî pan u berîne le nawçey Byare, سه‌بان: ده‌شتیکێ پان و به‌رینه , Seban

Sefan 1	سه‌فان	Sefid	سه‌فید
Sefîn	سه‌فین	Segvan 2	سه‌گشان
Sehend 3	سه‌هه‌ند	Sekar 4	سه‌کار
Selar	سه‌لار	Selmas 5	سه‌لماس
Semen 6	سه‌مه‌ن	Semend	سه‌مه‌ند
Semîn	سه‌مین	Semyan 7	سه‌میان
Sendî	سه‌ندی	Sendika	سه‌ندیکا
Seng	سه‌نگ	Senġar 8	سه‌نگار
Senġaw	سه‌نگاو	Senġer	سه‌نگەر
Senġîn	سه‌نگین	Sepan	سه‌پان
Sepkan 9	سه‌پکان	Seqz	سه‌قز
Sera	سه‌را	Seranser	سه‌رانسر
Seraza 10	سه‌رازا	Serbar	سه‌ربار
Serbaz	سه‌رباز	Serben 11	سه‌ربهن
Serbend 12	سه‌ربه‌ند	Serberz	سه‌ربه‌رز
Serbest	سه‌ربه‌ست	Serbeş	سه‌ربه‌ش
Serbexo	سه‌ربه‌خو	Serbilind	سه‌ربلند
Sercem	سه‌رجه‌م	Serçawe	سه‌رچاوه
Serçil	سه‌رچل	Serçîya	سه‌رچیا

1 Sefan: Zincîrey şax be şêwezari Bakûrî, سه‌فان: زنجیره‌ی شاخ به شیوه‌زاری باکووری

2 Segvan: Nîşanşkên, سه‌گشان: نشان‌شکین

3 Sehend: Saye, nawî çîyayeke le Kurdistan, daristanî fênk,

سه‌هه‌ند: سایه، ناوی چیا‌یه‌که له کوردستان، دارستانی فینک

4 Sekar: Sebeteyekî gewreye hencîrî Leser dadenrê, سه‌کار: سەبەتەیه‌کی گه‌وره‌یه هه‌نجیری له‌سه‌ر داده‌نری

5 Selmas: Şarêke le Kurdistan, سه‌لماس: شارێکه له کوردستان

6 Semen: Yasemîn, سه‌مه‌ن: یاسه‌مین

7 Semyan: Senġîn be şêwezari Badînî, سه‌میان، سه‌نگین به شیوه‌زاری بادینی

8 Senġar: Hawfê, سه‌نگار: هاوړی

9 Sepkan: Dêyeke le nawçey Hîran u Nazenîn, سه‌پکان: دێیه‌که له ناوچه‌ی هیران و نازهنین

10 Seraza: Serbexo, سه‌رازا: سه‌ربه‌خو

11 Serben: Çîyayeke ser be nawçey xoşnawetîye le Kurdistanî Başûr,

سه‌ربه‌ن: چیا‌یه‌که سه‌ر به خو‌شناو‌ه‌تی ل کوردستانی باشوور

12 Serbend: Sereta, سه‌ربه‌ند: سه‌ره‌تا

Serçnar	سەرچنار	Serdar	سەردار
Serdem	سەردەم	Serdeşt	سەردەشت
Serdîn 1	سەردین	Serek	سەرەك
Serencam	سەرەنجام	Sereta	سەرەتا
Serfraz	سەرفراز	Sergerd	سەرگەرد
Sergurd	سەرگورد	Serhengê	سەرھەنگ
Serhêd	سەرھەد	Serhêz	سەرھیز
Serhoz	سەرھۆز	Serinc	سەرنج
Serkan	سەرکان	Serkar	سەرکار
Serkeî	سەرکەئ	Serkeş	سەرکەش
Serkej	سەرکەژ	Serkewt	سەرکەوت
Serêkêw	سەرکیو	Serko	سەرکو
Serkirde	سەرکرده	Serleşkr	سەرلەشکر
Serliq	سەرلێق	Sermed 2	سەرمەد
Sermend	سەرمەند	Sermest	سەرمەست
Sernas	سەرناس	Sernyaz	سەرنیاز
Sero	سەرۆ	Serok	سەرۆك
Serpak	سەرپاك	Serpel	سەرپەل
Serperişt	سەرپەرشت	Serpişk	سەرپشك
Serqule	سەرقولە	Sersam	سەرسام
Sersenê	سەرسەنگ	Sersîr	سەرسیر
Sersyan	سەرسیان	Sertek 3	سەرتەك
Sertel 4	سەرتەئ	Sertîp	سەرتیپ
Sertîr	سەرتیر	Serû	سەروو
Serwa	سەروا	Serwend	سەروەند

1 Serdîn: Berhem hênanî de x̌l u dan, سەردین: بەرھەمھێنانی دەخڵ و دان

2 Seramed: Mrovî serqal, wirya, وریا, سەرامەد: مروقی سەرقال ,

3 Sertek: Hawîne hewarêkî horîn u şêxane ser be Xaneqîn, سەرتەك: ھاوینەھەوارێکی ھۆرین سەر بە خانەقین

4 Sertel: Ştî helbjardey nayab, سەرتەئ: شتی ھەلبژاردەى نایاب

Serwer	سەررەر	Serwet	سەررەت
Serxer	سەررخەر	Serxêl	سەررخێل
Seryas	سەریاس	Sext	سەخت
Seyda	سەیدا	Seydan	سەیدان
Seyvan 1	سەیفان	Seywan	سەییوان
Sêber	سێبەر	Sêner	سێنەر
Sêwe	سێوێ	Sêweng	سێوێنگ
Sêwkan	سێوکان	Sibyar 2	سبیار
Sikil 3	سکل	Simko	سمکۆ
Sindî 4	سندی	Sinyar	سنیار
Sipyar 5	سپیار	Sipyare 6	سپیارە
Sitran	ستران	Silona 7	سیلونا
Silwan	سیلوان	Sîmyar	سیمیار
Sîno 8	سینۆ	Sîrîn	سیرین
Sîrwan	سیروان	Sîvan	سیفان
Sîver	سیفەر	Sîweyl	سیوێل
Sîyanzar 9	سیانزار	Sîyer 10	سییەر
Skar 11	سکار	Slân 12	سلان
Slaw	سلاو	Slêva 13	سلیفا

1 Seyvan: Rawçî, رەوچیی, سەیفان

2 Sibyar: Şaxêke le nawçey Pêncwên, سپیار: شاخیکە لە ناوچەی پێنجوێن

3 Sikil: Pişkoy agr, پشکۆی ناگر, سکل

4 Sindî: Xêlêkî Kurde le Musl, سندی: خێلێکی کوردە لە موسڵ, سندی

5 Sipyar: Dêyekî ser be nawçey Şarbajêf le Slêmanî, سپیار: دێیەکێ سەر بە ناوچەی شارباژێر لە سلێمانی

6 Sipyare: Dêyekî di lîgîre le nawçey Mawet le Slêmanî, سپیارە: دێیەکێ دنگیرە لە ناوچەی ماوەت لە سلێمانی

7 Silona: Le kona nawî şarî Slêmanî buwe, سیلونا: لە کۆنا ناوی شاری سلێمانی بوو

8 Sîno: Çîyayeke le Kurdistan, سینۆ: چیا یەکە لە کوردستان

9 Sîyanzar: Şaxêke le nawçey Berzince le Slêmanî, سیانزار: شاخیکە لە ناوچەی بەرزنجە لە سلێمانی

10 Sîyer: Şaxêke le nawçey Şarbajêf le Slêmanî, سییەر: شاخیکە لە ناوچەی شارباژێر لە سلێمانی

11 Skar: Şaxêke le Kurdistanî Rojhelat, سکار: شاخیکە لە کوردستانی رۆژھەلات

12 Slân: Kêwan, سلان: کێوان

13 Slêva: Xêlêkî Kurde, سلیفا: خێلێکی کوردە

Slîvan	سلیشان	Slovan	سلۆشان
Snûr	سنوور	Sofi	سۆفی
Sokar	سۆکار	Solan 1	سۆلان
Solav	سۆلاف	Soran	سۆران
Sork 2	سۆرك	Spařan	سپارپان
Spîlk 3	سپیلک	Spîndar 4	سپیندار
Srewt 5	سرهوت	Sroçk	سروچک
Sruşt	سروش	Srûd	سروود
Stayîş	ستایش	Surçî	سورچی
Surên 6	سورین	Surkêw	سورکیو
Sunê	سونی	Supas	سوپاس
Sûdbexş	سوودبه‌خس	Sûdmend	سوودمه‌ند
Swarçak	سوارچاک	Sware	سواره
Syabend	سیابه‌ند	Syamend	سیامه‌ند
Syamuk	سیاموک	Syar 7	سیار
Sza	سزا		

1 Solan: Nejad, سۆلان: نه‌ژاد

2 Sork: Cêgayeke ke glê surî lê zor bê, surêje, سۆرك: جیگایه‌كه كه گلی سوری لی زۆر بیت ، سورژه

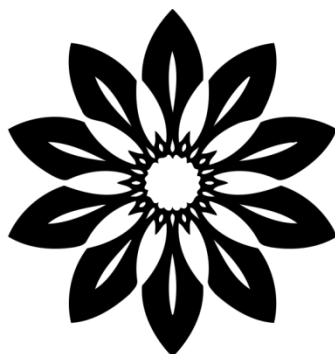
3 Spîlk: Şaxêke le Kurdistan, سپیلک: شاخیکه له کوردستان

4 Spîndar: Çîyayeke le nawçey Bradost, سپیندار: چیايه‌كه له ناوچهی برادۆست

5 Srewt: Aramgirtin, سرهوت: ئارامگرتن

6 Surên: Şaxêke le nawçey Şarezûr, سورین: شاخیکه له ناوچهی شاره‌زور

7 Syar: Yarîder, yarmetîder, arîkar, harîkar, şagird, berdestî pîşesaz, suwar, bilindtir, nexoş be derd siy, سیار: یاریده‌ر ، یارمه‌تیده‌ر، ئاریکار، شاگرد، به‌رده‌ستی پیشه‌ساز، سوار، بلندتر، نه‌خۆش به‌ ده‌ردی سیی (ده‌رده‌ سیی)

ش: Pîti Ş

→ → → → → → → → → → → → → → → 142			
Şabaî	شابان	Şaban 1	شابان
Şabar	شابر	Şabaş	شاباش
Şabaz	شاباز	Şad	شاد
Şadêr	شادیر	Şaddîl	شاددل
Şadîl	شادل	Şadî	شادی
Şadko	شادکو	Şadman	شادمان
Şadmend	شادمه‌ند	Şahan	شاهان
Şahên	شاهین	Şahêz	شاهیز
Şaho	شاهۆ	Şahoz	شاهۆز
Şahur 3	شاهور	Şajîr 4	شاژیر
Şakar	شاکار	Şakel	شاکه‌ن
Şako 5	شاکۆ	Şalang 6	شالانگ
Şalaw	شالاو	Şalûr	شالوور
Şalyar	شالیار	Şamal	شامان
Şamar	شامار	Şamêr 7	شامیر
Şamlo 8	شاملۆ	Şamo 9	شامۆ
Şanaw	شاناو	Şanay 10	شانای

1 Şaban: Gîyayekî kêwîye, گیایه‌کی کیویه

2 Şaho: Çyaye شاهۆ؛ چیاپه

3 Şahur: Paşayekî Kurd buwe le nawçey Bêwatey ser be şarî Slêmanî, شاهور؛ پاشایه‌کی کورد بووه له ناوچه‌ی بی‌تواته‌ی سه‌ر به شاری سلیمانی

4 Şajîr: Şay jîran, شاژیر؛ شای ژیران

5 Şako: Koy şahan, شاکۆ؛ کۆی شاهان

6 Şalang: Core gîyayeke, شالانگ؛ جۆره گیایه‌که

7 Şamêr: Aza, شامیر؛ آزا

8 Şamlo: Dêyeke le Şarezûr, شاملۆ؛ دێیه‌که له شاره‌زوور

9 Şamo: Şaxêke le Kurdistanî Rojhelat, شامۆ؛ شاخیکه له کوردستانی رۆژه‌لات

10 Şanay: Raweşandin, hejandin, هه‌ژاندن، راه‌شاندن

Şandî 1	شاندى	Şandyar 2	شانديار
Şano	شانو	Şanşîn	شانشین
Şarbajêr	شارباژێر	Şardar	شاردار
Şarewa	شارهوا	Şarewan	شارهوان
Şareza	شارهزا	Şarê	شاری
Şarge	شارگه	Şarî	شاریی
Şaro 3	شارو	Şarox 4	شاروخ
Şarsan	شارسان	Şaristan	شارستان
Şarstên	شارستین	Şarya	شاریا
Şaryar	شاریار	Şaryan	شاریان
Şaso	شاسو	Şaswar	شاسوار
Şatu	شاتو	Şatwan	شاتوان
Şawan 5	شاوان	Şawar 6	شاوار
Şaweys	شاوویس	Şawêr 7	شاویر
Şax	شاخ	Şaxewan	شاخهوان
Şayar	شایار	Şayen 8	شایه‌ن
Şayste	شایسته	Şazad	شازاد
Şazîn	شازین	Şehên	شه‌هین
Şekar 9	شه‌کار	Şeko 10	شه‌کو
Şema 11	شه‌ما	Şemdîn	شه‌مدین

1 Şandî: Dîdewan, شاندى: دیده‌وان

2 Şandyar: Serokî waliyekan, شانيار: سه‌روکی والییه‌کان

3 Şaro: Çnînewey danewê le naw carda ya kokirdnewey mîwe le baxda, شارو: چنینه‌وه‌ی دانه‌ویلله له‌ناو جار یا کوک‌کردنه‌وه‌ی میوه له باخ

4 Şarox: Trozî çemîle be şêwezarî Hewramî, شاروخ: تروزی چه‌میله به شیوه‌زاری هه‌ورامی

5 Şawan: Zewî berdelan, شاوان: زه‌وی به‌رده‌لان

6 Şawar: Padşayane, شاوار: پادشایانه

7 Şawêr: Gîyayekî hawîney be çîl u barîke, شاویر: گیایه‌کی هاوینه‌ی به چل و باریکه

8 Şayen: Baz, bazî şayane, شایه‌ن: باز, بازی شایانه

9 Şekar: Mêrg, شه‌کار: میرگ

10 Şeko: Darî drêj bo gîwêz tekandin, شه‌کو: داری درێژ بو گویز ته‌کاندن

11 Şema: Mêwî hengwîn be şêwezarî Badînanî, شه‌ما: میوی هه‌نگوین به شیوه‌زاری بادینانی

Şen	شه‌ن	Şenêr 1	شه‌نێر
Şengê	شه‌نگ	Şengîn	شه‌نگین
Şemal	شه‌مال	Şeman	شه‌مان
Şemdînan	شه‌مدینان	Şemêran 2	شه‌مێران
Şemzîn	شه‌مزین	Şemzîn	شه‌مزین
Şengô	شه‌نگۆ	Şenkar	شه‌نکار
Şenker 3	شه‌نکه‌ر	Şepol	شه‌پۆل
Şewar 4	شه‌وار	Şewdyar	شه‌ودیار
Şewgar	شه‌وگار	Şewgir	شه‌وگر
Şewkar	شه‌وکار	Şexel	شه‌خه‌ل
Şextan 5	شه‌ختان	Şeyda	شه‌یدا
êŞlî 6	شێلێ	êŞna 7	شێنا
Şêr	شێر	Şêran	شێران
Şêrbani	شێربان	Şêrcengê	شێرجه‌نگ
Şêrdil	شێردل	Şêre	شێره
Şêrgir	شێرگر	Şêrkuj	شێرکوژ
Şêrko	شێرکو	Şêro	شێرو
Şêrzad	شێرزاد	êŞwa 8	شێوا
Şêware 9	شێواره	êŞwaz 10	شێواز
Şêxel	شێخه‌ل	Şimşad	شمشاد
Şinirwê	شنرو	Şîkar	شیکار

1 Şenêr: Ew dareye ke ghwêzî pê etekênrê be şewezarî Hewramî,

2 Şemêran: Nawî gundêke le Kurdistanî Bakûr, شه‌مێران: ناوی گوندیکه له کوردستانی باکوور

3 Şenker: Ew kesey şen ekat, شه‌نکه‌ر: نه‌و که‌سه‌ی شه‌ن نه‌کات

4 Şewar: Şewgar, شه‌وار: شه‌وگار

5 Şextan: Awaîyeke le nawçey Menguîfayetî شه‌ختان: ناواییه‌که له ناوچه‌ی مه‌نگوڕایه‌تی

6 êŞlî: Aîozî be Bakûrî, شێلێ: ئایۆزێ به‌ش چوهارێ باکووری

7 Şêna: Yar, شێنا: یار

8 Şêwa: Paraw, fesîh be zmanî 'Erebî, (فصیح به‌ زمانی عه‌ره‌بێ), شێوا: پاراو

9 Şêware: Bzêw, yaxî, شێواره: بزێو, یاخی

10 êŞwaz: Îslub be zmanî 'Erebî, (اسلوبه‌ زمانی عه‌ره‌بێ), شێواز

Şînkê 1	شینکی	Şînkêw	شینکیو
Şîraz	شیراز	Şîrok	شیرۆک
Şîrpak	شیرپاک	Şîrwan	شیروان
Şîrwend	شیره‌وند	Şîşar 2	شیرشار
Şkak,	شکاک	Şkar	شکار
Şko 3	شکو	Şkodar	شکو‌دار
Şkomend	شکۆمه‌ند	Şnawr 4	شناور
Şno	شنۆ	Şorş	شۆرش
Şorşgêr	شۆرشگیر	Şox	شۆخ
Şram 5	شرام	Şunas	شوناس
Şvan	ششان	Şvar 6	ششار
Şwan	شوان	Şwankar	شوانکار
Şyan	شیان	Şyaw	شیاو

1 Şînkê : Dêyeke le nawçey Mawet le Slêmanî, شینکی: دێیه‌که له ناوچهی ماوێت له سلێمانی

2 Şîşar: Şaxêke le nawçey xoşnawetî le Kurdistanî Başûr,

شیشار: شاخیکه له ناوچهی خوشناوێتی له کوردستانی باشوور

3 Şko: Be heybet, شکۆ: به‌هه‌ییه‌ت

4 Şnawr: Melewan, شناور: مه‌له‌وان

5 Şram: Şaxêkî Hewramane, شرام: شاخیکى هه‌ورامانه

6 Şvar: Drêj u bilind, ششار: درێژ و بلند

Pîtî T: ت

→ → → → → → → → → → → → → → → 84			
Tabîn	تابین	Tabjîn	تابژین
Tablo	تابلو	Tamar 1	تامار
Tancero 2	تانجه‌رۆ	Tano 3	تانۆ
Tar	تار	Taryer 4	تاریهر
Tas	تاس	Tasuq	تاسوق
Tatan	تاتان	Tatwan 5	تاتوان
Tav	تاف	Tava 6	تافا
Tavra 7	تافرا	Tawêr	تاوێر
Taze	تازه	Tazekar	تازه‌کار
Teba	ته‌با	Telan	ته‌لان
Telaş 8	ته‌لاش	Tema	ته‌ما
Temar 9	ته‌مار	Temen	ته‌مه‌ن
Tenkaw	ته‌نکاو	Tenya	ته‌نیا
Terkeş	ته‌رکه‌ش	Terze	ته‌رزه
Terzîn	ته‌رزین	Teva 10	ته‌فا
Tevîng 11	ته‌فینگ	Tewa 12	ته‌وا

1 Tamar: Tem, tarmayî, تامار: ته‌م , تارمایی

2 Tancero: Nawî rubarêke le nawçey Tancero le xwarûy Şarî Slêmanîyewe,
تانجه‌رۆ: ناوی روباریکه له ناوچهی تانجه‌رۆ له خواروی شاری سلیمانی یه‌وه

3 Tano: Perjîn, په‌رژین, تانۆ

4 Taryer: Dû nawî trî heye: 1- Tarîder 2- Talêr ; şaxêke le nawçey Nawparêz [Nalparêz] le Pêncwên,
تاریهر: دوو ناوی تری هه‌یه : ١- تاریدەر ٢- تالیر: شاخیکه له ناوچهی ناوپاریز (نالپاریز) له ناوچهی پینجۆین

5 Tatwan: Qezayeke le Kurdistanî Bakûr, تاتوان: قه‌زایه‌که له کوردستانی باکوور

6 Tava: Tawî baran, تافا: تاوی باران

7 Tavra: Çîyayeke le nawçey Dersîm, تافرا: چیا یه‌که له ناوچهی دهرسیم

8 Telaş: Hewîdan, ته‌لاش: هه‌وئدان

9 Temar: Reg u pel, ته‌مار: ره‌گ و په‌ل

10 Teva: Twana, hêz, ته‌فا: توانا , هیز

11 Tevîng: Lutkey çîya [Bakûrî], ته‌فینگ: لوتکه‌ی چیا (باکووری)

12 Tewa: Arezû, ته‌وا: ئاره‌زوو

Tewer	تەوەر	Tewêr	تەویر
Tewijm	تەوژم	Tewras	تەوراس
Teyman	تەیمان	Teymur	تەیمور
Tezû	تەزوو	Têbîn	تییبن
Têkoş	تیکۆش	Têkoşer	تیکۆشەر
Têkîra	تیکرا	Têpeîr	تێپەر
Têraw 1	تێراو	Têrwan	تێروان
Têzan	تیزان	Tîgre 2	تیگره
Tîjbîn	تیژبین	Tîjbîr	تیژبیر
Tîjenî 3	تیژەنگ	Tîjpeîr	تیژپەر
Tîjîrew	تیژرەو	Tîleko	تیلەکو
Tîman 4	تیمان	Tîn	تین
Tîmar	تیمار	Tîrewan	تیرهوان
Tîrzan	تیرزان	Tîşk	تیشک
Tîşko	تیشکو	Tîrawêj	تیراوێژ
Tîrbal	تیربال	Tîrbaz	تیرباز
Tîrhawêj	تیرهاوێژ	Tîre	تیره
Tîrendaz	تیره‌نداز	Tîrwan	تیروان
Tka	تکا	Tojyar	تۆژیار
Tolas 5	تۆلاس	Tolaz 6	تۆلاز
Tole	تۆله	Tomar	تۆمار
Tozk 7	تۆزک	Trûm	ترووم
Trusk	تروسک	Truske	تروسکه

1 Têraw: Paraw, تێراو: پاراو

2 Tîgre: Nawî konî rubarî Deçleye [Dicle be zmanî 'Erebî], تیگره: ناوی کۆنی روباری ده‌چله‌یه (دجله به عەرەبی)

3 Tîjenî: Awî xuf u lêj ke biîfête şwênî nizm, تیژەنگ: ناوی خوڕ و لیژ که برژیتته شوینی نزم

4 Tîman: Daman, raman, تیمان: دامان، رامان

5 Tolas: Tewirdas, تۆلاس: تەورداس

6 Tolaz: Şik, تۆلاز: شیک

7 Tozk: Core gîyayekî bonxoşe, تۆزک: جۆره گیایه‌کی بۆنخۆشه

Twana	توانا	Twêjer *	تویژەر
Twêner	توینەر	Twêşû	تویشوو
Twêşû	تویشوو	Twêşû	تویشوو

* Twêjer: Lêkolêr, [bahîs be zmanî 'Erebî], (باحث به زمانی عەرەبیی)

Pîti V: ف

→ → → → → → → → → → → → → → → 11			
Vadêr 1	قادیر	Vako	فاکو
Van 2	فان	Vehêl 3	فهیل
Vejen 4	فهژن	Versîn	فهرسین
Vesîn 5	فهسین	Vîn 6	فین
Vîraz 7	فیراز	Vyad 8	فیاد
Vyen	فیهن		

1 Vadêr: Şaxêke le Kurdistanî Bakûr, قادیر: شاخیکه له کوردستانی باکوور

2 Van: Ewan, pêwîstî, پیویست, فان: ئەوان

3 Vehêl: Baran, فهیل: باران

4 Vejen: Tîn bruskedan, haławî agr, فهژن: تین, بروسکهدان, هه‌لاوی ناگر

5 Vesîn: Pşudan, hewanewe, فهسین: پشودان, هه‌سانه‌وه

6 Vîn: Tase, 'eşq, فین: تاسه, عه‌شق

7 Vîraz: Firyad, hawar, فیراز: فریاد, هاوار

8 Vyad: Kiştukal ke şexte lêy dabêt, فیاد: کشتوکال که شه‌خته لییدابیئت

Pîtî W: و

→ → → → → → → → → → → → → → → 60			
Wadar	وادار	Wajam 1	واژام
Waje	واژه	Wajo 2	واژۆ
Wan	وان	Waner 3	وانهر
Wanîso 4	وانیسۆ	Wanko	وانکۆ
Wanyar 5	وانیار	War 6	وار
Warêz 7	واریز	Watyar 8	واتیار
Wçan	وچان	Weçe	وهچه
Welam	وهلام	Wen 9	ومن
Wend 10	وهند	Wendî	وهندیی
Wenend	وهنه‌د	Wera 11	ومرا
Weñaz 12	ومپاز	Werz	ومرز
Werza 13	ومرزا	Werze	ومرزه
Werzêr	ومرزێر	Werziş	ومرزش
Werzîn	ومرزین	Werzyar	ومرزیار
Wesan	وهسان	Wesna 14	وهسنا

1 Wajam: Nemamî taze pêgeyîştû, واژام: نه‌مامی تازه پی‌گه‌یشتوو

2 Wajo: Rapeñî karubar, واژۆ: راپه‌راندنی کاروبار

3 Waner: (Mudêrs) be zmanî Erebî, وانهر: (مدرس) به زمانی عه‌ره‌بی

4 Wanîso: Aza be şêwezarî Bakûrî, وانیسۆ: ئازا به‌شی‌وه‌زاری باکووریی

5 Wanyar: Xwêndewar, وانیار: خوینده‌وار

6 War: Şwên, وار: شوین

7 Warêz: Werîn, واریز: وهرین

8 Watyar: Qseker, bêjer, بیژمر, واتیار: قسه‌که‌ر, بیژمر

9 Wen: Aza, من: ئازا

10 Wend: Herewez, وهند: هه‌ره‌وه‌ز

11 Wera: Aza [be şêwezarî Bakûrî], ومرا: به‌شی‌وه‌زاری باکووریی

12 Weñaz: Dêyekî dîlgîre le nawçey Şarbajêr le Slêmanî, ومپاز: دێیه‌کی د‌لگیره نه ناوچه‌ی شارباژێر نه سلیمانی

13 Werza: Cwan, şox, شوخ, ومرزا: جوان, شوخ

14 Wesna: Aza w karzan, وهسنا: ئازا و کارزان

Weşen 1	وهشهن	Weşên 2	وهشهن
Weşt	وهشت	Weştî 3	وهشتیی
Weşkar 4	وهشکار	Weys	وهیس
Weyse	وهیسه	Wêjan 5	ویژان
Wêje	ویژه	Wêjer 6	ویژمر
Wêl	ویل	Wêle	ویلله
Wêne	وینه	Wêra	ویرا
Wilyan	ولیان	Wirdbîn 7	وردبین
Wirdî	وردیی	Wirdyar 8	وردیار
Wirmê	ورمی	Wirya	وریا
Wirşên	ورشین	Wişyan 9	وشیان
Wişyar	وشیار	Wîjdan	ویژدان
Wîrdar 10	ویردار	Wre	وره
Wîstyar 11	ویستیار	Wjer 12	وژمر
Wtar	وتار	Wze	وزه

1 Weşen: Ba w baran pêkewe, nayab **وهشهن**: باو باران پیکهوه ، نایاب

2 Weşên: Blawkerewe **وهشین**: بلاوکه‌رهوه

3 Weştî: Nme baran **وهشتیی**: نمه باران

4 Weşkar: Dîlpak, bexşinde, **وهشکار**: دلیپاک ، به‌خشنده

5 Wêjan: Zmanparaw **ویژان**: زمان پاراو

6 Wêjer: Bêjer, **ویژمر**: بیژمر

7 Wirdbîn: (Deqîq- almulaheze) be zmanî Erebî **وردبین**: (دقیق الملاحظة) به زمانی عەرهبی

8 Wirdyar: (Mudeqîq) be zmanî Erebî **وردیار**: (مدقق) به زمانی عەرهبی

9 Wişyan: Karkirdn, **وشیان**: کارکردن

10 Wîrdar: Be bîr u hoş, bîrewer, **ویردار**: به‌بیرو هۆش، بیره‌وهر

11 Wîstyar: Xwazyar, **ویستیار**: خوازیار

12 Wjer: Mamosta, **وژمر**: ماموستا

Pîtî X: خ

→ → → → → → → → → → → → → → → 70			
Xabur	خابور	Xardeşt 1	خاردهشت
Xakan 2	خاکان	Xakî	خاکیی
Xako	خاکۆ	Xaksar 3	خاکسار
Xaġan 4	خاġان	Xamoş	خامۆش
Xanan	خانان	Xanedan	خانه دان
Xanî	خانیی	Xanyan 5	خانیان
Xawen	خاوین	Xawer	خاوهر
Xazer	خازهر	Xawên	خاوین
Xebat	خه بات	Xebatkar	خه باتکار
Xebatker	خه باتکهر	Xebatxwaz	خه باتخواز
Xedenġ 6	خه دهنگ	Xelan	خه لان
Xelend	خه له ند	Xelât	خه لات
Xemoş	خه مۆش	Xermanan 7	خه رمانان
Xerwaş 8	خه رواش	Xesrew	خه سره و
Xezan	خه زان	Xeyam	خه یام
Xêl	خیل	Xêġan	خیلان
Xêra	خیرا	Xêrxwaz	خیرخواز
Xobexş	خۆبه خش	Xogr	خوگر
Xokar	خوکار	Xomaġ	خوماġ
Xonas	خوناس	Xor	خور

1 Xardeşt: Şwênêke le Kurdistanî Bakûr, شۆینیکه له کوردستانی باکور

2 Xakan: Wirde xak, wirdîle, وردیله, ورده خاك, خاكان

3 Xaksar: Hejar, هه ژار, خاکسار

4 Xaġan: Dêyeke le nawçey Qeredax, دێیه که له ناوچهی قه ره داخ, خاġان

5 Xanyan: Hozêkî Kurde ke Xanî şa'îr ser bew hozeye, خانی شاعیر سه ر به و هۆزه یه, خانیان: هۆزیکێ کورده که خانی

6 Xedenġ: Tîr be şêwezarî Erdelânî, تیر به شیوه زاری نه رده لانی, خه دهنگ

7 Xermanan: Nawî manġekî Kurdîye, خه رمانان: ناوی مانگیکی کوردییه, Xermanan

8 Xerwaş: Ġîyayekî kêwîye, گیایه کی کیویه, خه رواش

Xoran 1	خۆران	Xorbîn	خۆربین
Xorhelât	خۆرھەلات	Xors 2	خۆرس
Xornşîn	خۆرنشین	Xorwîst	خۆروییست
Xozan 3	خۆزان	Xoşbîn	خۆشین
Xoşcan 4	خۆشجان	Xoşewî	خۆشەویی
Xoşewîst	خۆشەوییست	Xoşgîyan	خۆشگیان
Xoşî	خۆشیی	Xoşnaw	خۆشناو
Xoşrew	خۆشڕەو	Xoşxwan	خۆشخوان
Xozat	خۆزات	Xroş	خروش
Xroşan	خروشان	Xuban	خوبان
Xudadad	خوداداد	Xulya	خولیا
Xumar	خومار	Xunkar	خونکار
Xurşîd	خورشید	Xwanas	خواناس
Xwast	خواست	Xwazyar	خوازیار
Xwêndkar	خویندکار	Xwêner	خوینەر

1 Xoran: Gundêkî Kurdistanê, خۆران: گوندیکی کوردستانه

2 Xors: Xoîsk, خۆرس: خۆرسک

3 Xozan: Şareza le xo, خۆزان: شارهزا له خو

4 Xoşcan: Xoşgîyan, خۆشجان: خۆش گیان

پ: Pîti Y:

→ → → → → → → → → → → → → → 37			
Yad	یاد	Yadašt	یاداشت
Yadewer	یادهوهر	Yadgar	یادگار
Yadrêw	یادریو	Yałan 1	یالان
Yane 2	یانه	Yar	یار
Yara	یارا	Yaran	یاران
Yarî	یاری	Yarîde	یاریده
Yarîzan	یاریزان	Yarmetî	یارمه‌تیی
Yarmend	یارمه‌ند	Yaro	یارو
Yarsan 3	یارسان	Yarweys	یاروه‌یس
Yas 4	یاس	Yasa	یاسا
Yasna 5	یاسنا	Yawer	یاوهر
Yaxî	یاخی	Yaxyan	یاخیان
Yekbîr	یه‌کبیر	Yekbûn	یه‌کبوون
Yekdił	یه‌کدل	Yekem	یه‌که‌م
Yekêti	یه‌کیتی	Yelđa 6	یه‌لدا
Yerîvan	یه‌ریشان	Yeksa 7	یه‌کسا
Yeksan	یه‌کسان	Yext	یه‌خت
Yezdî 8	یه‌زدیی	Yezdîn	یه‌زدین
Yezdo 9	یه‌زدو		

1 Yałan: Komele girdêkî berze, یالان: کومه‌له گردیکی به‌رزه

2 Yane: Hewarge, cêga, xane, خانه, جیگا, هه‌وارگه

3 Yarsan: Nawî bîrubawerêkî Kakeyîye, یارسان: ناوی بیروباوهریکی کاکه‌یی یه

4 Yas: Yasemîn, یاس: یاسه‌مین

5 Yasna: Beşêke le beşe gewrekey [Awêsta] ke brîtiye le srûdî ayînî,

یاسنه: به‌شیکه له به‌شه گه‌وره‌که‌ی (نافیستا) که بریتی بووه له سروودی ناییینی

6 Yelđa: Yekem şewî zistane w drêjtirîn şewe, یه‌لدا: یه‌که‌م شه‌وی زستانه و درێژترین شه‌وه

7 Yeksa: Yek reng, یه‌کسا: یه‌ک رنگ

8 Yezdî: Xwaperist, یه‌زدیی: خوا‌پهرست

9 Yezdo: Xwaperist, xwayî, یه‌زدو: خوا‌پهرست, خوایی

Pîtî Z: ز

→ → → → → → → → → → → → → → → 96			
Zad	زاد	Zade	زاده
Zagros	زاگروس	Zak 1	زاك
Zakan 2	زاكان	Zakro	زاكرو
Za'í	زال	Zamdar	زامدار
Zamo	زامو	Zamwa 3	زاموا
Zana	زانا	Zaner	زانەر
Zanevan 4	زانەڤان	Zanewêr	زانەوێر
Zanê 5	زانگه	Zanist	زانست
Zanîn	زانین	Zanko	زانکو
Zanyar	زانیار	Zar	زار
Zarî	زاری	Zarawe	زاراوه
Zaro 6	زارو	Zaxo	زاخو
Zaza	زازا	Zazo	زازو
Zebeng	زەبەنگ	Zelan	زەلان
Zelê	زەلێ	Zelmî	زەلمیی
Zemend 7	زەمەند	Zemîn	زەمین
Zend	زەند	Zendî	زەندی
Zenende 8	زەنەندە	Zenêr	زەنێر
Zenê	زەنگ	Zenêgan 9	زەنگان
Zenêgene	زەنگەنە	Zenêî	زەنگیی

1 Zak: Ledaykbû, زاك: لەدايكبوو

2 Zakan: Şefeşîr, زاکان: شەهشیر

3 Zamwa: Le konda nawî nawçey Slêmanî buwe, زاموا: لە کۆندا ناوی ناوچهی سلێمانی بووه

4 Zanevan: Pispoî, زانەڤان: پەسپوێ

5 Zanê: Zewîyek şînayî hebêt, زانگه: زەوییهك شینایی هەبیت

6 Zaro: Mindal, زارو: مندال

7 Zemend: Gerdelul, زەمەند: گەردەلول

8 Zenende: Dlêr, زەنەندە: دلێر

9 Zenêgan: Şarêkî Kurde le nêwan Qezwîn u Hemedan, زەنگان: شارێکی کوردە لەنیوان قەزوین و هەمەدان

Zengîn	زهنگین	Zengul	زهنگول
Zepoş 1	زهپۆش	Zenwêr 2	زهنویر
Zeradeşt	زهرادهشت	Zerdeşt	زهردهشت
Zerdko 3	زهردکو	Zerya	زهريا
Zerza	زهزرا	Zewend	زهوهند
Zewî	زهویی	Zeyn	زهین
Zeynîn 4	زهینین	Zeynnwê	زهیننوی
Zeynrûn	زهینروون	Zêbar	زیبار
Zêd 5	زێد	Zêrevan 6	زێره‌فان
Zêrîncô	زێرینجۆ	Zêrko	زێرکۆ
Zêrnas	زێرناس	Zêvar 7	زێشار
Zêwan	زێوان	Zêwar	زێوار
Zêwe	زێوه	Zêwê	زێوی
Zêwer	زێوهر	Zgar 8	زگار
Zirgo 9	زرگۆ	Ziringê	زینگ
Ziryan	زریان	Zistan	زستان
Ziving	زھنگ	Zîlan	زیلان
Zîlman	زیلمان	Zîmkan 10	زیمکان
Zîno	زینۆ	Zîrek	زیرهک

1 Zepoş: Al- Cew [be zmanî 'Erebî], زه‌پۆش: الجو (به زمانی عه‌ره‌بی)

2 Zenwêr: Sazgar, زه‌نویر: سازگار

3 Zerdko: Çiyayeke le nawçey Bextyarî, زهردکو: چیا‌یه‌که له ناوچه‌ی به‌ختیار‌ی

4 Zeynîn: Rwanîn u hoş, razandnewe, زه‌ینین: روانین و هوش, رازاندنه‌وه

5 Zêd: Nîştman, زێد: نیشتمان

6 Zêrevan: Pasewan, زێره‌فان: پاسه‌وان

7 Zêvar: Hejar, زێشار: هه‌ژار

8 Zgar: Herewez, زگار: هه‌ره‌وه‌ز

9 Zirgo: Gizre gîya, زرگۆ: گه‌زه‌گیا

10 Zîmkan: Dolêke le nawçey Slêmanî, زیمکان: دۆلیکه له ناوچه‌ی سه‌له‌مانی

Zîwîn	زیوین	Zîzan 1	زیزان
Zmnako	زمناکۆ	Zmînko	زمینکۆ
Znar 2	زنار	Zorab	زۆراب
Zosan	زۆسان	Zoz 3	زۆز
Zozan 4	زۆزان	Zozk 5	زۆزک
Zrê	زری	Zrêbar	زریبار
Zrêwan	زریوان	Zulâl	زولال
Zurmend	زورمه‌ند	Zûm 6	زووم
Zûzan	زووزان	Zwêr	زویر

1 Zîzan: Nawî kanîyeke le ser çîyay Sefîn, زیزان: ناوی کنبیه‌که له سه‌ر چیاى سه‌فین

2 Znar: Keleberd, şax, زنار: که‌له‌به‌رد, شاخ

3 Zoz: Ġîyayekî awîye, زۆز: گیایه‌کی ئاوییه

4 Zozan: Êwan, زۆزان: کیوان

5 Zozk: Şaxêke le nawçey Rewandûz, زۆزک: شاخیکه له ناوچه‌ی ره‌واندووژ

6 Zûm: Hawînehewar, زووم: هاوینه‌هه‌وار

سوپاس و پېزانين

پېر به دل سوپاسى ئەم بەرپېرە خوشەويستانە ئەكەم بو ھاوکارىيان لە
ئامادەکردنى ئەم نامىلکەيە. بو گەل تەمەن درېژبن :

* پروفېسيۆر دکتۆر فەرەيدون عەبدول بەرزنجى

* مامۇستا فوئاد تاهير سادق

* ئەندازيار مەريوان قەفتان

Supas u Pêzanîn

Pîr be dîl supasî em beîrêze xoşewîstane ekem bo hawkarîyan le
amadekirdnî em namîlkeye. bo gel temen drêj bin:

* Professor Dr. Fereydun 'Ebdulberzncî

* Mamosta Fuad Tahîr Sadq

* Endazyar Merywan Qeftan

بلاوكر اوھكانى پروژە قەفتان

۱. پۇشنىپ دەسلەت ژىنگە
نووسىنى : ئازاد تۇفيق خەيات ۲۰۱۷
۲. ۋەھمى دونىايەكى تر
نووسىنى : ئارام قەفتان ۲۰۱۸
۳. لەئەل مۇزىكى كوردىدا
نووسىنى : د.بەرزان ياسىن ۲۰۱۸
۴. فرىودان و ساختەكارى تۆرەكانى ئىنتەرنىت
نووسىنى : جەمال عومەر مەھمەد ۲۰۱۸
۵. ئەخۇل لە نىۋان ئەدەب و ھونەردا
ئامادەكردنى : مەريوان قەفتان ۲۰۱۹
۶. پروژە بە كوردىكردنى زانست وخويندنى بالە
نووسىنى : د. فازىل قەفتان ۲۰۱۹
۷. خويندەۋە لە زەمەنى شىۋەكارىدا
نووسىنى : ۋەھبى رەسول ۲۰۱۹
۸. مېژۋى ھۆكۈمدارنى بابان
نووسىنى : تۇفيق قەفتان ۲۰۱۹
۹. ئاۋەندە سىستىمى گازە پزىشكىيەكان
نووسىنى : مەريوان قەفتان ۲۰۲۰
۱۰. لىرەۋلەۋى باران دوراۋدور ھەتاۋ
نووسىنى : دلاۋەر قەرداغى ۲۰۲۰
۱۱. كوخەكەى مام تۆم
نووسىنى : ھارىيت بىچەر ستۇ
ۋەرگېرانى : د. فازىل قەفتان ۲۰۲۰
۱۲. گرنگى بۇچوون و كۆى بىرۇپا ئابوورىيە
يۇنانىيەكانى سەدەكانى كۆيلايەتى
نووسىنى : د. فازىل قەفتان ۲۰۲۰
۱۳. سىلمانى لە كۇتايى بابانەۋە بۇ سەرەتاي پاپەرىن
پۇشنىپىرى نووسىنى شاھۇ عوسمان ۲۰۲۰
۱۴. كەلتور پروژەيەكى كوردى خەيالىنامىز
نووسىنى : ئازاد تۇفيق خەيات ۲۰۲۰
۱۵. پەيزەكانى مۇسىقاي كوردى
ئامادەكردنى : سەلەح رەئوف ۲۰۲۰
۱۶. پۇژژمىرى نەۋرۇز
ئامادەكردنى : د. فەرەيدون قەفتان ۲۰۲۱
۱۷. ۲۱ كەسايەتى كورد
ئامادەكردنى : د. حوسەين موحەمەد عەزىز ۲۰۲۰
۱۸. فەرەنگى يارىدەر
ئامادەكردنى : فۇئادى تاھىر سادق ۲۰۲۰
۱۹. سىرودى نىشتىمانى
ئامادەكردنى : د. فەرەيدون قەفتان ۲۰۲۱
۲۰. كەتەلۇگى شىۋەكار "لالە"
ئامادەكردنى : لالە ۲۰۲۰
۲۱. كەتەلۇگى شىۋەكار "بەھادىن"
ئامادەكردنى : بەھادىن ۲۰۲۱
۲۲. ئاۋى مىندالى كچ و كوپى كوردى نوئ
بە پىنوۋسى لاتىنى و ئارامى
ئامادەكردنى : د. فەرەيدون قەفتان ۲۰۲۵

ناوی مندالی
کچ و کوری کوردیی نوئ
به رینووسی لاتینی و ئارامی

دکتور فه‌ره‌یدون قه‌فتان

Nawî Mndalî
Kiç u Kuî Kurdî Nwê
Be Rênûsî Latînî u Aramî

Dr. Fereydun Qeftan

Çapî Yekem

چاپی یه‌که‌م

Brîtiye le (4870) Nawî
Nwêy Kuî u Kiç

بریتانیه له (٤٨٧٠) ناوی
نوئی کور و کچ

2725 î Kurdî
2025 î Zayînî

٢٧٢٥ ی کوردیی
٢٠٢٥ ی زاینیی

Pröjey Qeftan   پروژهی قه‌فتان

Le blawkrawekanî
Pröjey Qeftan
bo çap u blawkirdnewe - (22)

له بلاوکراوه‌کانی
پروژهی قه‌فتان
بۆ چاپ و بلاوکردنه‌وه - ژماره (٢٢)

ناوی مندالی

کچ و کوری کوردی نو

به رینووسی لاتینی و ئارامی

کۆکردنهوه و به لاتینیکردنی
دکتۆر فەرەیدون قەفتان

